

המועצה הדתית בעיר תל אביב - יפו

רקע

1. המועצה הדתית בעיר תל אביב - יפו (להלן- "המועצה") הוקמה בשנת 1938 ונוהלה על ידי ועד הקהילה העברית בעיר. בשנת 1939, הועברו הסמכויות הניהוליות למועצת העירייה.
2. המועצה פועלת לפי חוק שירותי הדת היהודיים [נוסח משולב], תשל"א-1971.
3. בחזור המשרד לענייני דתות מחודש יוני 2001, נכתב כי אחריות המועצה ותפקידה הם כדלקמן:
"המועצה אחראית בתוקף סמכויותיה ותפקידיה הציבוריים לניהול ענייני המועצה הדתית מבחינת התכנון, התקציב, המינהל והייצוג, והיא ממונה על ביצוע השירותים הדתיים ועל כוח האדם בהתאם לחוק ועל יזום וקידום ענייני הדת במקום מן הבחירה הציבורית והמעשית."
4. ראש המועצה ממונה במסגרת תפקידו על כל ענייני התקציב הקשורים בהפעלת המועצה ובעבודתה התקינה בהתאם למצוין בסעיף הקודם.
5. לפי חוק שירותי הדת היהודיים, שר הדתות קובע את מספר חברי המועצה ובלבד שלא יעלה על מספר חברי הרשות המקומית. חברי המועצה מתמנים כדלקמן:
 - א. 45% מתמנים על ידי שר לענייני דתות;
 - ב. 45% מתמנים על ידי הרשות המקומית;
 - ג. 10% מתמנים על ידי הרבנות המקומית.
6. מקור הכנסות המועצה נובע מהגורמים שלהלן:
 - א. 40% מהתקציב מקורו מהממשלה (המחלקה למועצות דתיות);
 - ב. 60% מהתקציב מקורו מהרשות המקומית.
7. בנוסף, למועצה הדתית הכנסות עצמיות מתשלומי אגרות: אגרת רישום נישואין, תעודות ומסמכים שונים, אגרת כשרות, אגרת שחיטה, אגרת פיקוח על חנויות לממכר תשמישי קדושה ואגרת טבילה במקוואות.
8. תקציב המועצה בש"ח היה כדלקמן:

שנה	הכנסות מהמשרד לענייני דתות	הכנסות מהעירייה	הכנסות עצמיות	סך הכל
2002	9,023,000	11,993,000 (*)	6,757,000	27,773,000
2003	6,568,000	10,043,000	6,813,000	23,424,000
2004	8,538,000	12,807,000	6,315,000	27,660,000

(*) סך של 1,050,000 ש"ח נוספים לא נגבו מהעירייה.

יו"ר המועצה כתב בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כי 1,050,000 ש"ח מהווים את חלקה של העירייה במימון תכנית ההבראה - הוצאות פרישה חד פעמיות. גזבר העירייה כתב בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:

"אישור תקציב המועצה הדתית במועצת העיר ת"א-יפו עוכב במשך תקופה ממושכת עקב אי בהירויות שנחגלעו ואי עמידה ביעדי תוכנית ההבראה.

במשך תקופת העיכוב מונה ע"י עת"א מר דג, רו"ח כבודק חיצוני לבדיקת סדרי המועצה מחד ולגיבוש תוכנית הבראה מאידך."

9. גירעון המועצה המצטבר, כפי שעולה מדוחותיה הכספיים המבוקרים של המועצה, הינו כדלקמן:

שנה	סכום ב-ש"ח
2001	6,065,909
2002	7,095,872
2003	12,030,908

יו"ר המועצה כתב בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כי **"למועצה הדתית אין גירעון – במהלך שנת 2005 שולמו כל יחרות החוב לעובדים ולספקים."**

10. חלק ניכר מהוצאות המועצה הנו בגין תשלום משכורות לעובדי המועצה. להלן הוצאות משכורות בש"ח של המועצה:

מחלקה/שנה	2001	2002	2003	2004
רבנות ונישואין	3,347,809	3,231,300	3,182,182	2,449,800
כשרות ושחיטה	5,289,699	4,512,192	4,175,300	3,921,800
טהרת המשפחה	3,285,706	3,242,724	3,634,374	3,759,600
שבת ועירובין	353,396	349,094	382,850	389,300
הדרכה דתית ופעילות תורנית	203,388	157,891	192,412	181,200
פנסיה, פיצויים והפרשי שכר	10,876,807	12,050,074	11,293,574	11,027,000
הנהלה וכלליות	2,784,146	2,450,843	2,657,745	1,728,300
סך הכל	26,140,951	25,994,118	25,518,437	23,457,000

יו"ר המועצה כתב בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כי **"בשנת 2005 נמשכת מנמת הירידה בסעיף הוצאות שכר, בהתאם לספרי המועצה הבלתי מבוקרים."**

11. נכון למועד הביקורת המועצה העסיקה 134 עובדים ושילמה פנסיה ל- 169 פנסיונרים.

12. הגורמים המוסמכים לחתום בשם המועצה הינם יו"ר המועצה והגזבר. חתימתם מחייבת את המועצה.

13. יו"ר המועצה בתקופה שבין חודש נובמבר 1999 לבין חודש אפריל 2005 היה מר מ.

נכון למועד עריכת דוח הביקורת מר א מ מכהן כיו"ר המועצה.

14. בסמוך לחודש מאי 2001, מינו ראש העירייה והשר לענייני דתות, ועדה לבדיקת טענות בנוגע לענייני כשרות וניהול לא תקין וכן לצורך בחינת הצעות לייעול וקידום שירותי הדת במסגרת המועצה. הוועדה הוקמה לאור דרישתם של חברי המועצה להחליף את מ"ח, היו"ר דאז.
15. בתאריך 1 במאי, 2001, פנו בכתב חברי הוועדה, ר פ ועו"ד י ש, לחברי המועצה בבקשה להעביר התייחסותם לטענות הנ"ל.
16. בתאריך 10 במאי, 2001, נכתב דוח (להלן – "דוח תלונות") עבור חברי הוועדה, בו פורטו טענות שונות כנגד מר מ"ח, היו"ר דאז.
- בדוח התלונות, שאינו חתום, פורטו טענותיהם של חברי מועצה מהסיעות הדתיות בנוגע להתנהלות היו"ר בנושאים שלהלן:
- א. ניהול לא תקין;
 - ב. התערבות ופגיעה בעניינים הלכתיים;
 - ג. אישיות והתנהגות לא הולמת.
17. בהקדמה לדוח התלונות נכתב, בין השאר, כדלקמן:
- "...הגענו למצב של חוסר אמון בינינו ליו"ר המועצה. זאת לאחר שבמשך תקופה ארוכה מראשית הקדנציה הנוכחית (וגם הקודמת) נעשו נסיונות רבים לעבוד בשיתוף פעולה וגם בתיוכום של אישים שונים, במקרים מסוימים אף באנו לקראת ראש המועצה במתן אשראי נרחב לרצונו ולהחלטותיו – אולם ללא הועיל.
- מצבה התקציבי והתדמיתי של המועצה"ד ההולך ומתדרדר מיום ליום, וכן החשש משיתוק מערכת שירותי הדת בעיר הוא שהביאנו לנקוט בצעדים כפי שפעלנו.....
- לצערו, העובדות שיצוינו להלן בהרחבה מובאות בצורה חלקית עקב הוראתו של ראש המועצה לעובדי המחלקות (ובמיוחד למחלקת כספים וחשבונות) לא לאפשר לנו עיון ובדיקת מסמכים של המועצה – הוראה כשלעצמה חמורה ושערוריתית...".
18. הביקורת לא איתרה דוח המפרט מסקנות הוועדה. היו"ר דאז סיים תפקידו לאחר כחמש וחצי שנים.
19. הביקורת פנתה ללשכת ראש העירייה וביקשה לקבל מסקנות הוועדה. נכון למועד הגשת טיוטת הממצאים טרם הומצאו המסקנות לביקורת.
20. חלק מהטענות שהועלו על ידי חברי המועצה בדוח התלונות יפורטו במסגרת דוח ביקורת זה.
21. במהלך המחצית השנייה של שנת 2002, החלה המועצה בהליך של יישום תכנית הבראה. יו"ר המועצה כתב בתגובתו לטיטות ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:
- "בחודש מאי 2005 נבחרה הנהלה חדשה למועצה הדתית בראשות הח"מ.

בשנים האחרונות "סבלה" המועצה הדתית כשאר המועצות הדתיות בארץ ממצוקה תקציבית וזאת לצד הבעיות המיבניות המאפיינות מוסד זה.

מצוקה זו הביאה לגיבוש תכנית הבראה כוללת בשיתוף עית"א ומשרד הדתות (דאז) במסגרתה יצאו עובדים רבים לפרישה מוקדמת ונקבעה מסגרת תקציבית רב שנתית לפעילות המועצה.

לצד הצורך בשמירה על המסגרת התקציבית שנקבעה ועקרונות תכנית ההבראה וכן הבטחת שירותי דת יעילים ומתקדמים ברמה נאותה לתושבי העיר, פועלת המועצה והח"מ בתקופה האחרונה לתיקון כשלים ולשינוי דפוסי התנהלות בדרך להסדרת מינהל תקין בעבודת המועצה (חלקם יפורטו בהמשך) וזאת בעיקר בכל הקשור למערך הכספים, גבייה, כח-האדם ונוהלי העבודה - המהווים בסיס הכרחי וחיוני לתפקודה של המועצה הדתית. ומשכך המועצה מייחסת חשיבות רבה לעריכת הביקורת וממצאיה המציבים הזדמנות לתיקון והתייעלות.

כולי תקווה כי תהליך זה שאך החל יסייע לעבודתה התקינה של מערכת שירותי הדת בעיר ויחזק את אמון הציבור במוסד חשוב זה הנועד בראש ובראשונה להעניק שירות.

בדיקת נושאי הביקורת כללה, בין השאר:

22. עיון במסמכים הבאים:

- א. חוזרי המינהל הכללי במשרד לענייני דתות;
 - ב. חוק שירותי הדת היהודיים [נוסח משולב], התשל"א-1971;
 - ג. חוק איסור הונאה בכשרות, התשמ"ג-1983;
 - ד. חוק הרבנות הראשית לישראל, תש"ם-1980;
 - ה. פרוטוקולים של ישיבות מועצה;
 - ו. נתוני שחיטה שנתקבלו מהמועצה ומבית מטבחים;
 - ז. מסמכי הנהלת חשבונות.
23. שיחות עם עובדי המועצה ושיחות עם חברי מועצה.
24. הביקורת נערכה במהלך החודשים מאי - ספטמבר 2005, על ידי צוות מבקרים חיצוני בהנחיית מבקרת העירייה וסגנה.

פרק א - אגרות שחיטה בבתי מטבחים

רקע

25. לפי חוזר מנכ"ל המשרד לענייני דתות מחודש יוני 1998, סוחרים השוחטים בקר וצאן בבתי מטבחים נדרשים לשלם אגרה בעבור שירותי הדת הניתנים במקומות אלו על ידי המועצות הדתיות.

26. הרבנות הראשית והמועצה מפקחים על שני בתי מטבחים. האחד, ממוקם בחולון (להלן – "בית מטבחים חולון") והשני, ממוקם בקריית מלאכי (להלן – "בית מטבחים מ"). בתי מטבחים אלו זוכים לקבלת כשרות של הרבנות בתל אביב – יפו.
27. על פי מידע שהועבר לביקורת - כשרות של רבנות תל אביב – יפו מאושרת על ידי מועצות מקומיות רבות אחרות. הבשר הנשחט בבתי מטבחים אלו משווק לרוב חלקי הארץ ועל כן כשרות זו הינה בעלת ערך רב עבור בתי המטבחים.
28. בחוזרי מנכ"ל משרד הדתות נקבעו תעריפי האגרות, לפי סוגי הבקר והצאן הנשחטים בבתי מטבחים, בין השאר, כמפורט להלן:

חודש פרסום חוזר המנכ"ל	שחיטת ראש בקר בש"ח	שחיטת עגל בש"ח	שחיטת צאן וטלאים בש"ח
06/1998	255	165	90
06/2001	270	175	95
02/2003	270	175	95

29. בסעיף 10 לחוזר מנכ"ל מחודש יוני 1998, נכתב כי "הנהלת המועצה הדתית תשמש ועדת ערר ותהא רשאית לתת הנחה מהאגרה הנקובה, בהתאם להנחיות ולמבחנים שיקבע המשרד לעניני דתות, וכל עוד לא קבע – בהתאם להנחיות ולמבחנים שתקבע המועצה הדתית לעצמה, ובלבד שסך כל ההנחות השנתיות לא יעלה על 10% מסך האגרות הנגבות. נימוקי ועדת הערר ירשמו בפרוטוקול לגבי כל ערר."
30. בחוזר המנהל הכללי במשרד לענייני דתות מחודש פברואר 2003, נכתב סעיף לפיו "במסגרת האגרות הנגבות בשחיטה וניקור, תהיה רשאית הועדה לתת הנחה בשיעור של עד 30% מהאגרה הנקובה."
31. בפרוטוקול ישיבת מועצה מתאריך 11 באוקטובר, 2001, מסר רו"ח ג לעניין תוכנית הבראה של המועצה, בין השאר, כדלקמן:
"ז. ביטול הנחות מאגרות שחיטה:

1. שחיטת דחק 100% הנחה, סדר גודל של 60,000 - ש"ח.
2. אדם נוסף שמקבל הנחה של 50%, מהווה 80,000 - ש"ח.
3. טיפול בשחיטת התחשבות של 2 בתי המטבחים.
4. בחולון שינוי הפיקוח על כמות השחיטה ע"י איש המועצה. וכן לקבל את הצפי הגידול בהכנסות.
5. בב"מ ט מ - צריך לשנות את שחיטת התחשבות."

יו"ר המועצה כתב בתגובתו לטיטות ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:

"1. תעריפי השחיטה הנקבעים בחוזר מנכ"ל משרד הדתות אינם ריאליים.

התעריפים גבוהים ואינם משקפים את "מחירי השוק", ובשל כך אין אפשרות לסוחרי הבקר לעמוד בתעריפים הנ"ל. ענף בתי המטבחיים פרוץ. קיימים בתי מטבחיים פרטיים המציעים "מחירי ריצפה" ומקבלים חסויות של רבנויות מקומיות ובכך "שוברים את השוק".

המועצה"ד ת"א, יחד עם המועצה"ד חיפה וב"ש הנתקלות בבעיה דומה, פנו בעבר בכתב ובע"פ בנושא זה לרשויות למציאת פתרון ...

2. המועצה הדתית החלה בבחינת חלופות לאופן הסדרי ההתקשרות יחד עם מפעילי ביהמ"ט והנהלת האיגוד וזאת נוכח הבעיות בהתקשרות הנוכחית, בעיקר בכל הקשור לאופן ושיטת גביית האגרות וסידרי עבודת צוות השחיטה - (ביצוע ההסדר עוכב זמנית לבקשת הביקורת עד לסיומה).

הנהלת המועצה"ד מודעת ומשוכנעת כי קיים הכרח לשינוי ההתנהלות בביהמ"ט חולון וההסדרים עם המפעיל והסוחרים ואף ננקטו מס' צעדים ע"י הח"מ ע"מ להביא למינהל תקין (כפי שיפורטו בהמשך)."

ממצאים

מ בית מטבחיים בע"מ/מ בע"מ

32. בתאריך 23 באוגוסט, 1964, נחתם הסכם לפיו, בין השאר, לבית מטבחיים מ יינתנו שירותי כשרות על ידי הרבנות הראשית לתל אביב - יפו והמועצה.

33. בתאריך 8 ביולי, 1997, רשם מנכ"ל בית מטבחיים ליו"ר המועצה דאז מכתב שנושא "הצעת התקשרות בהסכם חדש".

במכתב נכתב, בין השאר, כדלקמן:

"...הצעתי היא כי ישולם כל חודש סכום השווה ל- 91,000 ש"ח, ..."

34. בתאריך 22 ביוני, 1998, כתב חשב המועצה דאז מכתב למנכ"ל מ בו צויין, בין השאר, כדלקמן:

"להלן פירוט הנושאים שהמועצה הדתית מבקשת להעלות בדיון עם הנהלת מ :

1. סיום ההתקשרות הנוכחית בין מ למועצה"ד בת"א בדבר הפעלת צוות השוחטים מטעם רבנות ת"א במ .

מועד הסיום: 31.7.98.

2. דיון באפשרות שרבנות ת"א תמשיך לשחוט במ בתמורה לאגרת שחיטה לפי הקבוע לגבי ביהמ"ט בחולון".

35. בתאריך 5 בדצמבר, 1998, רשם מנכ"ל בית מטבחיים מ ללשכת הממונה על התקציבים במשרד לענייני דתות, כדלקמן:

"... אני מעריך כי לאור חוות דעתכם יצטרכו הצדדים להגיע להסכמות ביניהן (הטעות במקור) בין אם להיפרד, ואיך להיפרד, לבין אם להגיע לפשרה כל שהיא ולהמשיך לעבוד ביחד.

- עכ"פ מ לא תעמוד בנטל של אגרות ע"פ ילקוט הפרסומים, מה עוד שידוע לנו כי בשום מקום בארץ לא נגבית אגרה ע"פ ילקוט הפרסומים, ואם בכלל."
36. בתאריך 13 בדצמבר, 1998, כתב יו"ר המועצה דאז למנכ"ל בית מטבחים מ מכתב, לפיו, בין השאר, "המועצה"ד ת"א מעונינת לשחוט במ בתמורה לאגרה כפי שהדברים נקבעו בתקנות ולא יותר מהאגרה שהמועצה"ד גובה בביהמ"ט חולון."
37. בפרוטוקול ישיבת יו"ר וסגנים מתאריך 5 בנובמבר, 2000, הוחלט, בין השאר, כי המועצה תיענה לבקשת הנהלת בית מטבחים מ ותדחה תחילת מועד תשלום אגרות שחיטה עד לחודש יוני 2001. ההיענות לבקשה הותנתה בכך שהנהלת בית המטבחים תעביר למועצה סכום חד פעמי על סך של 150,000 ש"ח כפיצוי עבור עלויות עקיפות בגין צוות עובדי בית המטבחים. במידה וההנהלה תסרב להעברת הסכום החד פעמי, "יחזור לקדמותו ההסכם בדבר תשלום אגרות שחיטה".
38. בפרוטוקול ישיבת מועצה מתאריך 12 בדצמבר, 2002, נכתב בנוגע לבית מטבחים מ , כדלקמן:
- "הרב מ: ... באשר ל"מ" – מזה שנים שהם מזלזלים במועצה,**
- למרות מו"מ שלא נפסק במשך השנים, ולמרות הבטחתם שיעבירו לנו 200,000 ש"ח, הם לא עמדו בהבטחתם, ואף לא מעלים את האגרות. עפ"י חישוב שעשוינו, הם חייבים לשלם אגרות בסדר גודל של כ- 2 מליון ש"ח לשנה.**
- הם גם מנסים ל"סחוב" סוחרים אליהם מחולון, כאלה שעלמו לנו אגרות, וע"כ יש לגבות את היו"ד בצעדים שהוא נוקט נגד "מ", והיה אם לא נגיע איתם להסדר, כי אז יש להתנתק מהם.**
- ...
- הוחלט: המועצה מגבה את היו"ד בצעדיו נגד "מ", ועד להתנתקות סופית באם לא יגיעו להסדר הוגן עם המועצה הדתית באשר לאגרות או לתשלומים."**
- (הטעויות במקור).
39. נכון למועד עריכת הביקורת עובדי בית מטבחים מ אינם עובדי המועצה (למעט מנקרים כפי שיפורט בהמשך הממצאים) וזו האחרונה אינה נושאת בעלויות בית המטבחים. בית המטבחים מקבל כשרות של הרבנות בתל אביב – יפו ועל כן נותר בפיקוח המועצה.
40. בית המטבחים משלם למועצה אגרה שנתית חד פעמית בלבד.

בית מטבחים חולון

41. יו"ר המועצה מסר לביקורת כי קיים קושי בגביית האגרות מהסוחרים השוחטים ועל כן נצברים חובות למועצה.

42. הביקורת ביקשה לקבל נתוני שחיטה ממפקח המועצה, העורך ביקורת בבית המטבחים, ונענתה כי עם תחילת עבודתו בבית המטבחים, בחודש ינואר 2005, פנה למנהל האדמיניסטרטיבי, עובד המועצה, לקבל המידע אך עד היום טרם נענה.

43. במכתב ששלח חשב המועצה הדתית לבית המטבחים חולון, בתאריך 26 בנובמבר, 1998, נכתב כדלקמן:

1. החל מיום 1.1.99 יעודכנו תעריפי השחיטה בבית המטבחים לפי המפורט להלן:

	לפי האגרה נכון ל- 6/98	אגרה מופחתת לגביה	אחוז ההפחתה
שחיטה בקר	255	204	20%
עגל	165	132	20%
דחק	-	130	
עגל חלב	-	96	
צאן וכבשים	90	63	30%

2. נא הבא נתונים אלה לידיעת הסוחרים ששוחטים בבית המטבחים.

על מכתב זה שוגו נתונים בכתב יד: מ- "63" ל- "60" ומ- "30%" ל- "33%".

44. בישיבת ועדת כספים מתאריך 8 ביולי, 2002, הוחלט לאשר הנחה בשיעור של 30% מתעריפי האגרות שנקבעו עבור שחיטה, על ידי משרד הדתות, כך שהתעריפים יהיו כדלקמן:

סכום לאחר הנחה בש"ח	אחוז ההפחתה לפי חישוב הביקורת
175	30%
132	25%
30	68%

45. בפרוטוקול המועצה מתאריך 29 בנובמבר, 2001, הוחלט בנוגע לגביית חובות בגין אגרות שחיטה של סוחרים, בבית מטבחים חולון, כדלקמן:

"הסדרי גביה בעתיד"

א. סוחר שצורך שירותי שחיטה בחולון, עד לגובה של 50,000.- ש"ח, יצטרך להפקיד במח' החשבונות של המועצה הדתית:

1. צ'ק ערבון פתוח לבטחון (צ'ק אישי)

2. שטר חוב פתוח...

ב. סוחר שצורך שירותי שחיטה מעל ל- 50,000.- ש"ח לחודש יפקיד בקופת המועצה הדתית - מח' הכספים והחשבונות כדלהלן:

1. ערבות בנקאית...

2. צ'ק ערבון פתוח...

3. שטר חוב פתוח...

ג. הסדר זה יחול מ- 1.1.2002 ..

ד. המועצה תגבה את האגרות באמצעות מר צ ע שיעביר מיידית את האגרות למח' הכספים והחשבונות.

ה. סוחר שלא יעמוד בתנאי הנ"ל, לא יקבל שירותי שחיטה עד להסדרת חובותיו.

ו. כל שינוי בתעריף האגרה (הנחות וכו'), יעשה באישור ההנהלה בלבד.

גביית חובות מהעבר

א. המועצה ממנה את מר בע, כגובה מטעמה...

...

ד. ההחלטות הנ"ל יטופלו ע"י חשב המועצה וצע.

יערך חוזה בין הסוחר למועצה, באשר לקבלת שירותי שחיטה בגביית האגרות."

מזכיר המועצה מסר לביקורת כי החלטות אלו לא יושמו ולא נחתמו חוזים בין הסוחרים לבין המועצה.

יו"ר המועצה כתב בתגובתו לטיטוט ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:

"המועצה לא יישמה זאת הואיל ונתקלה בקשיים מול סוחר ביהמ"ט שסירבו להסדר זה ואיימו להפסיק לשחוט בביהמ"ט חולון דבר שהיה מביא לאובדן הכנסות.

הערה: ככלל, אין אפשרות לדרוש מהסוחרים תשלום בעת ביצוע השחיטה אלא לאחר מכירת הבהמה. - אשראי זה מביא לקשיים וסחבת בגבייה.

כאמור לעיל המועצה"ד בוחנת בימים אלו, שינוי הסדר ההתקשרות וההתחשבנות עם מפעילי ביהמ"ט ע"מ להביא לפיתרון הבעיה.

כ"כ המועצה בוחנת נקיטת צעדים משפטיים כנגד סוחרים בשל חובות עבר."

46. בפרוטוקול ישיבת מועצה מתאריך 13 באוגוסט, 2003, הוחלט ליישם הגביה מהסוחרים השוחטים בבית מטבחים חולון, באופן מידי, בצורה של שטרי חוב החתומים על ידי ערבים וזאת במטרה למנוע חובות למועצה.

מזכיר המועצה מסר לביקורת כי החלטה זו לא יושמה והסוחרים אינם נדרשים להפקיד שטרי חוב.

47. בתאריך 1 בספטמבר, 2004, נפגשו נציגי המועצה עם הבעלים של בית מטבחים חולון במטרה להסדיר את הפעלת בית המטבחים. בפרוטוקול הישיבה נכתב כי יו"ר המועצה דאז סיכם את שהוחלט:

"א. תעריף האגרה יופחת מ- 175 ש"ח לראש ל- 130 ש"ח לראש וזאת למשך 6 חודשים עד אחרי פסח.

ב. השחיטה שבוצעה עד היום לפי 150 ש"ח לראש.

ג. חוך שבוע להסדיר יחת (הטעות במקור) תשלום הפרשים."

- יור המועצה כתב בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי "יור המועצה דאז החליט זאת בעצמו".
48. הביקורת בדקה סכום האגרות שנגבו בפועל, בהתבסס על נתונים שהועברו לרשותה מהמועצה ומבית המטבחים. מאחר ולא הועברו נתונים מפורטים אודות השנים 2004 ו-2005, מרבית הבדיקות שבוצעו מתייחסות לשנים קודמות.
49. סך הכל הכנסות משחיטת בקר בבית המטבחים חולון כפי העולה מכרססת הנהלת חשבונות, הסתכמו בשנת 2004 בסך של 862,000 ש"ח.
50. מבדיקת הביקורת עולה כי בית מטבחים חולון גבה אגרות מסוחרים, על פי תעריף הנמוך מזה שנקבע בחוזר המנהל הכללי במשרד לענייני דתות.
- להלן יפורטו דוגמאות למקרים בהם המועצה גבתה אגרות בתעריפים נמוכים מאלו שנקבעו לפי הפרוטוקולים (תעריף אגרות שהיה נמוך מהקבוע בחוזרי מנכ"ל המשרד לענייני דתות):
- א. שחיטת בקר גדול

תאריך	שם הסוחר	אגרה מופחתת לגביה בש"ח	אגרה שנגבתה בפועל בש"ח
3/1999	"ש צ"	204	132
9/2000	"ש צ"	204	132
1/2001	"כ ד"	204	144
6/2002	"לי"	175	132

ב. שחיטת עגלים

תאריך	שם הסוחר	אגרה מופחתת לגביה בש"ח	אגרה שנגבתה בפועל בש"ח
3/2000	"ש ש"	132	96
6/2001	"ד ל"	132	126
11/2004	לא ידוע	132	130
01/2005	לא ידוע	132	130

ג. שחיטת עגל חלב

תאריך	שם הסוחר	אגרה מופחתת לגביה בש"ח	אגרה שנגבתה בפועל בש"ח
12/1999	"י"	96	89
12/2002	"ע ה"	96	30

7. שחיטת צאן וכבשים

תאריך	שם הסוחר	אגרה מופחתת לגביה בש"ח	אגרה שנגבתה בפועל בש"ח
5/2000	"מ ט ו"	63	50
11/2000	"ל ד"	63	30
1/2001	"א"	63	50.78

51. בין החודשים ספטמבר 2002, לספטמבר 2003, האגרה שנגבתה עבור שחיטת בקר היתה לפי 175 ש"ח "לראש". לגבי סוגי השחיטות האחרים, התעריף לא היה אחיד.
52. חלק מהסוחרים שילמו אגרה נמוכה יותר, באופן קבוע. יו"ר המועצה כתב בתגובתו לטיטום ממצאי הביקורת, כדלקמן: "ניתנה הנחה לסוחר י.כ. ששחט שחיטת צאן (כבשים) בכמות מרובה ובאופן קבוע (תעריף 30 ש"ח לראש)".
53. הביקורת איתרה ברישומי בית מטבחים חולון שחיטות רבות שהוגדרו כשחיטת "דחק". אשר בעבורן לא נגבו אגרות כלל, במשך מספר חודשים, כמפורט להלן:

תאריך	תאור	סוג השחיטה	כמות ביח'	הערות שנכתבו על המסמכים
12/1999	"א"	ש.דחק	47	
1/2000	"א ש ו"	ש.דחק	51	
2/2000	"א ש ו"	ש.דחק	41	
3/2000	"א ש ו"	ש.דחק	49	
4/2000	"א ש ו"	ש.דחק	60	
5/2000	"א ש ו"	ש.דחק	29	
6/2000	"א ש ו"	ש.דחק	22	
6/2000	"ל ד"	בקר גדול	1	
7/2000	"א ש ו"	ש.דחק	38	
8/2000	"א ש ו"	ש.דחק	33	
9/2000	"א ש ו"	ש.דחק	41	
10/2000	"א ש ו"	ש.דחק	33	
11/2000	"א ח"	ש.דחק	21	
12/2000	"א ח"	ש.דחק	33	
1/2001	"א.י.ד. ש ו"	ש.דחק	30	
2/2001	"א.י.ד. - א"	ש.דחק	17	
4/2001	"א.י.ד. ש ו"	ש.דחק	45	

תאריך	תאור	סוג השחיטה	כמות ביח'	הערות שנכתבו על המסמכים
5/2001	"י ש"	ש. דחק	1	
6/2001	"א.י.ד. ש ו"	ש. דחק	37	
7/2001	"א.י.ד. ש ו"	ש. דחק	41	
7/2001	"ל"	ש. דחק	1	
8/2001	"א.י.ד. ש ו"	ש. דחק	15	
9/2001	"א.י.ד. ש ו"	ש. דחק	15	
10/2001	"א.י.ד. ש ו"	ש. דחק	30	
11/2001	"א.י.ד. ש ו - א ח"	ש. דחק	36	
12/2001	"א.י.ד. ש ו"	ש. דחק	60	
1/2002	"א.י.ד. ש ו"	ש. דחק	66	
2/2002	"א.י.ד. ש ו"	ש. דחק	37	
3/2002	"א.י.ד. ש ו"	ש. דחק	70	
4/2002	"א.י.ד. ש ו"	ש. דחק	43	
5/2002	"א.י.ד. ש ו"	ש. דחק	18	
6/2002	"א.י.ד. ש ו"	ש. דחק	5	
8/2002	"א.י.ד. ש ו"	ש. דחק	4	
9/2002	"א.י.ד."	ש. דחק	12	
10/2002	"א.י.ד. ש"	ש. דחק	37	
11/2002	"א.י.ד. ש"	ש. דחק	17	
12/2002	"א.י.ד. ש"	ש. דחק	39	
12/2002	"ד ל"	ש. דחק	15	
1/2003	"א.י.ד. ש"	ש. דחק	64	
2/2003	"א.י.ד. ש"	ש. דחק	40	
3/2003	"א.י.ד. ש ו"	ש. דחק	34	
4/2003	"א א"	ש. דחק	12	
4/2003	"א.י.ד. ש"	ש. דחק	15	
5/2003	"א א"	ש. דחק	12	"א" נמחק ונכתב בכתב יד "נ"
5/2003	"א.י.ד. ש"	ש. דחק	11	
6/2003	"א.י.ד. ש"	ש. דחק	6	
7/2003	"א.י.ד. ש"	ש. דחק	1	"לא לתש"

יו"ר המועצה כתב בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:

"לנ"ל היה הסדר עוד מתקופת יו"ר המועצה שקדם למר מ. ח. כי שחיטת הדחק שלו תהיה ללא תשלום."

כמו כן, לביקורת נמסרו מסמכים שכותרתם "ריכוז לתשלום מועצה דתית" ובהם נתונים לגבי סוג השחיטה, כמות, מחיר וסך הכל לתשלום. לגבי שחיטת דחק נתון מחיר של 130 ש"ח.

בנוסף, במכתב ששלח חשב המועצה הדתית לבית המטבחים חולון, בתאריך 26 בנובמבר, 1998, כתב, בין השאר, כי החל מתאריך 1 בינואר, 1999, יעודכנו תעריפי השחיטה בבית המטבחים ל-

130 ש"ח לשחיטת דחק, כפי שצוין לעיל.

54. בנוסף, מדוחות שחיטה ותשלום אגרות שהתקבלו מהמועצה עולה כי באופן קבוע לא נגבו אגרות ממספר סוחרים. להלן דוגמא בנוגע לחודש אפריל 2005:

מספר "ראשים"	תאור
1,640	כבשים – סוחר י כ
123	ירושלים - בקר
12	ירושלים - כבשים

55. יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:

"המועצה והח"מ נמצאים במו"מ עם י.כ. על מנת לגבות יתרת החוב לשנת 2005 בטרם נקיטת הליכים.

שחיטת מועצה"ד ירושלים – בקר וכבשים, מתבצעת ע"י צוות שוחטים מטעמם. המועצה הדתית ת"א נותנת שירותי השגחה סימליים בלבד (משגיח עד שניים ללא חותמות, פלומבות וכד'). בגין שירות זה גובה המועצה"ד מרבנות ירושלים 100 ש"ח לראש (בהסכם מיוחד).

בחודש אוגוסט 2005 הפסיקה המועצה"ד ירושלים לשחוט בביהמ"ט חולון.

לאחרונה, לאחר דרישת המועצה נתקבל סכום החוב לשנת 2005.

56. קיימים סוחרים המוגדרים כ"חרדים" מהם לא נגבית אגרה. דוגמא לכך הינו חודש אפריל 2005 בו בוצעו כ- 200 שחיטות שהוגדרו כשחיטות "חרדים".

57. לביקורת נמסר כי סוחר אחד בלבד (בישוטי) מסווג כ"חרדים" וממנו לא אמורה להיגבות אגרת שחיטה.

58. על פי הנתונים שהועברו לביקורת, מתוך שחיטות שהוגדרו כ"חרדים" בחודש זה, כ- 40 שחיטות אינן בגין הסוחר הנ"ל, אלא על שם סוחרים אחרים.

סוחרים אלה, מופיעים גם ברישומי השחיטות ה"רגילות" בתשלום אגרת שחיטה, אשר אינן עבור "חרדים".

59. בנתונים אשר הועברו לביקורת בנושא שחיטה ל"חרדים", לא ניתן מידע לגבי הכמויות שנשחטו ולא סווגו השחיטות על פי סוג הבהמה, ועל כן לא יכולה היתה הביקורת לחשב את עלות השחיטות הנ"ל.

60. יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:
 "שחיטת חרדים" מתבצעת בביהמ"ט חולון באמצעות צוות שחיטה שלהם בלבד ללא קשר למועצה ד"ח ת"א".

61. השוואה שערכה הביקורת בין סכום האגרה שאמורה היתה להיות משולמת למועצה (על סמך נתוני השחיטה שהועברו לביקורת) לבין התשלום בפועל (לא כולל נתונים שלא נכנסו לחישוב כמפורט בסעיפים קודמים) העלתה כי חוסר הגביה מסתכם ב:

שנה	אגרה מופחתת לתשלום בש"ח (****)	אגרה ששולמה בפועל בש"ח	הפרש בש"ח
1999 (*)	1,956,314	1,599,615	356,699
2000	2,047,543	1,624,079	423,464
2001	2,200,208	1,679,102	521,106
2002	2,228,199	1,559,639	668,560
2003 (**)	2,083,912	1,445,268	638,644
2004	2,699,361	1,864,845	834,516
2005 (***)	1,409,863	981,435	428,428
סה"כ			3,871,417

* לא כולל חודש פברואר 1999.

** לא כולל חודש דצמבר 2003.

*** מחצית ראשונה של שנת 2005.

**** החישוב נעשה על ידי הכפלת הכמויות שנשחטו בכל חודש, על פי הפרדה לסוגי הבהמות, בתעריפים המתאימים, כאשר תעריפי האגרות ששימשו הם לאחר ההנחה המקסימלית שאושרה על פי חוזרי המנכ"ל המתאימים – 10% הנחה בין 1/1999 ל- 1/2003 (כולל) וכן 30% הנחה מה- 2/2003 ואילך. שחיטת דחק חושבה על פי תעריף אחיד של 130 ש"ח לגבי כל תקופות החישוב.

62. על פי מידע שהגיע לביקורת מעובדי המועצה עולה כי כמויות הבקר והצאן הנשחטים בבית מטבחים מ, הגן כפולות ואף יותר מאלו הנשחטות בבית מטבחים חולון ומשכך גם סכומי הגביה החסרים.

63. יו"ר המועצה מסר לביקורת בתגובתו לטיטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כי:
 "המצב העובדתי כיום הוא שצוות השחיטה במ אינם עובדי המועצה הדתית. שכרם משולם ע"י מ וביהמ"ט נמצא בפיקוח ע"י רב מטעם המועצה הדתית ת"א".

64. מבדיקה מדגמית שערכה הביקורת עולה כי רישומי השחיטה היומיים בבית המטבחים תואמים לדיווחים שהועברו למועצה. לביקורת נמסר מיו"ר המועצה, כי לדברי עובדת בית המטבחים, הדיווחים המועברים למועצה מתבססים על ריכוזי השחיטה היומיים.

65. הביקורת ערכה השוואה בין כמויות הבקר והצאן שנשחטו בבית מטבחים חולון, כפי שדווח למועצה, לבין הרישומים החודשיים שהופיעו ברישומי בית המטבחים (סוחרים שקיבלו שירותי שחיטה ו/או השגחה מעובדי המועצה בבית המטבחים), ללא שחיטת המבוצעות על ידי גורמים המביאים את צוות השחיטה והמשגיחים מטעמם ואינם מקבלים שירותים מהמועצה. להלן ממצאי הביקורת (כולל שחיטת כבשים של הסוחר י כ שכלל הנראה לא דווחו על ידי בית המטבחים):

נתוני מועצה לפי "ראש"	נתוני בית מטבחים לפי "ראש"	הפרש בכמויות	הפרש לפי תעריף חוזר מנכ"ל בש"ח	הפרש לפי אגרה מופחתת בש"ח
<u>04/2004-12/2004</u>				
בקר	3,989	5,022	1,033	195,237
ש.דחק	373	425	52	9,828
עגלים	1,444	1,489	45	5,513
ע.חלב	4	15	11	1,348
כבשים	8,739	9,177	438	<u>29,127</u>
סך הכל				<u>241,053</u>
<u>01/2005-06/2005</u>				
בקר	2,092	3,610	1,518	286,902
ש.דחק	146	402	256	48,384
עגלים	698	1,108	410	50,225
ע.חלב	0	6	6	735
כבשים	5,177	7,127	1,950	<u>129,675</u>
סך הכל				<u>515,921</u>

66. באשר לטענה כי קיים קושי בגביית אגרות, בישיבת ועדת כספים מתאריך 8 ביולי, 2002, הוחלט, בין השאר, כי "המצב העובדתי כיום הוא, שאין סוחרים ששוחטים ולא משלמים".

67. בתאריך 21 בדצמבר, 2004, נערכה ישיבה בנוכחותו של הסוחר י כ, מזכיר המועצה והמנהל אדמיניסטרטיבי בבית המטבחים בחולון, בה נאמר כי יתרת החוב המשוערת של מר י כ למועצה בגין שחיטות בבית המטבחים לשנת 2004, הינה 56,330 ש"ח.
68. בתאריך 1 בפברואר, 2005, נערכה ישיבה במועצה בה נכח מר י כ, אשר כמצויין לעיל הינו אחד הסוחרים השוחטים בבית מטבחים חולון. בישיבה אמר יו"ר המועצה דאז כי "הוצע שמנהל מח' כשרות... יתקשר עם חברות כח אדם שמעוניינת לעבוד איתנו לגבי צוות כ"א וי כ הוא הנוציג שלנו מטעם הרבנות שיעמוד מול חברת כ"א...".
- לסיכום נכתב בפרוטוקול כי "מח' הכספים והחשבונות יכינו דו"ח עלויות עובדים בית המטבחים בחולון, שוחטים ומנקרים. ב ה יבדק ההתקשרות עם חברת כ"א ויציע להם את נושא צוות בית המטבחים תוך כדי הצעתנו למיזוג עם י כ כנציג מטעם הרבנות...".
69. מדוחות שחיטה שהועברו לביקורת מהמועצה עולה כי הסוחר י כ לא נדרש כביכול לשלם אגרות עבור שחיטת כבשים.
70. יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:
 "ע"פ בדיקתנו הסוחר נדרש לשלם. כאמור לעיל, יתרת החוב נמצאת בהליכי גבייה, כ"כ הנ"ל הפסיק לשחוט בביהמ"ט חולון בחודש מאי 2005".
71. בתאריך 6 בדצמבר, 2004, כתב יו"ר המועצה דאז, לסמנכ"ל העירייה, מכתב, כדלקמן:
 ".... אני פונה אליך לסייע למועצה הדתית במציאת פתרון באשר לביהמ"ט בחולון ולשם כך אנו מציעים שתי חלופות:
 עיריית ח"א תסייע למועצה"ד במימון מיוחד להפעלת ביהמ"ט, או לחילופין.
 עיריית ח"א תורה על סגירת ביהמ"ט, מאחר והדבר עומד בסתירה למנהל תקין בגין העובדות הנ"ל".
72. בתאריך 16 במרץ, 2005, נערכה ישיבה בנוכחות יו"ר המועצה, מנהלי ובעלי בית המטבחים. מטרת הישיבה היתה לקבל החלטה מוסכמת בכל הנוגע למימון צוות השחיטה והניקור בבית המטבחים.
- מהפרוטוקול עולה כי היו"ר דאז מסר, בין השאר, כי עלות בית המטבחים למועצה הינה כחצי מיליון ש"ח, מעבר לאגרות ששולמו.
- היו"ר דאז, הציע לבעלי בית המטבחים להפעיל את צוות השחיטה והניקור ולשלם את עלויות הפעלת בית מטבחים חולון בדומה לבית מטבחים מ.
73. מהשוואה מדגמית שערכה הביקורת בין הוצאות המועצה למימון עלות העסקת עובדי בית מטבחים חולון והוצאות נוספות החלות על המועצה, (כגון רכישת פלומבות לסימון שחיטה) לבין האגרות האמורות להיגבות מבית המטבחים, עולה כדלקמן:

חודש	הכנסות בש"ח	הוצאות בש"ח	הפרש
יוני 2003	272,713 (*)	71,820.64	200,892.36
אפריל 2005	299,106 (**)	110,588.78	188,517.22

* לפי ממוצע לחודש מאגרות שהמועצה אמורה היתה לקבל (לא כולל שחיסות שלא נכנסו לחישוב כמצוין לעיל).

** לפי פירוט שחיטה שנתקבל מהמועצה (כולל שחיסות עבור ירושלים והסוחר י כ שנכתב שלא נגבו בגינן אגרות).

פרק ב - אגרות ניקור בבתי מטבחיים

רקע

74. לפי חוזר מנכ"ל המשרד לענייני דתות מחודש יוני 1998, יש לגבות אגרה מסוחרים השוחטים בקר וצאן ומבצעים ניקור בבתי המטבחים.

75. עבודת הניקור הינה הוצאה מבשר של כלי דם מסוימים, המכונים בשם חוטין ואסורים באכילה.

76. מפקח בבית מטבחים חולון מסר לביקורת כי המועצה מבצעת ניקור חלק קדמי בלבד.

77. בחוזרי מנכ"ל משרד הדתות נקבעו תעריפי האגרות לפי סוגי הבקר והצאן המנוקרים, בין השאר, כמפורט להלן:

חודש פרסום חוזר המנכ"ל	ניקור צאן (חצי קדמי) בש"ח	ניקור עגל (חצי קדמי) בש"ח	ניקור ראש בקר (חצי קדמי) בש"ח
06/2001	23	40	45
02/2003	23	40	45

78. בסוף שנת 2002 החליט הרב הספרדי הראשי לישראל בהיותו רבה הראשי של העיר, כי עבודת הניקור בבקר ובצאן תועבר מהאטליזים לבתי המטבחים.

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:

"הקצבים/הסוחרים הביעו התנגדות למהלך זה הפוגע לטענתם באיכות הבשר. ע"מ להבטיח את הצלחת המהלך סוכם כי המועצה הדתית תסייע במימון המנוקרים בתחומי ביהמ"ט לצורך הצלחת הפרוייקט."

ממצאים

79. המועצה לא גבתה אגרות עבור ניקור המתבצע באמצעותה.

80. במזכר פנימי בכתב יד, שהעביר הממונה על הניקור במועצה, למחלקת מנגנון, המפרט שעות עבודתם של עובדי הניקור בבתי מטבחים, עולה כי בחודשים יולי-ספטמבר 2004, המועצה שילמה שכרם של 7 מנקרים.
81. אחד מהעובדים מוגדר בתפקיד "עוזר למנקרים" וזאת למרות שלפי בירורים שערכה הביקורת עם עובדי בית המטבחים אין צורך ביותר משני מנקרים ובוודאי שלא ב"עוזר" בהתחשב בעובדה כי בבית המטבחים קיים מנוף, המשמש לצורך הרמת הבהמות (תפקיד אשר עשוי לבצע " עוזר למנקרים").
- יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:
- "ענפי חו"ד מפקח ביהמ"ט, והממונה על הניקור היקף עבודת הניקור המתבצעת בביהמ"ט מצריכה 3 מנקרים.**
- הניקור מתבצע בשעות שונות ולא נדרשת שהות כל המנקרים בו זמנית. כ"כ המנקרים נקראים לעבודתם בהתאם לצורך וע"פ שעות דיווח."**
- מנגד הוסיף יו"ר המועצה בתגובתו כי:
- "סמוך לכניסת הח"מ לתפקיד היו"ד, פוטרו שני מנקרים... בתאריך 31.10.05 פוטרו כל המנקרים."**
82. מפקח בבית מטבחים חולון מסר לביקורת כי בכל הפעמים הרבות בהן שהה בבית המטבחים פגש רק ארבעה מבין המנקרים שבעדם שולם שכר.
83. מפקח ראשי הממונה על המנקרים מסר לביקורת כי לא ביקר קרוב לשנה בבית המטבחים וזאת למרות שאין איש המפקח בפועל על עבודתם כפי שעולה ממסמך שרשם הרב ל, רב בית מטבחים חולון, לרב הראשי לישראל, לפיו: **"המנקרים לא שייכים לי כשביקשתי ממני עזרה קיבלו עד היום והבעיות של ניקור שייכים לב ה."**
84. הממונה על המנקרים מסר לביקורת כי "ל מו" (להלן – "אטליז ל") הינו אטליז אשר עבורו מתבצעת מרבית עבודת הניקור וכי לפי הסכם בינו לבין המועצה, בעל האטליז מממן עלות שכרו של מנקר אחד בלבד (המשמש בפועל גם כמשגיח כשרות של האטליז).
- מבדיקת הביקורת עולה כי אטליז ל הינו בבעלותו של בן משפחתו של אחד מבעלי בית מטבחים חולון.
- יתר עבודת הניקור אמורה להתבצע על ידי המנקרים ששכרם משולם על ידי המועצה.
85. מבדיקת סיכומי שחיטה בבית מטבחים חולון לחודש אפריל 2005, (ללא שחיטה עבור "חרדים") עולה כדלקמן:
- א. בוצעו 872 שחיטות.
- ב. עבור 832 מהשחיטות נכתבו נתונים אודות מקום היעד אליו הועבר הבשר השחוט.

- ג. 249 מהשחיתות לגביהן יש נתוני יעד הועברו לאטליזי בשר הדורשים ניקור כאשר 223 מהשחיתות הנ"ל הועברו לאטליז ל (כ- 90%).
- ד. סכום אגרות הניקור שאמורים היו לגבות עבור 249 שחיתות (לפי עלות של 40 ש"ח "לראש") הינו כ- 10,000 ש"ח.
86. מהנתונים עולה כי, בפועל, המנקר העובד עבור אטליז ל אינו עומד בהיקף העבודה המוטל עליו ויתר המנקרים מסייעים לו. למעשה, עיקר הפעילות מכוונת עבור זה. משיחה שערכה הביקורת עם הממונה על המנקרים עולה כי העובדות ידועות לו.
87. הממונה על המנקרים מסר לביקורת, לגבי שלושת המנקרים הנוספים, ששכרם שולם על ידי המועצה, כי אלו עבדו בבית מטבחים מ וסיימו עבודתם בסמוך לחודש מאי 2005.
88. שכרם של המנקרים משולם על סמך דיווח טלפוני שמעבירים למפקח ראשי, הממונה על המנקרים, מבלי שנדרשים להחתים כרטיס נוכחות (למרות שקיים מתקן להחתמת כרטיסי נוכחות בבית המטבחים).
- יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיטות ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:
- " לדברי המפקח הממונה על המנקרים, הדיווחים אומחו על ידו בהתאם לכמויות שנשחטו בביהמ"ט.**
- ...כ"כ הוריתי כי המנקרים שנוחרו יחתימו כרטיס נוכחות כמקובל."**
89. הביקורת לא איתרה על המזכרים הידניים, אישור של מנהל מחלקת כשרות בשר כי השעות שדווחו מאושרות לשכר ו/או אישור של הגזבר או היו"ר.
- יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיטות ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:
- "הממונה על המנקרים הוסמך בשעתו (ע"י יו"ר המועצה דאז) לאשר שעות עבודת המנקרים. ... נכון להיום המועצה הדתית אינה נושאת בהוצאות הניקור והוא משולם ע"י סוחר ביהמ"ט."**
- לביקורת לא הוצגה אסמכתא המסמיכה הנ"ל לאשר עבודת המנקרים.

פרק ג - ניבולים

רקע

90. ניבול הינו בקר או צאן לכאורה כשר, ההופך לטרף עקב שחיטה לא תקינה בבית מטבחים.
91. ניבול מזכה הסוחר, בעל הבהמה, בסכום של כ- 1,000 ש"ח החזר מהמועצה. הסוחר אינו נדרש לשלם אגרה עבור השחיטה ובנוסף מקבל החזר כספי בגין השחיטה הלא תקינה.

92. "בודק חוץ", הינו הפוסק ההלכתי היחיד בבית מטבחים, האמור לאשר כי שחיטת בהמה הפכה לטרפה ורב בית המטבחים אמור לכתוב את האישור המינהלי לכך (רב בית המטבחים גם מוסמך בהכשרתו לאשר שחיטה שגרמה לניבול).

ממצאים

93. בודק חוץ מבית מטבחים חולון, מסר לביקורת כי ניבול יכול שיגרם כתוצאה מחוסר ניסיונו של שוחט וככל שהשוחט בעל ניסיון רב יותר, הסיכוי לגרום לניבול בהמה בשחיטתה, נמוך.

94. לביקורת נמסר מעובדי בית מטבחים חולון כי הרב מ ג, המוגדר בתפקידו כעוזר הרב, קובע בפועל האם שחיטה גרמה לניבול ואף שוחט בעצמו.

95. עובדים בבית המטבחים מסרו לביקורת כי בסמוך לכניסתו של הרב מ ג לתפקידו בבית המטבחים, סיפר לעובדים כי הגיע למקום על מנת ללמוד את מלאכת השחיטה.

96. הביקורת ביקשה לקבל מהמועצה אישור הסמכתו של הרב מ ג לשחיטת בקר. נכון למועד כתיבת הממצאים טרם הוצג אישור זה בפני הביקורת.

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:

"הרב מ. ג. נכנס לתפקידו ע"פ המלצת הראשול"צ הגר"ש ע, שהיה ממונה על הכשרות בעיר. לדברי הרב מ. ג. תעודת ההסמכה אבדה לו."

97. לביקורת נמסר כי גורמים נוספים מלבד עובדי מועצה, שהינם תלמידי של הרב מ ג "מתאמנים" בשחיטה, בבית המטבחים. לדוגמה: בתאריך 17 ביולי, 2005, שחט המתלמד פ, באישור הרב ג.

98. לדברי עובדי בית המטבחים, עיקר הניבולים בוצעו על ידי התלמידים וגם הרב מ ג ניבל מספר פעמים.

בניגוד למידע שנמסר לביקורת, יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:

"מבדיקה מתברר כי לרב מ. ג. אין תלמידים "המתאמנים" בביהמ"ט..

באופן עקרוני תלמידים שוחטים רק "דחק", הרב מ. ג. שוחט מן המניין."

99. הביקורת עיינה בהעתקי מזכרים ידניים המשמשים כאישור פסילת כשרות של בהמות עקב ניבול.

הביקורת איתרה כי רב בית המטבחים אינו מקפיד לרשום על האישורים הידניים, המידע שלהלן:

א. מספר הבהמה שנשחטה והוכרזה על ידו כניבול;

ב. מועד השחיטה.

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:

"לדברי המנהל האדם' בביהמ"ט, היו מקרים בהם הרב לא רשם בפירוט, אך כאמור כל הניבולים היו באישור הרב."

100. הביקורת איתרה כי רב בית המטבחים אינו נמצא באופן קבוע בבית המטבחים (בנוסף ליום ד', יום בו לא מתקיימת פעילות) ועל כן יתכנו מקרים בהם יאושרו ניבולים שלא על ידי הרב. עובדת מחלקת המנגנון במועצה מסרה לביקורת כי אין בתיקו האישי של הרב אישור לימי חופשה - למעט יום ד'.

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:

"רב ביהמ"ט מועסק ב- 30% מעשרה (השלמת גימלה) ועובד מידי יום למעט ימים שני ורביעי."

101. הביקורת איתרה אישור ניבול שנחתם על ידי המנהל האדמיניסטרטיבי של בית המטבחים ולא על ידי הרב.

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:

"לדברי המנהל האדם' בביהמ"ט הרב הוא הסמכות והוא הורה לו לאשר."

כמו כן הוסיף כי "מבדיקה עם הרב והמנהל האדם' נמסר כי הרב ל. בלבד מאשר ניבולים."

102. הביקורת עיינה בסיכום שחיטה לחודש אפריל 2005, ממנו עולה כי כ- 20% מהשחיטות דווחו כבשר טרף. מהדוח לא ניתן לדעת איזה מהבקר ומהצאן הוכרזו כטרף עקב ניבול ואיזה בקר וצאן נקבעו כטרף על פי פסיקתו של פוסק הילכתי (ללא קשר לשחיטה עצמה).

103. להלן ריכוז אישורי ניבולים שהועברו לביקורת:

שם הסוחר	מספר ניבולים	חודש ניבול
י י	2 – עגלים	יוני - 02
י י	1 – עגל	יולי - 02
י י	2 – עגלים	אוגוסט - 02
י י	1 – עגל	דצמבר - 02
י י	2 – בהמות	אפריל - 03
י י	3 – בהמות	יוני - 03
י י	4 – עגלים	אוגוסט - ספטמבר 03
נ א	2 – פרות	ספטמבר - 02
א א	1	מאי - 03
א א	1 – בהמה	מרץ - 03
א	1	אוגוסט - 03
א	1 – פרה	06/02/2005 (*)
מל	1 – בהמה	02/05/2002
ד ל	1 – פרה	אפריל - 03
ד ל	1 – בהמה	יוני - 03
ל	2 – בהמות	אוגוסט - 03

שם הסוחר	מספר ניבולים	חודש ניבול
מ ל	1 – בהמה	אין תאריך
ד כ	1 – בהמה	אוקטובר - 02
י כ	3 – בקר	אוקטובר - 02
ר כ	3 – בהמות	נובמבר - 02
מ ט	2 – בקר	אפריל - 03
ג ט	10 – עגלים	יולי – ספטמבר 03
שא	5 – פרות	31/12/2004
ש	2 – עגלים	אין תאריך
א.ד.ש	3 – עגלים	אוגוסט - 02
א ב	4 – בהמות	יוני - 03
א ה	3 – בהמות	אוקטובר - 02
לא ברור	1 – עגל	מרץ - 03
לא ידוע	1 – בהמה	04/11/2004
לא ידוע	10 – בקר	אוקטובר – דצמבר 02

* החתימה על מסמך אישור הניבול הינה של המנהל האדמיניסטרטיבי בבית המטבחים ולא של הרב, כנדרש.

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:

“הריכוז הנ”ל לא חורג מהסבירות ביחס לכמויות השחיטה.”

104. הביקורת ביקשה לקבל פירוט של הניבולים שאושרו החל מחודש ינואר 2005 ועד לחודש אוקטובר 2005 ונענתה כי המנהל האדמיניסטרטיבי לא העביר המסמכים למועצה, למרות שהתבקש לעשות כן.

יו"ר המועצה צירף לתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת רשימת ניבולים נכון לחודש אוקטובר 2005 מהם עולה כי בשנת 2005 (עד לחודש נובמבר 2005) אישורי הניבולים היו כדלקמן:

שם הסוחר	מספר ניבולים
א א	4
י י	5
ד כ	1
ש כ	1
א כ	1
א ל	<u>1</u>
	<u>13</u>

פרק ד - אגרות שחיטת עופות**רקע**

105. לפי חוזרי מנכ"ל המשרד לענייני דתות יש לגבות אגרה מסוחרים השוחטים עופות באמצעות המועצה הדתית.

106. בחוזרי מנכ"ל משרד הדתות נקבעו תעריפי האגרות לפי סוגי העופות, בין השאר, כמפורט להלן:

שחיטת כל עוף אחר בש"ח	שחיטת תרנגול בש"ח	חודש פרסום חוזר המנכ"ל
4.70	2.90	06/2001
4.70	2.90	02/2003

107. כשרות של הרבנות תל אביב – יפו והמועצה ניתנת לעופות שנשחטו באמצעות "א ה".

ממצאים

108. א ה הינה עמותה פרטית העוסקת במתן שירותי שחיטה למשחטות של עופות.

109. אין הסכם התקשרות בין המועצה לבין א ה.

110. בתאריך 6 בדצמבר, 2000, נערכה פגישה בין המועצה לבין א ה, בה סוכם כי הצעתו של היו"ר דאז, לתשלום אגרות חודשי על סך של 25,000 ש"ח תובא בפני הנהלת א ה.

111. בתאריך 17 בדצמבר, 2000, נערכה פגישה בין נציגי המועצה ברשות היו"ר דאז, עם מספר שוחטים מאה בפגישה מסר היו"ר דאז, בין השאר, כי "מ. הדתות הפך את כל נושא ההתקשרות על בסיס של אגרות... אני לא מבקש אגרות כי הן גבוהות...".

בפגישה הוחלט כי אה תשלם למועצה סך של 6,000 ש"ח לשלושה חודשים ולאחר מכן יוחלט האם להעלות הסכום ל- 9,000 ש"ח לחודש או 1.5 אגרות לעוף.

112. בתאריך 18 באפריל, 2001, נערכה פגישה בין נציגי המועצה ברשות היו"ר דאז עם שוחטים מאה, בה הציע אחד מהשוחטים כי המועצה תפנה למשחטות להן נותנים השוחטים שירותי שחיטה, ותדרוש תשלום חודשי על סך של 2,000 ש"ח מכל משחטה. מפרוטוקול הפגישה לא ברור מה הוחלט בסופה של הישיבה.

113. בפרוטוקול ישיבת מועצה מתאריך 29 בנובמבר, 2001, הוחלט להסמיך את היו"ר דאז, היו"ר הנוכחי (ששימש כסגן יו"ר) ואת הגזבר, לנקוט בצעדים הדרושים, לרבות התנתקות מוחלטת, במטרה להביא לפתרון את הבעיה כי א האינה משלמת אגרות לשחיטה הנעשית בחסות המועצה.

114. בתאריך 20 ביוני, 2002, נערכה פגישה עם א ה, בה נאמר, בין השאר, כדלקמן:
 "היו"ר: עפ"י החוק אני צריך לדרוש מהמשחטה, אך אני לא רוצה להתנתק מ ה, ואני רוצה להגיע אתכם להסדר... אם נגיע להסדר, נקבע שכל עוף שיגיע לכאן, יהיה רק מהכשר של ת"א."
115. בתאריך 8 ביולי, 2002, הוחלט בישיבת ועדת כספים, בין השאר, כי א ה תשלם למועצה סך של 189,000 ש"ח, לפי בסיס של 9,000 ש"ח לחודש, עבור החודשים אפריל 2001 ועד לחודש דצמבר 2002.
116. בפרוטוקול ישיבת מועצה מתאריך 12 בדצמבר, 2002, מסר היו"ר דאז בנוגע לא ה, כדלקמן:
 "למרות ההתקשרות רבת השנים עם א ה, לא הגיעה המועצה מזה שנים להסדר בדבר גביית תשלום עבור הפיקוח. לאחר מו"מ ממושך וארוך, הצלחנו ב"ה לאחרונה להגיע איתם להסדר כספי, לפיו הם שילמו סך של -189,000 ש"ח עבור חלק משנת 2001 וכל שנת 2002, ולגבי שנת 2003, סוכם כי ישלמו -170,000 ש"ח לשנה, וכבר היום הם המציאו 4 צ'קים לתשלום..."
117. בפרוטוקול ישיבת מועצה מתאריך 13 באוגוסט, 2003, מסר היו"ר דאז, כדלקמן:
 "... המועצה החליטה על התנתקות מוחלטת מא ה, מבלי לפגוע באנשים, הרי במשך שנים היא שוחטת בלי חווי התקשרות. מה גם שלמועצה אין הכנסה כל שהיא, לאגודה הכנסה פרטית וישירה.
 קיימנו משא ומתן עם הא במשך מספר שנים מייגעות אך ללא תוצאות, הא התחייבה כלפינו א. לשלם -170,000 ש"ח כל שנה. ב. להעביר כ-10 (הטעות במקור) אג' עבור כל עוף. בפועל הצ'קים הועברו במס' תשלומים... על חלק מהסכום סך 50,000 ש"ח ניתנה הוראת ביטול. מציע לחברים על התנתקות מוחלטת מהאגודה הנ"ל. וכדי להגיע למציאת פתרון שיעבדו במקום האגודה נמצא חלופה בתנאים שלנו. אם ע"י עמותה חדשה ו/או עמותה קיימת אחרת אשר תמשיך לשחוט תוך כדי הכנסות כספיות למועצה. וזאת ע"י יצירת חוזה התקשרות, או בכל דרך שהמועצה תמצא לנכון במקום אה."
 חברי המועצה (למעט אחד) הצביעו בעד הצעתו של היו"ר.
118. בתאריך 21 בספטמבר, 2003, הגישו באי כה אגודת השוחטים לבית משפט השלום בתל אביב "התנגדות לביצוע שטרות והמחאות" על סך של 51,000 ש"ח, כנגד המועצה.
 במסמך שהוגש, נכתב כנגד היו"ר דאז, בין השאר, כדלקמן:
 "ט. ח וי (נציגי אגודת השוחטים- הערת הביקורת) שכנעו אותו לרדת מהסכום הגבוה, אך הוא המשיך לאיים ולהפך בפועל את ההסכם עם המבקשת בכל מיני דרכים לא כשרות כגון:
 1. ח התקשר למ וביקש ממנו שנוציגה יגיע לפגישה עמו והוא הציע לו שהוא עצמו ח, יתן למ שירותי שחיטה באופן ישיר, במקום השוחטים.

...

טו. לאחרונה ח שלח שליח בשם ק לרבה של לוד הרב ח והציע לו שהוא יספק את שירותי השחיטה והוא יוציא מהרב הראשי לישראל הרב ע פסק הלכה שאגודת השוחטים מפסולה מלבצע שחיטה. ידוע למבקשת כי ח הציע לרב ח תשלום וחלוקה ברווחים."

119. בתאריך 7 בינואר, 2004, מסר היו"ר דאז, בישיבת ועדת מכרזים, כי מספר משחטות פנו למועצה בבקשה שהשחיטה תעשה באמצעות שוחטים שהועסקו על ידי עמותת "הל על ה" וא ז.

עוד מסר היו"ר דאז, כי מציע לפטור ממכרז גופים אלו המוכנים לעמוד בתנאי ההתקשרות. החלטת הוועדה היתה לאשר ההתקשרות לשלושה חודשים בפטור ממכרז מאחר וסכום ההתקשרות הכולל הינו על סך של 11,000 ש"ח בלבד.

120. בתאריך 15 בינואר, 2004, כתב עו"ד ג, בא כח המועצה דאז, מכתב לעו"ד ה מאליו צורף העתק של טיוטת "הסכם מיוחד למתן שירותי כשרות שחיטה". ההסכם היה בין המועצה לבין עמותה, למתן שירותי שחיטה על ידי זו האחרונה (ששמה לא נכתב על טיוטת ההסכם אלא רק מספר העמותה). בטיטת ההסכם נכתב, בין השאר כי "... הרבנות הראשית והמועצה הדתית תל אביב מעוניינות לערוך ניסוי בהתקשרות למתן שירותי הכשר בשחיטה, לשם מתן שירותי שחיטת עופות מטעמן, ומעוניינת בהתקשרות עם העמותה למתן שירותי הכשר בשחיטת עופות";

121. בישיבת מועצה מתאריך 21 בינואר, 2004, מסר היו"ר דאז, כי בוועדת מכרזים אושרה התקשרות זמנית של מספר חודשים עם עמותת "ה לע ה", עד לפרסום מכרז הגדרש לפי חוק חובת המכרזים.

122. היו"ר דאז הציג את חברי העמותה: עו"ד ב ב, עו"ד ה מ ורו"ח י י.

ההתקשרות עם העמותה אושרה בישיבה.

123. הביקורת איתרה כי בתאריך 13 בדצמבר, 2004, שלח עו"ד המ מכתב ליו"ר דאז, כחישוב שכר טרחתו, בו פירט שעות שעבד עבור המועצה. במכתב נכתב כי בתאריך 12 באוקטובר, 2004, הועבר לטיפולו של עו"ד ה מ טיפול בתיק אזרחי 59985/04 בו הרבנות הראשית לתל אביב הינה נתבעת.

על מכתב תשדורת פקס אליו צורף המכתב, נרשם בכתב יד "נא להוציא ש'ק באופן דחוף עס' 6552 ש"ח כולל מע"מ". (ההדגשה במקור)

הביקורת ביקשה לקבל מהמועצה מסמכים הקשורים להתקשרות עם עו"ד זה. המסמכים לא הועברו לביקורת.

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כי:

"הח"מ סירב לחתום על השיק. (השיק נחתם ע"י מ"מ הגזבר לאחר שהח"מ התפטר מתפקידו כגזבר)".

124. עובדי מועצה מסרו לביקורת כי המועצה לא קיבלה כספים מ"ה לע"ה מאחר וזו האחרונה לא צלחה לעבוד ולו חודש מלא אחד, עקב מעורבות גורמים מא"ה שהיו מעורבים בהפעלתה והכשילו עבודתה במתכוון. עוד נמסר כי העמותה הוקמה במטרה לעבוד עם המועצה ועקב כישלונה פסקה פעילותה.

125. בתאריך 23 בדצמבר, 2004, הגישה הנהלת א"ה תביעה לבית הדין הרבני בתל אביב, כנגד יו"ר המועצה דאז.

במבוא לכתב התביעה נכתב, בין השאר, כדלקמן:

" הנחבע הפעיל במשך השנים לחצים איזמים ומרור בלתי פוסק על מנת להביא לחיסולה של א"ה אשר פועלת מזה כ- 70 שנה כידה הארוכה של הרבנות ת"א יפו. לפני כשנתיים פנה אילנו (הטעות במקור) הנחבע על ידי שליח בהצעה כי אם נעביר לו מיידית סך של \$20,000 במזומן יהיה מוכן להפסיק את הרדיפות נגדנו ויאפשר לנו להמשיך להיות ידה הארוכה של הרבנות ת"א ובמקרה שלא נענה לדרישתו יגרום לחיסולה של האגודה. לאחר, שנוכחנו לדעת כי הנחבע רציני בכוונותיו ונמצא בהליכי הקמה של אגודה חדשה אשר אמורה לגרום להוצאתנו מהתמונה ולפגיעה אנושה באגודה ובכשרות. נאלצנו להיכנע לסחימה ולשלם לו \$20,000 במזומן כפי שביקש. לאחר שהעברנו לידיו את הכסף אף לא התבייש להמשיך ולדרוש תוספת של \$500 עבור הפרשי שער.

לחומנו סברנו כי לאחר שהעברנו את סכום הסחימה (פרוטקטיב) הנ"ל נזכה לשקט תעשייתי ולהמשך קיומה ותפעולה של האגודה בשלוה כפי שהיה לאורך שנים. לצערנו הופתענו לראות כי הנחבע (הסחמן) לא הסתפק בכספי הסחימה הראשונה ולאחר מספר חודשים המשיך בהליכי הקמת עמותה חדשה כשהוא רומז לנו כי עדיין אפשר "להסתדר" אתו באותו (הטעות במקור) צורה בה הסתדרנו בפעם הקודמת. משראינו כי הנחבע ממשיך במעשה סחימה כשהוא חושב שאנו פרה חולבת אשר תספק לו באופן קבוע את מאוייו הכספיים ואם כן, אין לדבר סוף הודענו לו כי הפעם אין בכוונתנו להיכנע לדרישותיו הסחמניות ומעתה לא יקבל אגודה נוספת. מיד לאחר שסירבנו לדרישותיו הקים עמותה בשם "ה לע"ה".

...

אי לכך, אנו מבקשים מכבוד בית הדין לפסוק כדלקמן:

א. להורות לנחבע להשיב לאלתר את כספי העושה והסחימה מחברי האגודה בסך \$ 20,000.

ב. לפצות את הא וחבריה על הסבל ועוגמת הנפש אשר גרם להם.

ג. לשלם לתובעים הוצאות משפט כדין."

על המסמך נכתב בכתב יד כי נקבע מועד לדיון בתאריך 28 בפברואר, 2005, וכי יש להזמין הנחבע.

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כי:

"בתקופה האחרונה מנהלת המועצה"ד מחדש מו"מ עם א. הש. בנסיון להגיע להסדר."

פרק ה - תשלום לעובדי בית מטבחיים חולון

126. כמצוין לעיל, עובדי בית המטבחיים חולון האחראים על נושאי הדת וההלכה הינם עובדי המועצה ומקבלים שכרם מהמועצה.

127. בתאריך 20 בדצמבר, 2004, רשם מזכיר המועצה להנהלת בית המטבחיים חולון כדלקמן:
**"הריני בזה להודיעך כי עפ"י הוראת יו"ר המועצה"ד מר ח מכל העברת תשלום שכר כלשהו לעובדי המועצה"ד ישולמו אך ורק דרך המועצה"ד בלבד.
 אי לכך כל תשלום ו/או העברת כספים ישולמו ישירות למועצה"ד.
 אבקש לפעול בהתאם מייד."**

128. במועד לא ידוע לביקורת, שילם בית מטבחיים חולון סכומי כסף במזומן, לעובדי המועצה בבית המטבחיים, כמפורט להלן:

300	א"
400	ג מ.
300	ח א
300	ב ל
250	ד א
250	י ד
200	י
200	ח
300"	ש

על המזכר הידני עליו נרשמו שמות העובדים והסכומים, יש חתימה הנחזית להיות של רב בית המטבחיים, הרב ל.

129. חשב השכר במועצה מסר לביקורת כי לא נמסר לו שעובדי המועצה בבית מטבחיים חולון קיבלו סכומי כסף מהנהלת בית המטבחיים ולכן לא ניתן ביטוי לסכומים אלו בתלושי המשכורת של עובדים אלו.

130. הביקורת איתרה המחאה מתאריך 20 באפריל, 2005, של בית המטבחיים חולון, על סך של 10,000 ש"ח לפקודתו של עוזר רב בית המטבחיים.

131. אחד מבעלי בית המטבחיים מסר לביקורת כי הפיק המחאה לאחר שהרב ג דרש הסכום שאם לא כן ידאג להשבית עבודתם של עובדי המועצה.

132. בתלוש משכורת לחודש אפריל 2005 שהופק לעוזר הרב לא קוזז סך של 10,000 ש"ח בגין ההמחאה שקיבל מהנהלת בית המטבחים.
133. בפירוט שחיטה לחודש אפריל 2005 שהתקבל מהמועצה נכתב כי בית המטבחים קיזז מסכומי האגרות שהגיעו למועצה סך של 10,000 ש"ח בגין תשלום לעוזר הרב. יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:
"במהלך חודש 7/05 ניתנה הוראה לקזז סכום ע"ס 10 אנ"ח משכרו של הרב מ.ג., הואיל ונודע כי סכום זה קוזז ע"י ביהמ"ט מאגרות הנחיטה ושולם לרב. בטרם סגירת משכורת 7/05 התקבל החזר מביהמ"ט על הסכום הנ"ל ולפיכך בוצע ביטול לקיזוז ולכן אין רישום לקיזוז."
134. בתאריך 29 ביולי, 2004, כתב סגן היו"ר והממונה על מחלקת מנגנון למחלקת כספים וחשבונות במועצה כי בתאריך 1 ביוני, 2004, החל לעבוד בבית המטבחים הרב א. נ. כשוחט ושכרו נקבע כיתר השוחטים. משיחה שערכה הביקורת עם הרב עולה כי הוא משמש כבודק חוץ.
135. מעיון בתלוש השכר של עובד זה, לחודש אוגוסט 2004, עולה כי לאחר קבלת שכר רטרואקטיבי בגין החודשים יוני-יולי 2004, העובד נמצא ביתרת נטו שלילית בסך 4,500 ש"ח. היתרה השלילית נובעת מניכוי מקדמות: מקדמה מהמועצה ומקדמה נוספת מבית המטבחים חולון בסך 9,000 ש"ח.
136. מבדיקת תלוש השכר לעובד לחודש דצמבר 2004, עולה כי העובד נמצא ביתרת נטו שלילית בסך 12,151 ש"ח. יתרה זו נובעת מיתרה שלילית של חודש קודם בתוספת ניכוי מקדמה מבית המטבחים חולון בסך 9,000 ש"ח.
137. בתאריך 30 במרץ, 2005, כתב יו"ר המועצה דאז לבעלי בית המטבחים כי **"על מנת להסדיר את נושא השכר של הר' נ, שלא ינתן משני מקומות, אני מאפשר בזאת לשלם את שכרו על ידי חב' ע. בעבור חודשי 3-4/05, ולקזז מאגרות בית המטבחים, וכל זאת עד 1.5.05, שמתאריך זה יכנס לתקפו ההסדר החדש לגבי כלל העובדים..."**
- העובד קיבל משכורת על סך של כ- 9,500 ש"ח כאשר מחציתה שולמה על ידי בית המטבחים ומחציתה על ידי המועצה.
- בדוח לחודש נובמבר 2004 שהוגש על ידי בית המטבחים למועצה, נכתב כי מהאגרות שבית המטבחים העביר למועצה קוזז סך של 9,500 בגין משכורתו של בודק החוץ.
138. המשמעות הינה כי בית המטבחים קיזז סך של 9,500 ש"ח במקום מחצית מהסכום לבד מאחר ובתלוש המשכורת לחודש נובמבר 2004 נכתב כי קיבל מחצית המשכורת מהמועצה. יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:
"לדברי חשב השכר במועצה, הרב א. נ. נמצא ביתרה שלילית הואיל ולא הביא תיאום מס כנדרש, במהלך חודש יולי ניתנה הוראה ע"י הח"מ לבטל "הסדר" זה..."

פרק ו - העסקת עובדים

139. נכון למועד הביקורת העסיקה המועצה 118 עובדים.

140. במהלך הביקורת הועלו השערות כי קיימים עובדים לא מעטים המקבלים שכר מהמועצה למרות שאינם נחוצים לתפקודה.

141. מבדיקה מדגמית של עובדי המועצה עולה התמונה הבאה:

בית מטבחים חולון

142. מ"דוח עובדים" מעודכן לחודש יולי 2005 עולה כי 13 מעובדי המועצה עובדים פיזית בבית מטבחים חולון (ללא מנקרים), לפי הפירוט שלהלן:

<u>מספר עובדים</u>	<u>תפקיד</u>
5	משגיחים
4	שוחטים
1	מנהל אדמיניסטרטיבי
1	רב
1	עוזר לרב
<u>1</u>	פקידה
13	

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:

"נכון להיום (חודש נובמבר 2005 – הערת הביקורת) מועסקים בביהמ"ט חולון 5 שובי"ם, 4 משגיחים, מנהל אדמנ' ורב ביהמ"ט - סה"כ 11 עובדים (2 עובדים פוטרו ע"י הח"מ).

עם המעבר להסדר התקשרות (כאמור לעיל) תיבחן הפחתה נוספת בכ"א בצוות."

143. מזכיר המועצה מסר לביקורת כי בבית המטבחים מ מועסקים נכון למועד כתיבת ממצאי הביקורת, 10 עובדים (לא כולל מנקרים), לפי הפירוט שלהלן:

<u>מספר עובדים</u>	<u>תפקיד</u>
5	משגיחים
4	שוחטים
-	מנהל אדמיניסטרטיבי
1	רב
-	עוזר לרב
-	פקידה
10	

144. מעיון במסמכים שנאספו במהלך הביקורת עולה כי בעבר, בבית מטבחים מ מועסקו פחות עובדים, כמפורט להלן:

- א. מעיון בתעודות חיוב שהפיקה המועצה הדתית לבית מטבחים מ (לו פעילות שחיטה כפולה משל בית מטבחים חולון), בשנת 1998, עולה כי צוות השחיטה שעבד בבית מטבחים מ , בשנה זו כלל 7 אנשים בלבד.
- ב. בתאריך 29 בפברואר, 2000, נערך דיון בו סוכם כי צוות השחיטה בבית מטבחים מ יהיה מורכב מרב בית המטבחים, 4 שוחטים ו-5 משגיחים (בתקופת החגים יעבוד שוחט נוסף).
- ג. ממזכר ידני שנכתב על ידי הנהלת החשבונות של בית מטבחים מ , עולה כי בבית המטבחים עבדו בחודש ינואר 2001, 10 מעובדי המועצה בלבד.
145. בתאריך 16 במרץ, 2005, נערכה ישיבה בנוכחות מנהלי ובעלי בית המטבחים. בנוגע לצוות העובדים נכתב, בין השאר, כדלקמן:
- "היו"ר: ...כל הצוות ישולם ויועסק על ידכם למעט צ ע שישאר עובד הרבנות ושכרו ועלות שכרו תצטרכו להעביר אלינו למח' הכספים והחשבונות וכמובן לקבל את הניירת המתאימה חשבונית, קבלה".
- ...
- היו"ר: ...בשלב זה, הרב ל והרב ג משמשים כרבנים בבית המטבחים אבל אני משער שזה לא לאורך זמן שהרי הרב ל סיים את תפקידו במהלך הזמן, אני לא מאן דאמר בקביעת הצוות ובכל הקשור לכשרות בבית המטבחים.
-
- היו"ר: העובדים מועסקים על ידכם, אנחנו כרבנות קובעים את המדיניות מי שמחליט וקובע מבחינת הצוות זה הרב הראשי הרב המקומי והמנהל האדמו".
- ...
- הרב ג: בצוות יש 12 עובדים, והזכרתי בדיקה אפשרית לנאמני כשרות.
- היו"ר: בצוות יש פקידה שהיא לפני לידה (בהריון) לאחר שתלד אני יעביר (הטעות במקור) אותה לרבנות כפקידה, מה שמוריד מכם עלות נוספת."
- הביקורת מציינת כי תפקידו של הרב מ ג, כפי שנרשם בפרוטוקול, הינו "רב בית המטבחים חולון". הרב ל, רב ומנהל בית המטבחים, לא נכח בישיבה.
146. מנהל אדמיניסטרטיבי
- א. החל מחודש מאי 2000, מעסיקה המועצה את מר צ ע כמנהל אדמיניסטרטיבי של בית המטבחים חולון.
- ב. תפקידו של רב בית המטבחים מוגדר כ"רב ומנהל בית המטבחים".
- ג. בבית מטבחים מ לא מועסק מנהל אדמיניסטרטיבי.

- ד. הגדרת תפקידו של המנהל האדמיניסטרטיבי כפי שהוגדרה בישיבות מועצה הינה, בעיקר, לגבות כספים מסוחרים. מבדיקה שערכה הביקורת עולה כי בפועל, הבעלים של בית המטבחים עוסק בגביית חובות אלו.
- ה. משיחות שערכה הביקורת עם עובדי מועצה השוהים בבית המטבחים, עולה כי המנהל האדמיניסטרטיבי לא נמצא פיזית בכל שעות העבודה בבית המטבחים.
- ו. יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:
- "יו"ר המועצה דאז החליט כי המפעלים ייגבו את החובות עבור המועצה. לאחר שיחה עם עובדים ומבדיקה במח' מנגנון נראה כי מר צ.ע ממלא את שעות העבודה כנדרש."**

147. עוזר לרב

- א. במועד לא ידוע כתב רב בית המטבחים למחלקת מנגנון במועצה מזכר ידני בנוגע לרב מ ג שתפקידו "שוחט ועוזר לרב". במזכר כתב כי "הנ"ל נשלח אלי ע"י הרה"ר שע שליטא בהיותו הרה"ר ש"א בהתייעצות אתי ובהסכמתי בחודש 1.3.2004...".
- ב. בתאריך 6 בספטמבר, 2004, רשם יו"ר המועצה דאז מכתב לרב מג, לפיו:
- "הריני בזה להודיעך כי על דעת מרן הרה"ר לישראל הגר"ש ע שליט"א ועל דעת הרב א. ל רב מנהל ביהמ"ט, הן מתמנה לתפקיד שו"כ ועוזר הרב ל בביהמ"ט בחולון...".**
- ג. על פי המידע שנמצא בידי הביקורת בבתי מטבחים אחרים בארץ לא נהוג להעסיק אדם שישמש כעוזר לרב בית המטבחים.
- ד. עובדי מועצה מבית מטבחים חולון מסרו לביקורת כי עוזר הרב אינו נמצא באופן קבוע בבית המטבחים וכי בימים בהם נמצא הוא נוהג לסיים עבודתו מוקדם מהנדרש, גם במקרים בהם רב בית המטבחים לא נכח במקום.
- ה. ב"דו"ח חוץ" שהגיש מפקח בית המטבחים נכתב כי הרב מ ג לא היה בבית המטבחים בתאריך 31 במרץ, 2005, עת ערך ביקור במקום.
- הביקורת ביקשה לקבל כרטיס הנוכחות שלו ונענתה כי הלה החל להחתים כרטיס נוכחות רק מחודש יולי 2004, היות ועד אז לא נחתם עימו חוזה עבודה (למרות שקיבל מפרעות) ולא נפתח עבורו כרטיס עובד.
- ו. כמצוין לעיל, בישיבה שנערכה בתאריך 16 במרץ, 2005, הוגדר הרב מ ג כרב בית המטבחים.
- ז. חשב השכר במועצה מסר לביקורת כי בחודשים הראשונים לעבודתו של מ ג קיבל משכורתו באמצעות המחאות שהופקו על סכומים שונים, שנקבעו ללא קריטריונים מוגדרים וידועים לו (5,000 ש"ח, 10,000 ש"ח ו- 15,000 ש"ח). בתקופה זו, למרות שקיבל משכורת, לא הופקו לו תלושי שכר.

- ח. בתאריך 23 בינואר, 2005, כתבה עובדת לשכת היו"ר דאז למחלקת כספים וחשבונות כי "הרב הנ"ל החל עבודתו לפני כ- 4 חודשים, ועד כה מרם קיבל שכרו. ע"כ הוחלט ע"י מר מ. ח- יו"ר המועצה"ד לשלם לו סך -10,000 ש"ח משכורות."
- ט. בתאריך 19 ביולי, 2005, לאחר תחילת עבודת ביקורת נשוא דוח זה, כתב מזכיר המועצה למחלקת כספים וחשבונות ולמחלקת מנגנון, כי "החל מיום שלישי, י"ב בתמוז תשס"ה (19.7.05) הופסקה עבודתו של הרב נמ כשוחט בבית המטבחים חולון."
- י. בתאריך 23 ביולי, 2005, כתב מזכיר המועצה למר מ ג כי "בישיבת ועדת המנגנון ביום מ"ז בסיון תשס"ה (23.6.05), הוחלט להאריך את חוזה העסקתו של הרב ג כבודק סכינים ועוזר לרב ל בבית המטבחים בחולון וזאת עד 31.7.05."
- יא. עוזר הרב קיבל משכורת עבור חודש אוגוסט 2005. נכון לחודש ספטמבר 2005, עדיין נמנה על עובדי בית המטבחים.
- יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:
- "כאמור לעיל במהלך חודש 7/05 נערכה בדיקה באשר לחפקידו, מעמדו ושכרו של הרב מ.ג. בשל הסדרי קיוו לא נאותים שנערכו עימו (כמפורט לעיל) ואי כתיבת דוחות והוחלט להפסיק את עבודתו. בהמשך, לאחר שהתחייב לחתום כרטיס נוכחות ולשמש בעבודת שו"ב בצוות, הוארכה העסקתו ע"י מח' המנגנון ונחתם חוזה כנדרש."
148. פקידה
- א. בתאריך 2 בנובמבר, 2003, כתב סגן היו"ר והממונה על המנגנון המשק והנכסים במועצה למחלקת הכספים והחשבונות מזכיר בוגע להעסקת פקידה בבית המטבחים. במסמך נטען כי גב' א ש מועסקת באופן זמני כפקידת בית המטבחים החל מתאריך 7 באוקטובר, 2003, והעסקתה מותנית באישור ועדת מנגנון.
- ב. בוועדת מנגנון מתאריך 24 בנובמבר, 2003, הוחלט לאשר העסקתה הזמנית של גב' א ש, "כפקידה זמנית ב- 100% משרה, בביהמ"מ בחולון, החל מיום 7.10.03 וזאת לצורך ביצוע רישומים, וגביה מהסוחרים."
- ג. עובדת מחלקת מנגנון מסרה לביקורת כי יו"ר המועצה דאז והמנהל האדמיניסטרטיבי בבית המטבחים מסרו לה כי היקף עבודתה של גב' א ש יהיה כמספר השעות שעובדים עובדי בית המטבחים האחרים (33 שעות) וכי היא לא תדרש להחתים כרטיס נוכחות.
- ד. גב' א ש יצאה בתאריך 3 מאי, 2005, לחופשת לידה.
- ה. הביקורת ביקשה לקבל מהמועצה פרוטוקול קבלתה לעבודה. למרות בקשת הביקורת המסמך לא הועבר.
- ו. בירור שערכה הביקורת עם מפקח בית המטבחים העלה כי תפקידה של גב' א ש להכין מספרים למספור בהמות שנשחטו. בעת היעדרותה, לרבות במהלך חופשת הלידה, עובדי בית המטבחים מבצעים את עבודתה בעצמם.

- ז. יו"ר המועצה דאז קבע בחודש מרץ 2005, כי עם חזרתה לעבודה בכוונת המועצה לשבצה בתפקיד אחר במועצה וכי היא לא תחזור לשמש כפקידה בבית המטבחים חולון.
- יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:
- "הפקידה בביהמ"ט הגב' א. ש. פוטרנה ע"י הח"מ עם סיום חופשת לידתה (בהתאם למתחייב בחוק)."**
149. רב ומנהל בית מטבחים חולון
- א. רב בית המטבחים חולון הינו אדם בא בימים בעל ניסיון רב בעבודה בבתי מטבחים, לרבות בבית מטבחים מ.
- ב. בישיבת מנגנון מתאריך 9 בספטמבר, 2003, הוחלט בנוגע לרב כי יקבל באופן זמני השלמת שכר, בהיקף של 30% משרה (בנוסף לגמלה בשיעור של 70%) עד לתאריך 31 באוקטובר, 2003. הביקורת איתרה מסמכים נוספים מהם עולה כי המשך העסקתו אושר עד לתאריך 31 בדצמבר, 2005.
- ג. מבדיקה שערכה הביקורת עולה כי הרב אינו מגיע לעבודתו בבית המטבחים בכל הימים בהם קיימת פעילות שחיטה.
- ד. המועצה משלמת בעבור נסיעות "הלוך ושוב" של הרב, מביתו בבני ברק לחולון, באמצעות הסעה מיוחדת.
- ה. הביקורת ביקשה לקבל מהמועצה תשובה האם הרב זכאי ליום חופש במהלך השבוע (בנוסף ליום ד' בו לא מתקיימת שחיטה). עובדת מחלקת המנגנון מסרה לביקורת כי הרב נדרש לעבוד חמישה ימים בשבוע. מאחר ואינו נדרש להחתים כרטיס נוכחות לא ניתן לבקר את נוכחותו בעבודה.
- ו. בתאריך 7 בדצמבר, 1998, בתקופה בה עבד בבית מטבחים מ, רשם מנכ"ל בית מטבחים מ למועצה, בנוגע לרב ל, כי הנ"ל "הופיע במפעלנו 4 ימים בחודש בלבד, אולם עדיין תעודות הכשרות יצאו תחת שמו וללא חתימתו".
- ז. הביקורת איתרה כי קיימים ימים בהם הרב לא נכח בעבודה בבית מטבחים חולון. מרבית ההיעדרויות הינן בימי ב'.
- ח. הביקורת לא איתרה הודעות של המנהל האדמיניסטרטיבי אודות היעדרותו של הרב מעבודתו בבית המטבחים חולון.
- ט. יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:
- "רב ביהמ"ט חולון הרב א. ל. מומחה בעל שם בתחום, מקבל השלמת שכר בהיקף 30% משרה. בימים שני ורביעי אינו נוכח בביהמ"ט. כ"כ אין אפשרות להגיע לביהמ"ט בתחבורה ציבורית."**

150. מפקח בתי מטבחים

- א. בישיבת מועצה מתאריך 21 בינואר, 2004, הוחלט "לאשר הגדרת תפקידו של הרב ז א כרב מנהל ומפקח בתי המטבחים חולון ומ , בתקן ובשכר הקיימים, כמו"כ יקבל תוספת נסיעות עפ"י אישור ממונה על המחלקה...".
- ב. הפיקוח על בית המטבחים אמור לכלול ביקורים בבתי המטבחים.
- ג. הנ"ל מוגדר לפי 100% משרה.
- ד. לנ"ל אין משרד בבניין המועצה ועליו להגיע מדי יום לבית מטבחים חולון ולעבוד חמישה ימים בשבוע.
- ה. מעיון ב"דוחות חוץ" שהגיש בהם פירט עבודתו עולה כי נכח בבתי המטבחים כפעמיים בשבוע בלבד.

להלן דוגמאות למצוין לעיל (דוח מתאריך 10 במאי, 2005, ועד 20 ביוני, 2005):

תאריך דיווח	יום בשבוע	בית מטבחים
10/05/2005	ג'	חולון
15/05/2005	א'	חולון
23/05/2005	ב'	מ
29/05/2005	א'	חולון
30/05/2005	ב'	מ (*)
05/06/2005	א'	מ
10/06/2005	ו'	חולון
14/06/2005	ג'	מ
16/06/2005	ה'	חולון
19/06/2005	א'	מ

* הרב כתב ככתב יד, בין השאר, "הייתי שם כשעה".

- ו. המועצה משלמת בעבור נסיעות "הלוך ושוב" של הרב מביתו, בבני ברק, לחולון ולקריית מלאכי באמצעות הסעה מיוחדת.
- ז. מאחר ואינו נדרש להחתים כרטיס נוכחות לא ניתן לבקר את המועדים ושעות בהם נכח בבית המטבחים.
- ח. יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:
 "במהלך חודש ספטמבר, הוגדרו מחדש תפקידו ונוהלי הדיווח של הרב ז. א. כרב מפקח בתי המטבחים. סיכום זה מועבר בימים אלו לאישור ועדת המנגנון".
- ט. הביקורת איתרה דרישות תשלום שונות באותם מועדים בגין נסיעות מבני ברק לבית המטבחים בחולון ובחזרה עבור רב בית המטבחים ועבור מפקח בית המטבחים.

להלן דוגמאות:

מספר חשבונית	חודש
342	08/02/2005
177	15/05/2005
345	20/03/2005
348	05/04/2005

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:
"לאחרונה ניתנה הוראה לבטל את הסעת הרב לביהמ"ט חולון (המועצה לא שילמה נסיעות הרב לביהמ"ט בקרית מלאכי)."

151. מנקרים

- א. המועצה שילמה משכורתם של חמישה מנקרים שעבדו בבית מטבחים חולון למרות שלא נגבית מהסוחרים אגרה עבור הניקורים, בניגוד לחוזר מנכ"ל.
- ב. המועצה מממנת העסקתם של מנקרים, המבצעים רוב עבודת הניקור שאמורה להתבצע על ידי מנקר שאינו עובד המועצה (עבור אטליז פרטי).
- ג. בתאריך 1 באוגוסט, 2005, לאחר תחילת ביקורת נשוא דוח זה, הודיעה המועצה לשניים מהמנקרים על סיום תפקידם בבית מטבחים חולון.
- יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כי **"שלושת המנקרים שנוחרו פוטרו בתאריך 31.10.05"**.
- ד. הממונה על המנקרים מסר לביקורת כי בחודש מאי 2005, המועצה הפסיקה העסקת שלושה מנקרים נוספים בבית מטבחים מ.

152. שוק סיטונאי

- א. בשוק הסיטונאי בעיר משווקת תוצרת חקלאית סיטונאית בארץ בהיקפים משמעותיים מאוד (על פי הערכות שונות שהגיעו לביקורת מדובר בכ- 50% מהתוצרת).
- ב. הרב ע ט הינו הממונה מטעם המועצה על מחלקת תרומות ומעשרות ואחראי על הפעילות הנעשית בשוק הסיטונאי.
- יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:
"במהלך חודש 7/05 נתבקש הרב ע. ט. - רב מחלקת תרומ"ע ע"י הח"מ לחזור לפעילות מלאה ולקבל אחריות על המחלקה."
- לביקורת לא ברור מה היה תפקידו בפועל של הרב עד חודש יולי, 2005.
- ג. מדוח פיקוח (להלן - "הדוח") שהוגש על ידי הרב ש. ז. ר (להלן - "הרב ר") למועצה עולה כי הראשון הגדיר עצמו כ"ממונה על תיפעול המחלקה".

- ד. מהדוח עולה כי נכון לשנת תשס"ה כ- 83% מהחנויות בשוק הינן בעלות תעודת כשרות.
- ה. הרב ר הינו יו"ר הל ה בארץ, שהינו גוף פרטי. הרב רמסר לביקורת כי הינו תלמיד של הרב הראשי הספרדי וזה האחרון פנה אליו, עת שימש כרבה של העיר, לטפל בנושא הכשרות.
- ו. מפרוטוקול ישיבת מנגנון מתאריך 15 באוגוסט, 2002, עולה כי "הרה"ר ראיין גם את ר' ש ז ר והתרשם ממנו מאד, והוא מעונין בו כיועץ לעניני כשרות."
- לשאלה מדוע יש צורך ביועץ, השיב היו"ר דאז כי "הרב ר הוא מומחה בעניני כשרות, עומד בקשר עם רבניות רבות בעולם בתחום הכשרות, והוא גם מנהל את ה ל מ ה בארץ. תחום שהוא רב ומקיף ביותר. מאחר ואין ביכולתנו להעסיקו כעובד במשרה מלאה, ואף לא עפ"י רישום מוצע כי הו"ל ישמש כיועץ תמורת תשלום גלובלי ויגיש על עבודתו חשבונות מס."
- החלטת הועדה בנוגע להעסקתו של הרב היתה כי "הרב ר יועסק כיועץ הרה"ר במכלול עניני הכשרות למשך 3 חודשים נוספים. (אוג'-ספט'-אוק' 2002). וכן לשלם לו מאז תחילת עבודתו."
- ז. בפרוטוקול ישיבת מועצה מתאריך 29 במאי, 2003, הוחלט לאשר "המשך העסקת הרב ש ר כיועץ לכשרות סך של 4000.- ש"ח לחודש, עד לחודש יוני 2003."
- יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:
 "המ ל מ ה בארץ העניק שירותי ייעוץ לחמ' הכשרות במועצה"ד בין השנים 2002-2003 והמועצה שילמה לו סך 4,000 ש"ח בחודש במוצע."
- ח. המשגיחים בחנויות השוק הסיטונאי מועסקים באמצעות חברת כח אדם (ראה פירוט בהמשך הממצאים).

פרק ז - הליך קבלת החלטות

רקע

153. בחוזר המשרד לענייני דתות מחודש יוני 2001, נכתב כי "המועצה אחראית בתוקף סמכויותיה ותפקידיה הציבוריים לניהול ענייני המועצה הדתית..."

ממצאים

154. לביקורת הובא מידע כי בתקופת כהונת היו"ר דאז התקבלו החלטות מבלי לקבל אישור מוקדם לכך, אם בכלל, מחברי המועצה.
155. משיחות שערכה הביקורת עם עובדי מועצה עולה כי היו"ר דאז קבע את הנעשה במועצה כאילו היה בעלים ומנהל יחיד ואף נהג שלא לשתף את כל גורמי ההנהלה בכל המידע שהיה מצוי ברשותו וראוי שיובא לפנייהם. להלן דוגמאות למצוין לעיל:

מעמד עובדים

156. בפרוטוקול ישיבת מועצה מתאריך 12 ביולי, 2001, נרשם, בין השאר, כדלקמן:
"מעמדו וזכויותיו של עובד, במסגרת המועצה הדתית (מתן קביעות וכו') יקבל תוקף רק לאחר דיון והחלטה בהנהלה ואישורה ומסירת כתב מינוי לעובד, ולא באופן אוטומטי. הנ"ל אמור לגבי עובדים שהתקבלו החל משנת 2000."
157. בתאריך 10 בפברואר, 2000, כתבו ממלא מקום יו"ר המועצה והגזבר דאז ושלושה מסגני היו"ר, מכתב ליו"ר דאז, בו נכתב בין השאר כדלקמן:
"הואיל והנך פועל על דעת עצמך, מבלי לשתף אותנו בפגישותיך עם גורמים הקשורים במועצה, ובהחלטותיך ומבלי לידע אותנו לפחות ע"י העברת העתקי ההתכתבות על הנעשה מסביבנו, לכן נעשו דברים שלא נוכל להסכים להם:
א. מינוי 2 עוזרים אישיים חדשים לראש המועצה, בנוסף לעוזר אישי שעומד לרשותך מהעובדים הותיקים, מנהלת הלשכה ועובדת הלשכה.
ב. אחד מהעוזרים האלה פוטר על ידך והוחזר לעבודתו, מבלי שאנו יודעים מדוע פוטר? מדוע הוחזר? מהו תפקידו? לשם מה הוא נחזק? מהו שכרו? וכו'.
ג. החלטתך לפטר את מנהלת הלשכה ולא לצאת לחופשה מיידית נגד רצונה היא שרירותית, אינה עומדת בקריטריונים המקובלים לגבי ניהול עובדים.
1. הנושא צריך להיות מובא לדיון משותף עם הסגנים, לפני קבלת ההחלטה.
2. משרת מנהלת לשכה איננה משרת אימון (הטעות במקור). כפי שהנך טוען...
...
כולנו נבחרנו לתפקידינו ונמצאים במועצה כדי לייעל, ולשפר את עבודת המחלקות והמועצה ולתת לציבור בת"א שירותי דת נאותים. במקום לשקוד על כך. אנו מתעסקים בבעיות שוליות, ובמקום עבודת צוות מנהל ראש המועצה את העניינים כשליט יחיד בדרך של כלל בשעות בלתי רגילות."
158. בתאריך 24 בדצמבר, 2000, כתב חבר מועצה ליו"ר דאז מכתב בו כתב בין השאר כדלקמן:
"נמצא בידי מכתב מיום 20/12/00 המופנה לחב' ד מ (עובד המועצה), על מינויו לעוזר גזבר המועצה בהוראתך ובאישורך, המינוי הנ"ל אינו תקף היות ולא קיבל את אישור הנהלה ומליאת המועצה וועד העובדים לכן רשום לפניך לבטל את המינוי מיד."
159. בדוח התלונות נכתב בין השאר כי היו"ר דאז אישר לחלק מהעובדים דירוג ושכר שלא לפי הקריטריונים ונהלי המועצה, כך לדוגמא "גב' י א, עובדת מחלקת הנישואין, אושר לה ניידות רכב גבוהה ללא זכאות, בניגוד לדעת הסגנים." ול"דמ- תוספת שכר בניגוד להחלטות יו"ר וסגנים, וכן שעות נוספות כמעט ללא הגבלה וללא אישור."
160. בתאריך 7 ביוני, 2000, כתב סגן יו"ר המועצה דאז במכתב ליו"ר דאז, בין השאר, כדלקמן:

"הודעתי לשמוע שנחת הוראה להרב (הטעות במקור) ל לקבל עובד חדש למח' לטה"מ, וזאת מבלי שיהי' צורך דחוף לכך ומבלי שיהי' לעובד ידע וכושר הלכתי לכך ומבלי לתאם איתי מראש.

בנוסף בעבר קבעה מליאת המועצה"ד סדרים לקבל עובדים למח' לטה"מ וכל עוד שהמועצה לא שינתה אותם הרי שסדרים אלו מחייבים אותי ואותך.
אי לזאת אבקשך בכל לשון של בקשה לחזור בך מהוראה זו ולבטלה...".

161. בדוח תלונות נכתב בין השאר כי היו"ר דאז "נהג להחליט על קבלת עובדים באופן עצמאי מבלי להתחשב ולהתייעץ בחבריו הסגנים בצורך ובהצדקה לקבלתם (י ח, ד א, י א, אמ)".

הביקורת מציינת כי מר א מ, עובד המועצה, נשוי לבתו של היו"ר דאז, אשר לפי דוח התלונות קיבלו לעבודה במועצה, ללא אישור הסגנים.

162. בתאריך 15 באפריל, 2001, כתב מזכיר המועצה דאז מכתב למפקח ראשי במועצה, כדלקמן:

"להווי ידוע לך, בחודש מאי 2001, מסתיימת תקופת הנסיון בת השנה.

נכון להיום לא שוכנענו כי הנך מתאים לתפקיד אותו הנך ממלא במועצה הדתית וע"פ אופן תפקודך נכון להיום, אין בכוונתנו ליתן לך כתב מינוי של עובד קבוע.

לאור זאת הננו להודיעך על סיום עבודתך במועצה הדתית ביום... (15.5.2001).

לפנים משורת הדין, אנו מוכנים לשקול הארכת תקופת הנסיון בחצי שנה נוספת וזאת על-מנת לתת לך הזדמנות נוספת להוכיח את עצמך...".

163. בתאריך 17 באפריל 2001, כתבו שישה חברי מועצה מכתב ליו"ר דאז, לפיו:

"נדהמנו לקרוא תוכן המכתב שנשלח בהוראתך ע"י מר ח ג לרב במ, המשמש כרב מפקח ראשי במועצה הדתית.

מבלי להתייחס עתה לתוכן המכתב המבזה והפוגע בכבוד הרב הנ"ל, "הערכת תפקודו" והנימוקים לכאורה אשר הביאו לכתיבתו – הננו להודיעך כי מכתב זה נעדר כל תוקף, מאחר ומעולם לא הובא עניינו לדיון בפורום המתאים, ואף לא הובא קודם לידיעת חברי המועצה, דבר הנוגד את כללי המנהל התקין, ומהוה זלזול בחברים.

אשר על כן, כל עוד לא התקיים דיון והחלטה במועצה בעניינו של הרב מכאמור, המכתב שנשלח אליו מבוטל...".

164. בתאריך 18 באפריל, 2001, כתב מזכיר המועצה דאז מכתב נוסף לאותו מפקח ראשי במועצה, כדלקמן:

"להווי ידוע לך כי ביום... (30.4.2001), מסתיימת תקופת הנסיון בת השנה לעבודתך במועצה הדתית.

הנני להודיעך, כי אין בכוונתנו ליתן לך כתב מינוי של עובד קבוע, ואין בדעתנו להמשיך את העסקתך במועצה הדתית, מעבר למועד האמור.

- אי לכך, תקופת עבודתך במועצה הדתית תסתיים ביום 30.4.2001, ובמועד זה ינותקו יחסי עובד ומעביד בינינו...".
165. בתאריך 24 בנובמבר, 2004, רשם יו"ר המועצה דאז, מכתב לרב ל, רב בית המטבחים חולון, בו ציין, כדלקמן:
- "הנני להודיעך בזאת שמתאריך מו' כסלו תשס"ה 28.11.2004 הנך מסיים את עבודתך כרב בית המטבחים בחולון...".
166. בתאריך 21 בדצמבר, 2004, רשם מזכיר המועצה מכתב לרב ל, רב מנהל בית המטבחים חולון, לפיו:
- "... נשלח אל כב' מכתב, ובו הודעה על הפסקת עבודתו כרב בית המטבחים. הודעה זו באה, בגין תוכנית הבראה מקיפה שנדרשה המועצה הדתית לבצע בחודשים אלו, שמשמעותה קיצוץ בכ"א ובעובדים והוועדה העוסקת בכך, כללה גם את כב', בין אלו העובדים שעליהם לסיים את עבודתם.
- למרות האמור לעיל, ולנוכח העובדה כי תפקידו הוא בעל חשיבות, קבע כי ראש המועצה הדתית לא ליישם, בשלב זה, החלטה זו לגבי כב'.
- אשר על כן, ימשיך כב' למלא תפקיד של רב בית המטבחים בחולון, כפי שהיה עד כה."
167. הביקורת איתרה מכתבי קידום עובדים בדרגה למרות שאלו לא מילאו תפקידם כנדרש, להלן דוגמאות למכתבים מתאריך 3 בינואר, 2005:
- "הריני בזה להביא לידיעתך, כי בימים אלה, דנה ועדת המנגנון בענייני עובדים וקידום בדרגה. מנתונים במח' המנגנון מתברר כי אינך מחתים כרטיס נוכחות יומי ואינך מגיד דו"ח על שעות עבודתך.
- ברור שעפ"י הנתונים הנ"ל מתקשה הועדה לדון בקידום בדרגה.
- למרות זאת, הוחלט לקדם אותך בדרגה, בכפוף להתחייבות כתובה מצידך ... על מילוי שעות עבודתך כמקובל..."
- "הריני בזה להביא לידיעתך, כי בימים אלה, דנה ועדת המנגנון בענייני עובדים וקידום בדרגה. מעיון בדפי הנוכחות היומית שלך עולה, כי אינך ממלא את שעות העבודה במלואן ובנוסף ישנם גם איחורים בבואך לעבודה.
- ברור שעפ"י הנתונים הנ"ל מתקשה הועדה לדון בקידום בדרגה. למרות זאת, הוחלט לקדם אותך בדרגה, בכפוף להתחייבות כתובה מצידך ... על מילוי שעות עבודתך ...".

שינוי פרוטוקולים

168. חברי מועצה ועובדים שונים מסרו לביקורת כי פרוטוקולים של ישיבות אינם משקפים את תוכן הישיבות היות והפרוטוקולים שונו ו/או לא כללו את כל הנושאים שנכללו בישיבות.
169. בתאריך 14 בפברואר, 2001, כתבו שני סגני היו"ר ושני חברי מועצה מכתב ליו"ר דאז, לפיו:
- "כפרוטוקול שהופץ מישיבת המועצה שבנדון..., נכתב כי "הוחלט לאשר את מינויו של מר מ ד

מנהל מח' בתי-כנסת. " למיטב ידיעתנו וזכרוננו, המנוי הנ"ל לא הועלה לדיון כלל בישיבה, כמו"כ גם לא נכתב בסעיף בסדר היום של הישיבה. לאור האמור נבקש כי תפעל להורות לתקן את הפרוטוקול בהתאם."

170. בתאריך 25 בפברואר, 2001, כתב חבר מועצה נוסף ליו"ר המועצה דאז בנוגע למינוי עוזר לגזבר, כי "נושא זה אינו מופיע לסדר היום וכמו"כ שאין להביא ולאשר מינויים בהפתעה כזו הנראית כמחטף, אבקש לבטל סעיף זה בפרוטוקול."

מניעת עיון במסמכי המועצה

171. היו"ר דאז הורה לעובדי מחלקת הנהלת חשבונות שלא להציג בפני הגזבר דאז, מר ש ז, מסמכים שזה האחרון יבקש.

בתאריך 23 בינואר, 2000, כתב אחד מסגני יו"ר המועצה מכתב ליו"ר המועצה דאז, לפיו "בהתאם לחזור מס' 720 מתאריך כ"ז בתמוז תשנ"ז של חבר המועצות הדתיות ובהסתמך על פסק דין שניתן בבג"צ 212/84,...., הריני בזה לפנות את כבודו בבקשה שיורה לכל הלשכות שבמועצה"ד ועובדיה שסגני ראש המועצה יהיו נמנעים באופן קבוע על כל המכתבים והמסמכים שיוצאים במועצה הדתית. (בלי יוצא מן הכלל). נציין שדבר זה היה מקובל בעבר. כמו"כ נבקשו להזכיר לנ"ל שסגני ראש המועצה הדתית זכאית לבקש ולקבל העתקים מכל מסמך מכתב המגיע למועצה הדתית." (הטעויות במקור).

172. בתאריך 8 במאי, 2001, כתבו חמישה סגנים וחברי מועצה מכתב ליו"ר דאז, בין השאר, כדלקמן:

"הוראת לעובדי מחלקת הכספים והחשבונות למנוע מחברי המועצה עיון במסמכים, חשבונות וכד', הינה שערוריתית ומעלה תהיות רבות, ומונעת מאתנו למלא את תפקידנו ושליחותנו הציבורית כדן."

173. בדוח תלונות נכתב בין השאר כי "היועץ המשפטי מכין חו"ד משפטיים בנושאים שונים (שחלקם מיותרים), אשר נשלחים ללשכת היו"ד. וכאשר מבקשים הסגנים לראותם, עונה היו"ד שהם מיועדים אליו אישית וחסיים מכל חבר מועצה אחר."

174. הביקורת איתרה חוות דעת מתאריך 25 באפריל, 2002, מטעם עו"ד א ד, אחד מיועציה המשפטיים של המועצה, שהופנתה ליו"ר דאז, וגרשם עליה "אישי".

אי קבלת תשובות מהיו"ר דאז

175. בדוח התלונות נכתב, בין השאר, כי "ראש המועצה אינו נוהג להשיב על מכתבים המופנים אליו בענינים שונים ע"י חברי המועצה הסגנים עובדי המועצה וכו', התעלמות זו מראה זלזול מופגן בחברי המועצה עובדים וגורמי חוץ, וחוסר יכולת לנהל מערכת ציבורית תוך פגיעה בתדמיתה של המועצה."

176. בתאריך 24 בדצמבר, 2000, כתב חבר מועצה לשעבר מכתב ליו"ר דאז, שכלל שאלות שונות שהופנו ליו"ר הנ"ל. על המסמך נכתב בכתב יד "לא נתקבלה תשובה".
177. בתאריך 25 בפברואר, 2001, כתב חבר מועצה לשעבר מכתב ליו"ר דאז מכתב בו נכתבו הערות בנוגע לפרוטוקול ישיבת מועצה. על המסמך נכתב בכתב יד "לא נתקבלה תשובה".
178. בתאריך 16 באפריל, 2001, כתב ממלא מקום יו"ר המועצה דאז מכתב ליו"ר דאז. בו נכתב כדלקמן:
"נדהמתי לראות עובד חדש בבנין המועצה מבלי שיובא הדבר לדיון והחלטה במועצה ולפחות לפורום יו"ר וסגנים.
לת"ל המחוקק בתקנות ניהול המועצה"ד קבע כי ראש המועצה"ד יבצע את החלטות המועצה ולא להיפך.
אי לכך אבקשך לא להעסיק שום עובד למועצה"ד מבלי שיובא הדבר קודם לדיון והחלטה בהנהלת המועצה"ד."
 על המסמך נכתב בכתב יד "לא נתקבלה תשובה".
179. בתאריך 18 בינואר, 2001, כתב סגן יו"ר המועצה דאז ליו"ר דאז, הצעות לפעילות המועצה בעיקר בתחום ההסברה הדתית. על המסמך נכתב בכתב יד "לא נתקבלה תשובה".
180. בתאריך 15 בינואר, 2001, כתב ממלא מקום יו"ר המועצה דאז מכתב ליו"ר דאז, בו נכתבה התייחסותו של הכותב להחלטות שקיבלה המועצה בישיבה שקיימה. על המסמך נכתב בכתב יד "לא נתקבלה תשובה".
181. בתאריך 20 בפברואר, 2001, כתב ממלא מקום יו"ר המועצה דאז מכתב ליו"ר דאז, בו נכתבה התייחסותו לנושא שעמד על סדר יומה של ישיבת המועצה. על המסמך נכתב בכתב יד "לא נתקבלה תשובה".
- התכנסות המועצה וועדותיה**
182. על פי מסמך שכותרתו "נוהלים – ישיבות המועצה הדתית", על המועצה הדתית להתכנס אחת לחודש, למעט חודש תשרי (אוקטובר) וחודש ניסן (אפריל), שבהם פטורה מלהתכנס.
183. חבר שנבחר לכהן כיו"ר הוועדה אמור לזמן את הוועדה בצורה סדירה ושוטפת אחת ל- 60 יום. יו"ר ועדה שלא יפעל כאמור, ולא יזמן את הוועדה, יחדל מלכהן כיו"ר הוועדה והמועצה תמנה יו"ר במקומו.
184. המועצה הדתית מקיימת 7 ועדות: ועדת משמעת, ועדת ביקורת, ועדת מכרזים, ועדת כספים, ועדת נכסים והקדשים, ועדת כשרות ווועדת מנגנון.

פרק ח - עובדים

שכר

רקע

185. שכרו של עובד הינו פועל יוצא של דרגה שנקבעה לו, בהתאם לתפקידו בפועל.

ממצאים

186. מבדיקה מדגמית שערכה הביקורת עולה כי קיימים עובדים שדרגתם ו/או הגדרת תפקידם אינם משקפים את עבודתם בפועל, כמצוין להלן:

א. הרב בצפ

- (1) הנ"ל שימש כמנהל אגף כשרות עד לתאריך 18 ביוני, 2005.
- (2) לאחר מכן החל לשמש בתפקיד של מנהל מחלקת כשרות מזון.
- (3) מעיון בתלושי המשכורת של הנ"ל, עולה כי משכורתו כמנהל מחלקת כשרות גבוהה ממשכורתו כמנהל אגף כשרות, למרות ההורדה בתפקיד ממנהל אגף למנהל מחלקה, כמפורט להלן:

מזכיר המועצה	מנהל אגף (**)	מנהל מחלקה (*)	משכורת יסוד בש"ח
	7,500	3,036.48	משכורת יסוד בש"ח
	5,804.5	4,682.7	משכורת נטו בש"ח

* לפי תלוש משכורת לחודש מרץ 2005, כולל תוספות לשכר יסוד.

** לפי תלוש משכורת לחודש אוגוסט 2005.

מזכיר המועצה כתב בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי "במועצה הדתית לא קיים אגף כשרות. הרב בנדון פ הוגדר כראש אגף הכשרות ב- 1.10.04 בהגדרה מוטעית. הנ"ל שימש בפועל ומשמש גם היום כמנהל מח' כשרות."

ב. הגב' א ב

- (1) בתאריך 19 בינואר, 2004, החליפה גב' א ב את מנהלת לשכת היו"ר דאז ושכרה נקבע לפי דרוג של "מנהלת לשכה".
- (2) על טופס "דו"ח יומי לעובד" שלה נכון לחודש ינואר 2004 נכתב בכתב יד, בין השאר, כי "ראש המועצה הדתית מר מ. ח, הורה לשלם את שכרה ... לפי דרגה של מנהלת הלשכה, כולל התוספות השונות.. וזאת עד לשובה חזרה של הגב'..."

- (3) בתאריך 28 באפריל, 2004, כתב מזכיר המועצה למחלקת כספים וחשבונות במועצה כי יש להשאיר שכרה עד להודעה חדשה.
- (4) בדוח עובדים מצוין כי הנ"ל משובצת בתפקיד "פקידת לשכה".
- (5) בפרוטוקול ישיבת מועצה מתאריך 12 ביולי, 2001, נכתב בנוגע לנוגע לגב' הנ"ל כי "מאשרים את קביעותה בחפקיד "פקידת-לשכה" – ממרץ 2001".
- (6) עובדת מחלקת מנגנון מסרה לביקורת כי בתקופה בה היה מנהל לשכה ליו"ר, תפקידה היה זהה לתפקיד שממלאת כיום וכך גם משכורתה.
- (7) יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כי:
- "בתאריך 23.8.05 אישרה ועדת המנגנון והמועצה את הגדרת תפקידה כמנהלת לשכה (כפי ששימשה בפועל)".

ג. ב ה

- (1) שימש עד לחודש פברואר 2005 כמנהל מחלקת כשרות ולאחר מכן הועבר לתפקיד מפקח ראשי (בדרוג נמוך יותר).
- (2) מבדיקה שערכה הביקורת עולה כי עבור חודשים פברואר – אפריל 2005 משכורתו לא השתנתה עקב השינוי בתפקיד.
- (3) בחודש מאי 2005 הורה היו"ר הנוכחי להפחית משכורתו בהתאם לשינוי בדרגה.

שכר חריג

רקע

187. המועצה מאשרת דרוג עובדים לצורך קביעת גובה משכורתם.

ממצאים

188. המועצה העבירה לביקורת דוח עובדים מתאריך 29 בספטמבר, 2005. הביקורת איתרה 16 מקרים בהם אישרה המועצה מתח דרגות לעובדים, אך בפועל קיבלו משכורת גבוהה יותר, שלא לפי התקן שאושר.
189. להלן דוגמאות למצוין לעיל:

שם העובד	מתח דרגות שאושר	דרגת שכר בפועל
א	8 - 6	9 (*)
ב מ	40 - 38	41

* יו"ר המועצה צרף לתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת פרוטוקול ישיבת ועדה לעובדי המחלקה לטהרת המשפחה, מתאריך 19 באוגוסט, 1998, בו נכתב כי הוחלט להעניק לנ"ל דרגה מספר 9 למרות שעומד על דרגת שיא מספר 8.

190. הביקורת איתרה כ- 20 מקרים בהם לא נקבע מתח דרגות.

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כי:

"ועדת המנגנון קיימה בתקופה האחרונה סידרה של ישיבות לחיקון והסדרת מתח דרגות לעובדים עפ"י המקובל. - החלטותיה אושרו במועצה.

נכון להיום, לעובדי המועצה בתקן - מוסדר מתח דרגות כנדרש.

עובדים שנקלטו בשנים האחרונות מועסקים עפ"י חוזה (במישרות ארעיות בד"כ).".

אי החתמת כרטיסי נוכחות

רקע

191. בחוזר מנכ"ל משרד הדתות מחודש יוני 2001, נכתב כדלקמן:

"על כל מועצ"ד לדאוג ולהתקין שעון נוכחות בבנין המועצ"ד.

כל עובד יחתים את כרטיס הנוכחות שלו בהגיעו לעבודה ובגמר יום העבודה... עובדים אשר עבודתם מתבצעת שלא בבנין המועצ"ד יחוייבו אף הם בהחתמת כרטיס נוכחות בהתאם למפורט להלן:

...

עובדי כשרות שחלק מעבודתן (הטעות במקור) או כולה משולבת עם עבודת חוץ יגישו דיווח באמצעות טופס ידני המפרט את מקום הביקור ושעת הביקור בכל נקודת כשרות שהוא ממונה עליה וכשהוא חתום ע"י בעל העסק/או מנהל המחלקה.

....

על כל שוחט חלה חובה להחתים כרטיס נוכחות או לחילופין להגיש דו"ח באמצעות טופס ידני".

192. רבני שכונות אינם נדרשים להחתים כרטיסי נוכחות והפיקוח על עבודתם אמור להיעשות על ידי רבני העיר.

193. בישיבה יו"ר וסגנים מתאריך 30 בינואר, 2000, הוחלט "שעובדי המועצה"ד לא יצאו מבנין המועצה"ד כפי שנהוגו..., אלא אם כן יש אישור לכך ממנהל המחלקה ויו"ר המועצה"ד או סיבות מיוחדות. כל יציאה שכזו מחייבת החתמה ביציאה ובכניסה". (ההדגשה של הביקורת).

194. בפרוטוקול ישיבת מועצה מתאריך 24 באוקטובר, 2001, נכתב בנוגע להחתמת כרטיסי נוכחות, כי יש "להוציא חוזר כללי לכל העובדים כי עליהם להחתים את כרטיס נוכחות בכל עת שהם יוצאים מהבנין. עובדי חוץ-פנים, יגישו דוחות על עבודתם שמחוץ לבנין". (ההדגשה של הביקורת).

195. בחוזר מנכ"ל משרד הדתות מחודש יוני 2001, נכתב כדלקמן:

"שעות העבודה של עובד במשרה מלאה יהיו 42.5 שעות שבועיות, למעט עובדים בתפקידים מיוחדים לנביהם קיימת הוראה אחרת בהסכם קיבוצי.

...

יום עבודתה של אם לילד אחד שגילו נמוך מ-8 שנים..., יהיה 8 שעות בפועל ולא פחות מ- 40 שעות שבועיות.”.

196. בחוזר מנכ"ל משרד הדתות מחודש יוני 2001, נכתב בנוגע לשעות עבודתם של שוחטים, כדלקמן:

”שוחט ימלא מכסה של 33 שעות עבודה בפועל בשחיטה, יחד השעות יוצלו לבדיקת סכינים, שאלות הלכתיות, לימוד הלכות ולכלל הקשור בנושא.”.

197. בישיבת יו"ר וסגנים מתאריך 30 בינואר, 2000, הוחלט, בין השאר, כי שעות העבודה במועצה יהיה בין השעות 8:00 לבין 16:00.

198. בתאריך 27 ביוני, 2005, רשם סגן יו"ר וממונה מחלקת מנגנון לעובדי המועצה הדתית, בין השאר, כדלקמן:

...”

א. שעות העבודה לעובד ב- 100% משרה 8:00-16:30 סה"כ 42.5 ש"ש.

ב. כל איחורים ו/או חיסורים יקוזזו מהשכר/מהחופש. (איחור החל מ- 8:30 יקוזז מהשכר).

...

ה. אני מסבים תשומת ליבך כי רק גיליון נוכחות שישקף את מלוא שעות העבודה + הדוח החדשי שתגיש/י ישמש כאסמכתא לתשלום המשכורת, ללא זאת – לא ישולם שכר.

ו. החתמה אחת כמוה היעדרות מהעבודה ותיחשב כיום חופש/היעדרות, הנך נדרש לעדכן את הדוח והחתים את מנהל המחלקה הישיר ללא מילוי נוהל זה יחשב כחופש/היעדרות.

...

ח. עובדי חוץ נדרשים להגיש דוחות חתומים בכניסה וביציאה ע"י כרטיס מוגטי / כרטיס נוכלות (המונפקים ע"י מחלקת מנגנון), והשלמת דוח עבודות חוץ, ללא דוחות לא יאושר לתשלום שכר.

...

תחולת נוהלים אלו 1.7.05”

199. בתאריך 24 במאי, 2005, רשם מזכיר המועצה לעובדי המועצה בבית המטבחיים חולון, בין השאר, כדלקמן:

”תחילת העבודה- 7:00 בבוקר לכל העובדים.”.

ממצאים

200. הביקורת איתרה עובדים שאינם נדרשים להחתים כרטיס נוכחות למרות הדרישה לכך, כמפורט להלן:

א. מנקרים

- (1) בוועדת מנגנון מתאריך 24 בנובמבר, 2003, הוחלט כי יש "לצייד כל אחד מהמנקרים בביהמ"ט בכרטיס מגנטי אותו יצטרך המנקר להטביע בבואו ובצאתו מהעבודה. הנתונים יקלטו במחשב במח' המנגנון. ועל ב ה (מפקח ראשי הממונה על המנקרים- לא במקור) יהיה לאשרם."
- (2) המפקח הראשי מסר לביקורת כי בפועל המנקרים אינם נדרשים להחזיר כרטיסי נוכחות (למרות שמוצב בבית המטבחיים שעון נוכחות).
- (3) בסוף כל חודש מקבל המפקח הראשי דיווח טלפוני אודות מספר השעות שעבדו ומעביר הרישום במזכר ידני, למחלקת מנגנון במועצה, לתשלום.
- (4) מעיון במזכרים הידניים עבור חודשים ינואר - מאי 2005, עולה כי למעט מזכר אחד (חודש אפריל 2005), יתר המזכרים אינם חתומים על ידי מנהל מחלקת כשרות.
- (5) הממונה על המנקרים מסר לביקורת כי לא ביקר בבית המטבחיים במשך חודשים רבים ומסתמך על דיווחיו הטלפוניים של המנהל האדמיניסטרטיבי בבית המטבחיים.
- (6) בתאריך 19 ביוני, 2005, רשם מזכיר המועצה למנהל האדמיניסטרטיבי בבית המטבחיים חולון, בין היתר, כדלקמן:
- "1. נתקבל במשרדנו על משגיח מ"מ שעבד במהלך חודש מאי 2005 אשר חתום על ידך.
2. מזכר מעין זה אינו מהווה אסמכתא לתשלום משכורת.
3. מסיבים לתשומת ליבך כי רק גיליון נוכחות שישקף את מלוא שעות העבודה + הדוח החודשי שמוגש על ידי העובדים בחתימת מנהל המחלקה, קרי בחתימתך, ישמש כאסמכתא לתשלום המשכורת, ללא זאת לא ישולם שכר.
4. עלי להדגיש כי מח' המנגנון מנפיקה כרטיס מגנטי לעובדים שאותו עליהם להעביר בשעות הנוכחות כל בוקר עם תחילת העבודה, ופעם נוספת עם סיום העבודה – מה שלא נעשה במקרה זה.
- ..."

ב. פקידה בבית מטבחיים חולון

- (1) בתאריך 2 בנובמבר, 2003, כתב סגן היו"ר והממונה על המנגנון המשק והנכסים במועצה למחלקת כספים וחשבונות כי הפקידה עובדת בהיקף של 100% משרה ואמורה לעבוד כמקובל בבית המטבחיים ובהתאם לצרכי המקום ולא פחות מ-36.5 שעות שבועיות. כמו כן, נכתב כי "הנ"ל חייבת להחזיר כרטיס בבואה לעבודה ובסיום יום העבודה."

- (2) הביקורת ביקשה ולא קיבלה סיכום ראיון עבודה עם העובדת, הנערך בדרך כלל עם עובד המתקבל לעבודה.
- (3) עובדת מחלקת מנגנון מסרה לביקורת כי גב' אש נדרשה לעבוד מספר שעות זהה לזה של עובדי בית המטבחים חולון (33 שעות שבועיות), למרות שממלאת תפקיד של פקידה ולכן אמורה לעבוד מספר שעות זהה לזה שנדרשים יתר עובדי המועצה (42.5 שעות שבועיות).
- (4) מהמועצה נמסר לביקורת כי גב' א שלא החתימה כרטיס נוכחות מאחר וטענה כי בסמוך למקום בו ממוקם שעון הנוכחות עובדי בית המטבחים מחליפים בגדים.
- (5) מספר השעות שכביכול עבדה בבית המטבחים חולון הועבר למחלקת מנגנון על ידי המנהל האדמיניסטרטיבי של בית המטבחים.
- (6) הביקורת לא איתרה אישור לאי החתמת כרטיס נוכחות.
- (7) מעיון בתדפיסי דוחות יומיים שמולאו עבור גב' א ש בשנת 2004, עולה כדלקמן:

שעות חסרות (השלמה לפי 8 שעות עבודה ליום)	שעות שדווחו	חודש
34.5	140	ינואר
35.5	64.5	פברואר
77	105	מרץ
לא נתקבל		אפריל
85	79	מאי
93	88	יוני
80.25	70	יולי
108	88	אוגוסט
88.5	63	ספטמבר
80.5	59	אוקטובר
130.5	59.5	נובמבר
98	79	דצמבר

- (8) עובדת מחלקת מנגנון מסרה לביקורת כי הגב' א ש קיבלה משכורת גלובאלית, ללא קשר למספר השעות שעבדה בפועל, (בדומה ליתר עובדי בית מטבחים חולון) ואין חשיבות לשעות חסרות אלא רק לימי היעדרות מלאים מהעבודה.

ג. רבני שכונות אינם מגישים "דו"ח על עבודות חוץ".

הביקורת איתרה טפסי "דוחות על עבודות חוץ" שהוגשו על ידי עובדי המועצה שאינם כוללים פירוט המקום וסוג העבודה שביצעו. להלן דוגמאות:

- (1) העובד פל ממחלקת כשרות הגיש "דו"חות על עבודות חוץ" שלא כללו פרטים אודות המקום וסוג העבודה.
- (2) העובד י ע ממחלקת כשרות הגיש "דו"חות על עבודות חוץ" שלא כללו פרטים אודות המקום וסוג העבודה.
- (3) העובד מ ק ממחלקת כשרות הגיש "דו"חות על עבודות חוץ" שכללו פרטים רק אודות מקום עבודה ביום הראשון בכל אחד מהחודשים.
- (4) העובד ב ה ממחלקת כשרות הגיש "דו"חות על עבודות חוץ" שלא כללו פרטים אודות מקום העבודה וסוג העבודה שכבוצעה אלא רישום חד פעמי "פיקוח בכל המקומות המושגחים בתל אביב".
- (5) המפקח ב מ הגיש "דו"חות על עבודות חוץ" שלא כללו פרטים אודות המקומות בהם ערך ביקורת והסתפק בכתיבת "ב. מקוואות". כמו כן, בחלק מימי העבודה כתב שעת התחלת העבודה בלבד.

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כי:

"המפקחים עושים מלאכתם נאמנה. שעות עבודתם מאושרות ע"י מנהל המחלקה ולעיתים, בנוסף לו, גם על ידי הממונה.

יש להדגיש כי הפגם הנו במילוי הדוחות בלבד. (שעיקרו טכני)

עם זאת ניתנה הנחיה מפורשת למפקחים, ע"י הח"מ, להקפיד ולהגיש דוחות מלאים, להמשיך להחתים את מנהל המחלקה ולאחר מכן להעבירם למחלקת המנגנון לאישור.

מובהר בזאת כי דו"ח שאינו ממולא כראוי יהווה עילה לעיכוב משכורתו של ממלא הדוח."

ד. הביקורת איתרה עובדים שמילאו טפסי "דוחות על עבודות חוץ" ששעות העבודה שנכתבו בהם בכתב יד היו קבועות, עבור כל ימי העבודה שדווחו, במשך מספר חודשים שנדגמו על ידי הביקורת. להלן דוגמאות:

- (1) מר מ מ, עובד מחלקת כשרות בשר, מילא בטופס כי עבד בכל אחד מימי א'-ה' בחודשים ינואר - אפריל 2004, בשעות 8:00-16:00 (למעט בחול המועד).
- בחודשים ינואר-מרץ 2004, דיווח כי עבד בימי ו' בשעות 08:00-12:00 ובחודש אפריל 2005, עבד בשעות 8:00-12:00 (למעט בחול המועד).

(2) מר מ ק עובד מחלקת כשרות, מילא בטופס כי עבד בכל אחד מימי א'-ה' בחודשים
ינואר- פברואר 2004, בשעות 8:00-15:30 ובימי ו' בשעות 8:00-12:30.
בחודש מאי 2005, דיווח כי עבד בימים א'-ה' בשעות 8:00-15:30 ובימי ו'
בשעות 8:00-12:00. הנ"ל כתב בדוח כי עבד ביום שבת בשעות 8:00-15:30.
בחודש מאי 2004, דיווח כי עבד בימים א'-ה' בשעות 8:00-15:00 ובימי ו'
בשעות 8:00-13:00. הנ"ל כתב בדוח כי עבד ביום שבת בשעות 8:00-15:00.

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כי:

"ככלל, שעות עבודתם של המפקחים קבועות ובחלקם מפוצלות בהתאם לצרכים.
הואיל והדיווח מבוצע ידנית, הרי שלא קיימת, מצד המפקח, הקפדה לרישום
השעה המדויקת, תוך הקפדה על מספר הדקות.

עם זאת, הנושא נבחן עתה וניתנו מס' הצעות לגבי האפשרות לחייב את
המפקחים להחתים כרטיס שעון נוכחות, בכל מקום שקיים כזה (בעסק המפוקח)
או בכל מקום אחר שעדיין למועצה (כגון: מקוה), ואשר מצוי בקרבת מקום.

לגבי הרישום של מ. ק. על עבודה בשבת, הרי שהמדובר בשעות רישום.

נציין כי לעובד משכורת קבועה וכי הוא לא קיבל תשלום נוסף בגין "עבודתו" ביום
זה.

בנוסף לכך, לפי הדוח, יום זה אינו בא במקום יום חול כלשהוא בו לא בוצעה
העבודה, אלא מהווה דיווח עודף, שכאמור עבורו לא ניתן כל תשלום נוסף."

מקדמות/מפרעות לעובדים

רקע

201. הביקורת איתרה מקרים בהם המועצה מקדימה תשלומים לעובדיה, על פי בקשתם.

ממצאים

202. בתאריך 10 בספטמבר, 2000, רשם מנהל החשבונות הראשי במועצה מזכר ידני למנהל
תשלומים ראשי במועצה, לפיו "ע"פ בקשת היו"ר מר מ ח יש להכין שיק ע"ס 20,000 ש"ח
לפקודת הנ"ל."

203. בדוח תלונות נרשם בנוגע לסכום זה כי "במהלך חודש ספטמבר 2000 אישר היו"ר לעצמו הלואה
בסך 20,000 ש"ח מכספי המועצה ללא אישור וכפי המתחייב, תוך הטענת (הטעות במקור)
הגובר". בחודש ספטמבר 2000, קיבל היו"ר דאז הלוואה על סך של 20,000 ש"ח, מהמועצה.
בגין סכום זה חויב בריבית.

הביקורת איתרה המחאות שנרשמו לפקודת היו"ר דאז, כמקדמות על חשבון משכורות, כמפורט להלן:

תאריך המחאה	סכום בש"ח	פרטים
17/09/2002	15,000 (*)	"ע"ח משכורת - מח"
27/10/2002	11,000	"ע"ח 10/02 משכורת - ח מ"
18/02/2003	25,000 (**)	"ע"ח שכר 2002 - מ ח"
15/03/2004	2,500	"ע"ח 2/04 מר ח מ"
05/09/2004	15,000	"ע"ח 7/04 ח מ"
05/10/2004	20,000	"ע"ח 7/04 חמ"

* מתלוש המשכורת עולה כי מהסכום נטו לתשלום קוזז סכום נוסף על סך של 4,580.94 ש"ח עבור מקדמה מתאריך 8 באוקטובר, 2002.

** בתלוש המשכורת נכתב כי קיבל מקדמה על סך של 6,216.4 ש"ח בלבד.

204. בתאריך 10 בספטמבר, 2001, כתב עו"ד אג, אחד מיועציה המשפטיים של המועצה, ליו"ר המועצה דאז, בנושא "שכר נבחרים במועצה הדתית תל אביב - תיקון התקנון", בין השאר, כדלקמן:

"תחולתן של התקנות המתקנות נקבעה ליום 27.9.00...

...ונבחרים להם לא עולם שכר בעמין של התקנות, יהיו זכאים לתשלום שכר באורח רטרואקטיווי, מיום 27.9.00 ועד היום.

... במקרה הפרטני שלך הינך רשאי להמשיך להנות משכר לפי טבלת השכר שנהגה לענין ראשי מועצות דתיות לפני יום 27.9.00... כהנת כראש המועצה הדתית לפני יום 27.9.00, ובחודש נובמבר 2000 שבת ונבחרת לכהונה זו).

אמליך, כי למען הסר הספק אפנה אל המשרד לעניני דתות לקבלת הבהרות בענין אחרון זה, וכי עד אז תשולם לך מקדמה בלבד על חשבון שכרך, בשעור שלא יעלה על 80% משכרו של המנהל הכללי של עיריית תל אביב במועדים הרלוונטיים..".

205. בפרוטוקול ישיבת מועצה מתאריך 11 בספטמבר, 2001, נרשם בנוגע ל"תשלום שכר-יו"ר", כדלקמן:

"עו"ד א נ: ביום 27.9.2000 הורה השר לשעבר ב על ביטול שכר לנבחרים...החליט שר א א, לחדש את השכר לנבחרים, כולל החלה בדיעבד ממועד שבוטל השכר....

היו"ר: לאור התקנה החדשה, בקשתי מקדמה ע"ח שכרו בסך 100,000 ש"ח ע"ח עבודתו.

49- הוחלט: לאשר את האמור לעיל, כולל תשלום המקדמה.."

206. בתאריך 11 בספטמבר, 2001, כתב חשב המועצה מזכר ידני למנהל החשבונות, בו נרשם, כדלקמן:
 "לבקשת יו"ר המועצה הדתית מר ח עפ"י התקנון החדש לתקנות שרותי הדת היהודיים ועפ"י חוות דעתו של עו"ד א נהיועץ המשפטי של המועצה הדתית, יש להכין לפקודת מר מ ח, שיק ע"ס 100,000 ש"ח... עבור מפרעה - מקדמה עח' שכרו."
207. בתאריך 11 בספטמבר, 2001, נרשמה המחאה על סך של 100,000 ש"ח לפקודתו של היו"ר דאז. על ספח ההמחאה נרשם "מפרעה - מ ח".
208. בתאריך 17 בינואר, 2001, נרשמה המחאה על סך של 20,000 ש"ח לפקודת סגנו של היו"ר דאז, הרב ז ז. על ספח ההמחאה נרשם "ע"ח משכורת - הרב שז".
209. בתאריך 17 בינואר, 2002, נרשמה המחאה על סך של 20,000 ש"ח לפקודתו של אחד מסגני היו"ר דאז, הרב אמ. על ספח ההמחאה נרשם "ע"ח משכורת - מר א מ".
210. הביקורת לא איתרה על מרבית טפסי "בקשה למקדמה ע"ח משכורת" התאריכים בהם הוגשו הבקשות.
211. הביקורת איתרה מקרים רבים בהם הורה היו"ר, למחלקת הנהלת חשבונות, לשלם לעובדים במועצה, מפרעות בסכומים המגיעים לכדי משכורתם החודשית. להלן דוגמאות:

שם העובד	סכום מקדמה בש"ח	סכום משכורת נטו בש"ח
הרב א.כ	6,790.30 (*)	6,863.47
ע א(יועץ ליו"ר)	10,000 (**)	10,319.03 (***)

* לא נחזית להיות חתימת גזבר על טופס הבקשה.

** על הטופס נרשם כי הסיבה לתשלום הינה "ע"פ הוראה מהיו"ר מיום 25/10/04".

*** בתלוש משכורת לחודש אוקטובר 2004 נכתב כי מהשכר נטו ניכרו מקדמות על סך של 11,470.02 ש"ח והוצאות שימוש בטלפון נייד על סך של 541.6 ש"ח. הסכום לתשלום הסתכם ב - 1,692.59 ש"ח.

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיטוט ממצאי הביקורת, בין השאר, כי:

"במסגרת כתיבת נוהל הוראות תשלום, תינתן התייחסות לאישור מתן מקדמות."

שכר ליו"ר

212. מפרוטוקול ישיבת מועצה בנושא שכר יו"ר המועצה עולה כדלקמן:

"עו"ד 1: ב-2.2.05 התפרסם תיקון לתקנות המועצות הדתיות, שבו נקבע שיו"ר המועצה יוכל לקבל שכר, בכפוף לאישור המועצה לקבלת השכר גובה השכר יהיה לפי גובה שכר ממונים.

הוצג לי היום מכתב מעו"ד א י, ממנו משתמע כאילו המועצה לא יכולה לדון בנושא זה, שוחחו עם עו"ד י לפני הישיבה והודיע לי שחוו"ד לא שהחוק אינו מתיר אותו, אלא שאינו ראוי לדון בו, משום שעכר הממונים לא נקבע ולכן לא יודעים בדיוק כמה שכר ראש המועצה יקבל, חוו"ד לפני המועצה שאין כל מניעה לקבל החלטה, המאשרת שכר לראש המועצה, שהשיקול היחיד שצריך להנחות את המועצה הוא שיקול תקציבי, תקציב המועצה המאפשר תשלום שכר ליו"ר המועצה, כאשר ניתן לקבוע בהחלטה שאם יאושר סכום שכר, גובה השכר לא יעלה על שכר שמגיע לממונה ותשלום השכר בפועל, ייעשה רק לאחר פרסום גובה השכר הממונים.

...

מ: אני חושב לדברי היועצה"מ שמי שקובע את שכר הנבחרים זה המשרד הממונה, ויש בפנינו חוו"ד, לכן אני מחווה דעתי שאומרים שאסור לדון בזה. עו"ד נ: לכן אני מחווה דעתי, לפני המועצה לאחר שעיינתי במכתב מהלשכה המשפטית, במשרד רוה"מ מיום 22.2.05, שאין כל מניעה לקבל החלטה היום.

....

מ: ... אני חושב שעדיין במדינת ישראל, עם כל הכבוד ליועץ המשפטי, שיועד את זאת היטב, מי שמחייב זה המשרד הממשלתי, ומשרד רוה"מ ובמקרה הזה שהוא המשרד הממונה, כותב לי א י, וגם הסביר לי את דבריו מלפני, שבשום פנים ואופן אסור לדון היום, גם אם לי זאת היום בצהרים, שאסור לדון במתן שכר ליו"ר המועצה, ולכן גם אם יש חוו"ד מנומקת ומצויינת, של היועץ המשפטי שלנו, וגם אם חברי המועצה החליטו פה אחד לתת שכר, אך היות ומונחת לפנינו חוו"ד של היועץ המשפטי, אסור לנו עפ"י החוק ואנו מנועים לאשר את השכר ליו"ר, אני קורא מפה לחברי המועצה לפעול עפ"י חוק וחייבים לקבל עד שרוה"מ יפרסם את גובה השכר כפי שכתב עו"ד א י אלא א"כ יבטל את המכתב שהוא כתב.

...

עו"ד נ: אני מציע לאשר שליו"ר יהיה גובה שכר נבחרים כ- 30,000 ש"ח לחודש או לפי טבלת שכר הממונים שתפורסם, הנמוך מהשניים.

...

מאשרים תשלום שכר ליו"ר המועצה מיום ה- 8.2.05 ... תשלום השכר בפועל יידחה, עד לפרסום גובה שכר ממונים כאמור." (הטעויות במקור).

213. החל מחודש אפריל, 2005, היו"ר דאז החל לקבל משכורת על סך של 18,000 ש"ח לחודש. בתלוש המשכורת שולמו סכומים גם עבור חודשים פברואר – אפריל 2005.

העסקת קרובי משפחה**רקע**

214. מזכיר המועצה מסר לביקורת כי הוראות התקשי"ר חלות על עובדי המועצה.
215. בתקשי"ר נקבע כי "לא יתקבל מועמד למינוי לעבודה במשרד אם מועסק כבר ביחידה אחרת של אותו משרד קרוב משפחה שלו, והמינוי עשוי להביא ליחסי כפיפות ביניהם".
216. כמו כן, נכתב כי במקרים בהם נוצרה קרבה משפחתית בין שני עובדים לאחר שהחלו עבודתם במקום, יש להעביר אחד מהם למשרה אחרת. במידה ואין העברה אפשרית יש אפשרות להתיר עבודתם במשרותיהם לתקופה שלא תעלה על שנה.
217. ניתן להגיש לנציבות שירות המדינה טופס בקשה לאישור העסקה של קרובי משפחה ולהתיר ההעסקה רק לאחר קבלת אישור כמבוקש.

ממצאים

218. הביקורת איתרה מקרים בהם עובדי המועצה שימשו כאחראים על עובדים אחרים, בני משפחתם.
219. הביקורת לא איתרה כי הוגשו לנציבות המדינה בקשות להעסקת קרובי משפחה.
220. להלן דוגמאות כמצוין לעיל:

א. הרב י

- (1) בתאריך 25 באוגוסט, 2002, קבעה ועדת משמעת בנוגע לרב י, מנהל מחלקת כשרות, דאז, בין השאר, כדלקמן:
- "ז. הועדה קובעת שהרב י עבר עבירת משמעת חמורה בכך שהעסיק קרובי משפחה שלו כמשגיחי כשרות.
- הועדה סבורה, כי יש להוקיע התנהגות, בה מנהל מח' במועצה, מקבל לעבודה קרובי משפחה שלו, אשר לפחות חלקן (הטעות במקור). הינם כפופים לו ישירות בעבודתם..."
- הוועדה המליצה להעביר את הרב י מתפקידו במועצה, לאלתר.

ב. צוא ע

- (1) בפרוטוקול ישיבת יו"ר וסגנים מתאריך 14 במאי, 2000, הוחלט בנוגע למר צ ע, כדלקמן:
- "הנ"ל התמנה לתפקיד, אחראי אדם' לצוות השוחטים בביהמ"ט בחולון, בנוסף לתפקידו הקודם כמשגיח. מתח הדרגות לתפקיד זה נקבע על 9-11. מאחר והנ"ל נמצא כיום בדרגה 9, יש לקדמו ל-10 (הטעות במקור) החל מ... וכמו"כ יש לקדם את הרש"מ באחזקת הרכב, בדרגה אחת היינו ד' שרות החל מ-1.6.2000".

- (2) בפרוטוקול ישיבת מועצה מתאריך 11 בספטמבר, 2001, נכתב בנוגע למר צ ע, כדלקמן:
- 1" לקבוע את תוארו של צ ע בביהמ"ט חולון כ"מנהל אדם" של ביהמ"ט". מתח הדרגות הוא 11-13.
2. הנ"ל נמצא כיום בדרגה 9, וע"כ יקודם לדרגה 11.
3. כמו"כ מאשרים לו חוספת של 25% מאמץ.
4. התחולה – 1.8.2001".
- (3) בתאריך 27 ביולי, 2003, נכתב מזכר ידני למחלקת מנגנון לפיו מר א ע עובד בבית המטבחים כמשגיח. על המסמך נחזית להיות חתימתו של מר צ ע, המנהל האדמיניסטרטיבי בבית המטבחים.
- (4) בתאריך 9 בספטמבר, 2003, החליטה ועדת מנגנון, כי מר א ע ישמש כמשגיח זמני בבית מטבחים חולון.
- (5) מבדיקה שערכה הביקורת עולה כי השניים הם אחים.
- (6) הביקורת לא איתרה פרוטוקול ראיון העבודה שנערך למר א ע, אחיו של המנהל האדמיניסטרטיבי ו/או כל מסמך ממנו עולה כי זה האחרון דיווח כי מדובר באחיו. יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כי:
- "הח"מ הודיע למר א. ע. כי בשל ההוראות הנ"ל עבודתו בביהמ"ט חופסק לאלתר. כ"כ סוכם עם העובד כי העסקתו במועצה הדתית חסתיים ב- 31.12.05".
- ג. א מ
- (1) לפי "דוח עובדים" החל עבודתו במועצה בתאריך 30 בספטמבר, 2002.
- (2) הביקורת לא איתרה פרוטוקול ראיון עבודה שנערך בנושא.
- (3) בפרוטוקול ישיבת מועצה מתאריך 13 במאי, 2003, ברכו חברי המועצה את היו"ר דאז על נישואי בתו עם מר א מ.
- (4) בתאריך 18 במאי, 2003, כתב סגן היו"ר והממונה על מחלקת מנגנון למחלקת כספים וחשבונות כדלקמן:
- "מר א מ מועסק על-ידינו כמפקח כשרות בקו-אופ', במסגרת ההסדר שנעשה עם הנהלת הקו-אופ', מאז אוקטובר 2002..... יש לשלם להנ"ל את שכרו בהתאם, מאז כניסתו לעבודה (אוק' 2002)".
- (5) בישיבת מנגנון מתאריך 24 בנובמבר, 2003, הוחלט בנוגע למר א מ "לאשר את מעמדו כעובד קבוע בתפקיד מפקח כשרות בקואופ' ב-100% (הטעות במקור) משרה, ולפי דרגה 8, מפקח, וזאת החל מיום 1.12.03".

- (6) מר אממשמש כמפקח קואופ, בעוד עבודתו בפועל זהה ליתר המשגיחים שאינם מפקחים. בישיבת מועצה אושרו משרותיהם של מספר משגיחי קו-אופ ורק עבור הנ"ל אושר תפקיד מפקח למרות שכולם בעלי אותו תפקיד.
- (7) יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי "הנ"ל מבצע עבודת פיקוח בסניפים של רשתות השיווק בעיר. שאר העובדים המבצעים תפקיד זה הוסדר מעמדם כמפקחי כשרות בישיבת המנגנון מתאריך 23.8.05".
- (8) מבדיקה שערכה הביקורת עולה כי בחודש אוקטובר 2004 הוסף למר אמתפקיד נוסף עקב העברתו של אחד המפקחים לתפקיד אחר. בגין תוספת העבודה הועלתה משכורתו החודשית בסך של 3,000 ש"ח נטו. היו"ר הנוכחי הורה לבטל ההעלאה שניתנה והתפקיד הנוסף.

פרק ט - יועצים

יועצים משפטיים

רקע

221. בחזור מנכ"ל המשרד לענייני דתות מחודש פברואר 2003, נכתב כי התקשרות המועצה עם יועץ משפטי לקבלת שירותים תיעשה בדומה לכל התקשרות עם קבלן. כלומר, המועצה היא שתשא בעלויות ההתקשרות, לרבות הוצאות משפטיות אישיות של נבחרים מהמועצה, מתקציבה השוטף של המועצה ולא יתקבל החזר מהמשרד לענייני דתות (כפי שהיה נוהג עד לאותה עת).

ממצאים

עו"ד אג

222. בישיבת יו"ר וסגנים מתאריך 16 באפריל, 2000, (ישיבה מספר 15) נכתב, בין השאר, כדלקמן:

"היו"ר: באחת הישיבות הקודמות, נדון הנושא והוחלט, על קבלת יועץ ארגוני לצורך עריכת רה-ארגון במשרד. שוחחתי בנידון עם עו"ד אג, שמוכן לקחת על עצמו תפקיד זה, ונקבע שנשכרו יעמוד על - 20,000 ש"ח לחודש + מע"מ, עבור 100 שעות עבודה. הוא יתן לנו יעוץ משפטי, כך שנוכל לשחרר את שאר עו"ד העוסקים כיום בחיקים משפטיים שונים.... מר אג, אמור להכנס מיד לאחר החג לתפקידו.

....

הרב ז : נדמה לי שיש הוראות של משרד הדתות שאין לשכור שרותי עו"ד, אולי יש מקום לבקש אישור מיוחד לכך.

היו"ר: אג נהיה סגן היועץ המשפטי אמר לי, שניתן לקבל שרותי עו"ד, מה עוד שעל תכנית הרה-ארגון, רשאי ראש המועצה הדתית להחליט. באשר לתקציב- באם

תהיה תכנית טובה, תהיה גם תמיכה מצד דתות והעירייה. אני חוזר ואומר שתוך כדי עבודת הרה-ארגון, יתן גם יועץ משפטי".

החלטת היו"ר והסגנים היתה להעסיק את עו"ד א' נ ברה-ארגון של המועצה לפי התעריף שהתבקש. בשלב ראשון ההתקשרות אמורה היתה להיות ל-4 חודשים ולאחר מכן, אם יתברר שיש צורך בהמשך העסקתו לצורך הרה-ארגון "הנושא יבחן ע"י היו"ר".

223. בישיבת יו"ר וסגנים מתאריך 11 ביוני, 2000, הוחלט בנוגע לשכר טרחתו של עו"ד אג, כדלקמן:

"א. התשלום לעו"ד א' נ יהיה לפי שעות בפועל כשהתעריף לשעה יהיה לפי יועץ בכיר א' (כמקובל במשרדי הממשלה), תמורת חשבונות.

ב. בשלב א' ההתקשרות היא ל-150 שעות עבור הפרוייקטים שצויין לעיל....".

224. בישיבת מועצה מתאריך 26 ביוני, 2000, ובחר עו"ד א' נ, לתפקיד יועץ משפטי למועצה, כמפורט להלן:

"היו"ר: המועצה הדתית זקוקה ליועץ משפטי. הומלץ לנו עו"ד א' נ שהיה עוזר היועץ המשפטי של מ. הדתות, שיש לו ניסיון בתחומי עבודת המועצה הדתית.... אני מעונין להעמיד סעיף זה להצבעה.

מר ב : הסעיף לא נמצא בסדר היום.

מר ו : יש לבדוק אם קיימת אפשרות חוקית להעסקת יועץ משפטי. לי נדמה שלא.

מר ו : אולי יש מקום לעשות מכרז על קבלת יועץ משפטי.

היו"ר: מעמיד להצבעה את הסעיף.

נערכה הצבעה: 14 מהחברים הצביעו בעד קבלת יועץ משפטי.

הוחלט: מאשרים קבלת יועץ משפטי למועצה הדתית. התשלום יבוצע או פר-נושא או לפי שעות."

בפרוטוקול הישיבה לא נרשמו שמות חברי המועצה שהשתתפו בישיבה ו/או מי הם החברים שהצביעו בעד המינוי ואו מתנגדים/נמנעים, במידה והיו.

225. בפרוטוקול ישיבת היו"ר והסגנים מתאריך 10 בספטמבר, 2000, מסר היו"ר, בין השאר, כי עו"ד

א' נ פנה למועצה "והסביר, כי לנוכח היקף העבודה המשפטית המוטלת על משרדו מטעם המועצה הדתית, נדרשת פתיחתו של חשבון פקדון מטעם המועצה הדתית, שינוהל ע"י משרדו. לכן הוא מבקש המחאה בסך 10,000 ש"ח, לצורך פתיחת חשבון כאמור, שישמש למימון הוצאות שוטפות הקשורות בטיפול בענייניה של המועצה הדתית כמו אגרות משפט והוצאה לפועל, של-חיויות (הטעות במקור) וכו' אחת לתקופה, יועברו הקבלות והחשבונות בגין ההוצאות שהוצאו והמועצה תשיב לחשבון את הסכום שהוציא."

בקשתו של עו"ד א' נ אושרה.

226. בתאריך 16 בנובמבר, 2000, כתב עו"ד א נ ליו"ר המועצה דאז עדכון הצעה לייעוץ משפטי שוטף, לפי תעריף של \$ 1,000 לחודש בתוספת מס ערך מוסף.
227. חבר מועצה שביקש לעיין בחוזה ההתקשרות עם עו"ד א נ מסר לביקורת כי זה לא הועבר לעיונו למרות שעברו מאז ביקש חודשים רבים.
228. מרישומי הנהלת החשבונות של המועצה עולה כי המועצה שילמה לעו"ד א נ בתקופה שבין חודש מאי 2000 לבין חודש אוגוסט 2005 שכר טרחה על סך של 617,589 ש"ח.
229. במהלך עבודת הביקורת, הועבר לידיעתה מידע אודות נקיטת הליכים משפטיים שניהלה המועצה. לביקורת לא ברורה נחיצותם של חלק מההליכים המשפטיים שניהלה המועצה. להלן דוגמא:
- א. מ ר מ ב מ שימש כאב בית המועצה.
 - ב. לאחר שהמועצה והיו"ר דאז ביקשו לנקוט נגדו הליכים משמעתיים והחליטו לפטרו פנה מ ר מ ב מ לבית הדין לעבודה שיגן על זכויותיו. בית הדין לעבודה קבע כי יש להשיב את מ ר מ ב מ לעבודתו כאב בית המועצה אך המועצה והיו"ר דאז לא קיימו ההחלטה ועל כן פנה ב מ לבית הדין לחייבם לקיים ההוראה.
 - ג. בתאריך 14 במרץ, 2001, בא כוחה של המועצה, עו"ד א נ, ביקש להגיש לבית המשפט הודעה משלימה בכתב בת שבעה עמודים, שתפרט את הצעדים שנקטו בעניינו של מ ר מ ב מ מאז הדיון האחרון שנתקיים בבית הדין, אך שופטת בית המשפט קבעה בהחלטתה כי:

"נציגי הציבור הזמנו ולא הופיעו, ולא מסרו נימוק לאי הופעתם (בדיון)... מדובר בהליך של בזיון ביה"ד שאמור להיות הליך קצר ומהיר ולא חלק מדיון מתמשך. כמובן שאין לקבל באמצע הדיון הודעה משלימה בת 7 עמודים שתדרוש גם תגובה ארוכה ותמנע המשך יעיל של הדיון."
 - ד. בדוח התלונה נכתב בנוגע להליך המשפטי שניהלה המועצה כנגד מ ר מ ב מ (שהתנהל בהנחייתו של היו"ר דאז) כי:

"לאחר שקבע ביה"ד כי יש להחזיר את העובד לתפקידו הקודם, נקט היו"ר בסחבת מכוונת (תוך כדי חביעות משפטיים נוספות כנגד העובד)..."
 - ה. חלק מהטענות שהעלה היו"ר דאז כלפי העובד מתבררות היום בתיק חקירה המתנהל כנגד היו"ר עצמו (ראה פירוט בהמשך הממצאים).
230. בתצהיר מתאריך 19 באפריל, 2001, עליו התום הרב ש ז נכתב בין השאר כדלקמן:
1. אני משמש כממלא מקום וסגן ראש המועצה הדתית לתל-אביב יפו.
 2. בעקבות כוונת המועצה הדתית ללנקוט (הטעות במקור) בהליך משפטי בבג"ץ, שהתנהל לפני כשנה לערך, בתחום הכשרות והנישואין, נתתי חתימתי על ייפוי הכח בשם המועצה, המסמך את עוה"ד א נ, או מי מטעמו, לפעול בשם המועצה הדתית, לענין הנ"ל, ולענין זה בלבד.

3. הובהר לי ע"י עוה"ד א נ, כי במידה ויבקש לעשות כל שימוש אחר בייפוי הכח הנ"ל, יפנה אלי ויבקש את הסכמתי מראש. כמובן שלא ניתבקשתי, ובודאי שלא נתתי הסכמתי לכל שימוש או פעולה אחרת בייפוי הכח הנ"ל.

4. אינני מסכים ליתן ייפוי כח בשם המועצה הדתית לעוה"ד א נ או מי מטעמו, ו/או ליוזם או לנהל הליכים משפטיים – תביעות או קובלנות פליליות – כנגד עובד המועצה הדתית, מר מ ב מ...

5. לפיכך, כל ייפוי כח מטעם המועצה הדתית, אשר מצורף לתיק ביהמ"ש, או אשר נעשה בו שימוש לכל ענין אחר, זולת הפנייה הנ"ל לבג"ץ בנושא הכשרות והנישואין, או הנוגע לתביעה קובלנה או כל הליך משפטי אחר הננקט מטעם המועצה הדתית כנגד מר ב מ, איננו בהסכמתי, ואני מתנגד למתן יפוי כח שכזה....".

עוד הוחלט, כי במקביל יטפל עו"ד א גבייעוץ ותופסק עבודתם של שאר עו"ד, מלבד בתיקים מסוימים שהדיון המשפטי עדיין נמשך בהם. כפי העולה מדוח הביקורת, עו"ד נוספים שהמועצה לא נעזרה בשירותיהם בשנת 2001 החלו לייצג המועצה במועדים מאוחרים יותר.

231. בישיבת יו"ר וסגנים מספר 16, ביקש אחד מהסגנים "לעכב את ביצוע ההחלטה, עד לאחר כינוס המועצה, שתאשר את הנושא. כל זאת לאור מצבנו הכספי הקשה כאשר הוצאה בסדר גודל של - 100,000. ש"ח עשויה לפגוע בנו, ואלי גם בשכר העובדים".

החלטה שהתקבלה בנוגע לבקשה שהועלתה היתה כי "ההחלטות שהתקבלו בישיבה הקודמת בדבר העסקתו של היועץ הארגוני אג, קיימות, והוא יכנס לתפקידו בימים הקרובים".

232. בתאריך 30 ביוני, 2004, רשם עו"ד א נ ליו"ר המועצה דאז, מכתב בנושא "מינוי יועץ ועוזר לראש המועצה הדתית תל אביב" כדלקמן:

"כידוע, על פי התיקון לתקנות שירותי הדת היהודיים (ניהול מועצות), התש"ל - 1970, לא יהנו ראשי מועצות דתיות מתשלום שכר בגין עבודתם, ולניהולה השומף של המועצה הדתית ימונה מנהל כללי שיבחר במכרז.... וכמובן שטרם נבחר מנהל כללי למועצה הדתית תל אביב.

במצב דברים זה, ולנוכח היקף הפעילות הגדול במועצה הדתית תל אביב, נוצר צורך חיוני ודחוף במינוי יועץ ועוזר לראש המועצה הדתית תל אביב, אשר יוכל לרכז את ענייניה השומפים של המועצה, בהתאם להנחיות ראש המועצה, ולטפל בהם, וזאת עד שימונה למועצה הדתית מנהל כללי ממש.

כאמור, הועלתה שאלת העסקת היועץ והעוזר לראש המועצה הדתית לפרק זמן קצוב, עד למציאת פתרון הולם לבעיית ניהולה השומף של המועצה הדתית.

להלן חוות דעתי המשפטית בסוגיה....

העסקת היועץ אפשרית בחת משתי דרכים: כיועץ עצמאי חיצוני, או כעובד המועצה הדתית. (הטעויות במקור).

לאחר פירוט שתי החלופות לעיל נרשם: "אין מניעה מהעסקת יועץ לראש המועצה הדתית כאמור לעיל, מאחת משתי החלופות שתוארו לעיל".

233. יו"ר המועצה כתב בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי בתאריך 31 במאי, 2005, סיימה המועצה התקשרות עם עו"ד א.נ.
234. הביקורת איתרה כי המועצה הסתייעה רבות גם בשירותיו המשפטיים של עו"ד א.ד. שכר הטרחה ששולם להג"ל כפי שעולה מרישומי הנהלת החשבונות, בתקופה שבין חודש פברואר 1997 לבין חודש יולי 2005 הסתכם ב- 395,130 ש"ח.

סיוע של יועצים נוספים

235. מר ג החל לשמש בתפקיד "יועץ ליו"ר" בשכר (30% משרה כהשלמה ל-100% משרה לפנסיה), מחודש דצמבר 2002.
236. בישיבת מועצה מתאריך 14 ביולי, 2004, מסר היו"ר, בנוגע להודעתו בדבר מינוי יועץ ועוזר זמני בשכר ליו"ר, עד לפרסום מכרז למנכ"ל המועצה, כי "למועצה יש תקציב – והיא רשאית להחליט על העסקת עובדים בחוזה אישי, אם היא מוצאת זאת לנכון". בישיבה לא הוזכר כי המועצה שילמה משכורתו של עובד שהוגדר כיועץ ליו"ר.
- מפרוטוקול הישיבה עולה כי חבר מועצה, התנגד למינוי ואמר, בין השאר, כי "... מינה כאן היו"ר עוזר אישי, לא ממנה מנכ"ל זמני, אבל עוזר אישי כן. .. אי אפשר לקחת חוק לידיים ולעשות לעצמך דין, בגלל שאתה צודק. אני מבקשת לא לדון ולא לאשר בינתיים, עד שאפנה למשרד רוה"מ לבדיקת העניין...".
- היו"ר הוסיף כי "אנו פועלים באמצעות יועץ משפטי ומקבלים ממנו חו"ד משפטי. גם בנושא זה יש לנו חו"ד שבהחלט מדברת בעד עצמה, אפשר לעיין בה".
- חברי המועצה, למעט חבר המועצה, אישרו העסקתו של הרב ע א (להלן - "הרב א") כיועץ ועוזר היו"ר בשכר.
237. חבר מועצה, מסר לביקורת כי טרם אישור מינויו של הרב א, היו"ר דאז שלח מכתבים לגורמים רלוונטיים לעניין מינויו לתפקיד עוזרו האישי. לדבריו, אין חוק המונע גיוס עוזר אישי, אך להוציא העובדה כי היתה הוראה ממשרד הדתות שאין כלל להעסיק עובדים חדשים, וזאת כתוצאה מהמצב הכלכלי הקשה בו היתה נתונה המועצה הדתית והליך ההבראה שהחל, אין זה מן ההיגיון לקחת עוזר אישי בתשלום אם תפקיד היו"ר הינו בהתנדבות (באותה עת לא קיבלו בכירי המועצה משכורות).
238. הביקורת איתרה חלופת מכתבים בין המועצה (בעיקר באמצעות יועצה המשפטי עו"ד א.נ) לבין סגן בכיר ליועצת המשפטית במשרד ראש הממשלה בנוגע להעסקתו של יועץ ליו"ר, כמפורט להלן:

- א. בתאריך 1 באוגוסט, 2004, כתב מזכיר המועצה מכתב לסמנכ"ל לית לענייני מועצות דתיות במשרד ראש הממשלה, לפיו מליאת המועצה החליטה להעסיק את הרב א בתפקיד יועץ ועוזר ליו"ר המועצה.
- ב. בתאריך 5 באוגוסט, 2004, התקבל מכתב ממשרד ראש הממשלה, לפיו אין לקלוט אף עובד בכל סוג של התקשרות ויש להפסיק עבודתו לאלתר.
- ג. בתאריך 25 באוגוסט, 2004, כתב עו"ד א ג, יועצה המשפטי של המועצה, לסגנית המנכ"ל לענייני מועצות דתיות במשרד ראש הממשלה, בין השאר, כי ליו"ר המועצה מונה עוזר אישי זמני לפרק זמן קצר עד לעריכת מכרז למשרת מנכ"ל המועצה.
- ד. בתאריך 19 בספטמבר, 2004, כתב עו"ד אנלסגנית המנכ"ל לענייני מועצות דתיות במשרד ראש הממשלה, בין השאר, כי המועצה תאלץ לפנות לערכאות לצורך קבלת מענה לעניינה.
- ה. בתאריך 12 באוקטובר, 2004, כתב יועץ ראש הממשלה לענייני מינהל שירותי דת, ליו"ר המועצה, בין השאר, כי קיימת הנחייה להקפיא אישורי תקנים.
- ו. בתאריך 14 באוקטובר, 2004, כתב סגן בכיר ליועצת המשפטית במשרד ראש הממשלה לעו"ד א ג, כי העסקת עובד זמני טעונה אישורו של משרד ראש הממשלה והעסקה כזו ללא אישור הינה בניגוד לדין וכי "חברי המועצה הדתית ... נבחרו תוך ידיעה ברורה כי עבודתם תיעשה בהתנדבות וללא שכר. ניסיונם של ראשי המועצה הנבחרים למנות עוזרים בשכר נוכח מצבה הכספי של המועצה הדתית מקומם...".
- ז. בתאריך 19 באוקטובר, 2004, כתב עו"ד א ג לסגן היועצת המשפטית במשרד ראש הממשלה, בין השאר, כי הרב א הועבר לתפקיד מנהל לשכתו של היו"ר (זאת למרות שהיתה עובדת שדרגתה הוגדרה כמנהלת לשכת היו"ר).
- ח. בתאריך 25 באוקטובר, 2004, כתב עו"ד א ג לסגן היועצת המשפטית במשרד ראש הממשלה, בין השאר, כי חברי המועצה יכולים לבחור מנכ"ל מקצועי שיהיה אחראי לניהולה הכולל של המועצה.
- ט. בתאריך 10 בנובמבר, 2004, כתב סגן בכיר ליועצת המשפטית במשרד ראש הממשלה לעו"ד א ג, בין השאר, כי המועצה נדרשת להפסיק לאלתר העסקתם של עובדים בהיעדר סמכות, ובכללם העובד הנ"ל.
239. בתאריך 14 באוקטובר, 2004, כתב יו"ר המועצה דאז לרב א כדלקמן:
- "הריני מתכבד בזה למנותך לתפקיד "מנהל לשכת ראש המועצה הדתית" (במקום תפקידך הנוכחי)
- תוקף המינוי – מהיום.
- הכפיפות – לראש המועצה הדתית.
- תאור התפקיד – ימסר בימים הקרובים."

240. בתאריך 26 באוקטובר, 2004, כתב מזכיר המועצה מכתב בו צוין, בין השאר, כדלקמן:
- "... עם השינויים הפרסונליים שחלו באחרונה במועצה הדתית לפיהם ראש המועצה הדתית וסגניו מכהנים ללא כל תשלום ותמורה עבור עבודתם, הרי שנחבקש הצורך "בעובד – על" שידאג לבצע וליישם את החלות המועצה הדתית וידאג לתפעולו התקין של המשרד מדי יום. משום כך החליטה המועצה להעסיק את ר' ע א בתחילה לתפקיד יועץ היו"ד, בתפקיד המחייב אימון אישי (הטעות המקור). בכל אופן אני חייב לציין כי אנו פועלים עפ"י הנחיית משרד ראש הממשלה.... ה- 12.10.04 הודענו להרב (הטעות במקור) א כי מינוי ליועץ היו"ד – בוטל."
241. בישיבת מועצה מתאריך 23 בנובמבר, 2004, אמר היו"ד דאז, בין השאר, "...שהרב א מונה לתפקיד מנהל הלשכה במקום מנהלת הלשכה ש ח שלפני מספר חודשים ילדה ואין באפשרותה לעבוד בשעות אחה"צ והערב כמחבקש."
- המסמך מפרט תפקידים נוספים (מזכירת הנהלה, מזכיר מועצה ופקידה כתבנית-לשכת יו"ר) אך לא יועץ ליו"ר.
- עובדת מחלקת מנגנון מסרה לביקורת כי פקידת הלשכה התמנתה לתפקיד עת מנהלת הלשכה הקודמת יצאה לחופשת לידה ונכון למועד עריכת הביקורת עדיין משמשת באותו תפקיד. הטענה שהרב א החליף מנהלת הלשכה הקודמת רחוקה "מעט" מהאמת.
- הרב א סיים תפקידו במועצה בתאריך 30 באפריל, 2005.
242. מבדיקת הביקורת עולה כי הרב א קיבל מהמועצה משכורת עבור החודשים יולי 2004 – אפריל 2005:
- א. במספר רב של תלושי השכר נכתבו מקדמות שניתנו לעובד, לדוגמה: בחודש אוקטובר 2004, מקדמה על סך של 10,000 ש"ח.
- ב. ברשות העובד מכשיר טלפון. בחודש נובמבר 2004, לא נזקף לרב א שווי שימוש טלפון נייד.
- ג. בין החודשים יולי 2004 – ינואר 2005 קיבל הרב א שכר חודשי על סך של 7,407 ש"ח לחודש. בחודש פברואר 2005, הוגדלה משכורתו לסך של 10,750 ש"ח. הוא קיבל השלמת שכר רטרואקטיבית בגין תקופת עבודתו במועצה בסך 10,750 ש"ח.
- ד. בתלוש השכר שהופק לעובד עבור חודש מאי 2005, נמצא הרב א, אשר סיים עבודתו במועצה, ביתרה שלילית על סך של 8,732 ש"ח.
243. מעיון בטופס "דוח יומי לעובד" שהופק על ידי מחלקת מנגנון עבורו, לא ניתן ללמוד על שעות עבודתו מאחר ושעת הכניסה זהה לשעת היציאה. (שעת הכניסה/יציאה שונה במהלך השבוע).
244. עובדת מחלקת מנגנון מסרה לביקורת כי הרב א נדרש להחתים כרטיס נוכחות פעם אחת ביום בלבד כאשר בפועל היו חודשים בהם לא החתים כלל כרטיס הנוכחות.

245. מעיון בתלושי המשכורת עולה כי לא נקבעה לו דרגה לצורך קביעת גובה המשכורת.

246. חבר מועצה מסר לביקורת כי היו"ר דאז קבע גובה המשכורת על דעת עצמו מבלי לאשר זאת בישיבת מועצה.

פרק י - כלי רכב

אופנועים

247. בפרוטוקול ישיבת מועצה מתאריך 14 בינואר, 2001, נרשם, בנוגע לרכישת אופנועים עבור מחלקת פיקוח, בין השאר, כדלקמן:

"היו"ר: הקמנו לאחרונה את מח' הפיקוח, אך כדי לייעל את הבקרה והפיקוח בכל המקומות הפזורים בעיר בתי עסק - מפעלים, מקוואות וכו', יש צורך בכלי רכב ובכמה אופנועים לאנשי המח'. ... סיירת פיקוח ממונעת תשפר את הפיקוח.

...

היו"ר: .. מח' הפיקוח היא עצמאית וכפופה ליו"ר...

.....

9- הוחלט: א. לאשר הוצאה של עד -200,000 ש"ח לצורך רכישת רכב 31- (הטעות במקור) אופנועים עבור מח' הפיקוח ומטלות נוספות (עירובין, מה"מ וכו')..."

248. הרב שז, שלא נכה בישיבת המועצה בתאריך 14 בינואר, 2001, ציטט בפרוטוקול ישיבת מועצה מתאריך 12 ביולי, 2001, ממכתב שרשם ליו"ר בתאריך 15 בינואר, 2001, בו נרשם, בנוגע לרכישת אופנועים, כדלקמן:

"כידוע לך נושא זה עלה לדיון בינונו עוד בעבר ודעתי מאז להתנגדות לרכישה לא שונתה מהנמוקים הבאים:

א. מצבה הכספי של המועצה הינו בגרעון גדול...

ב. רכישת הרכב והאופנועים תגרור אחריה הוצאות מרובות כגון:

1. עלות הקניה.

2. ירידת ערך.

3. הוצאות ביטוחים, מסמ, תיקונים, דלק וכו'.

4. תוספת עובדים או לחילופין תוספות שכר למשתמשים כגון תוספת סיכון באופנוע, מאמץ הבולות וכדו', כ"כ לא נקבע מי יהא רשאי להשתמש בו, ומה יעשה ברכב מחוץ לשעות העבודה.

ג. תדמיתה של המועצה אשר בלא"ה אינו מהמשופרים יורע עוד.

"...

249. בפרוטוקול ישיבת מועצה מתאריך 12 ביולי, 2001, הוחלט לדחות בינתיים מכרז לרכישת רכב וקטנועים בגין מצבה הכספי של המועצה.
250. בפרוטוקול ישיבת ועדת שבת מתאריך 20 בפברואר, 2002, הוחלט, בין השאר, כי יש להעסיק 3 מפקחים שיסיירו על אופנועים בערב שבת ומיד בצאת השבת, כדי לוודא סגירת עסקי מזון שקיבלו כשרות מטעם המועצה, לפני שבת ופתיחתם רק לאחר צאת השבת.
251. בפרוטוקול ישיבת מועצה מתאריך 25 במרץ, 2002, הוחלט לאשר פרוטוקול ועדת שבת, לפיו "יש להעסיק 3 מפקחים, שיסיירו בער"ש ומיד בצאת השבת ע"ג אופנועים, כדי לוודא סגירת המקומות לפני שבת ופתיחתן רק לאחר צאת השבת."
252. בתאריך 21 באוגוסט, 2002, רכשה המועצה שלושה אופנועים בעלות כוללת של 28,350 ש"ח.
253. מבדיקה שערכה הביקורת עולה כי עלות החזקת האופנועים שרכשה המועצה הסתכמה בסך של כ- 50,471 ש"ח.
254. מזכיר המועצה מסר לביקורת כי העובדים אשר האופנועים נמצאים ברשותם הם:

שם העובד	תפקיד
דה	מזכיר
א מ (*)	מפקח קואופ
ג פ	מפקח כשרות מהדרין

* חתנו של היו"ר דאז.

255. מנהל החשבונות של המועצה מסר לביקורת כי לעובדים אלו לא נזקפה ההטבה הזו בתלוש המשכורת, עקב השימוש הנעשה באופנועים.
256. מבדיקה שערכה הביקורת עולה כי מר ד ה קיבל מהמועצה, בנוסף להחזקת האופנוע ברשותו, גם אחזקת רכב והוצאות נסיעה. סכום אחזקת הרכב שקיבל מהמועצה החל ממועד קבלת האופנוע לרשותו מסתכם בכ- 1,858 ש"ח.
257. מר דה הציג בפני הביקורת מכתב ממנו עולה כי נתבקש להחזיק ברשותו האופנוע. יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כי: "מעתה ואילך לא יוצמד האופנוע למר ד. ה."
258. מדוחות חוץ שהגיש מר א מלמועצה עולה כי לא עבד במוצאי שבת.
259. בתאריך 18 בנובמבר, 2002, רשם הרב שז, מ"מ היו"ר וגזבר המועצה, דאז, לרואי החשבון של המועצה, כדלקמן:
"המועצה הדתית לת"א- יפו רכשה 3 קטנועים להגברת פיקוח הכשרות ברחבי העיר תל- אביב.

אבקש את התייחסותך לגבי רישום ההוצאות בהנח"ש וכן היבטי מס...".

260. בתאריך 24 בנובמבר, 2002, השיבו רואי החשבון של המועצה לרב ש ז, כדלקמן:

"...במידה והעובד קיבל את הקטנוע גם לשימוש האישי, יש לחשב את שווי טובת ההנאה וזאת על פי סעיף 2(2) לפקודה. חישוב הטבה ייעשה באופן שיוערך אחוז נסיעות העובד לשימוש הפרטי ביחס לכלל נסיעות הקטנוע בשנה. ...".

261. בתאריך 18 בינואר, 2005, רשם מר א מ, מ"מ יו"ר וגזבר המועצה, דאז, למחלקת כספים והשבונות במועצה, כדלקמן:

"בהמשך לחוו"ד רואה החשבון... באם העובדים עושים שימוש אישי בקטנוע מעבר לשעות העבודה יש לבצע זקיפת הטבה כנדרש.

אנא בדיקתכם באם אכן נעשה שימוש בקטנוע גם לצרכים אישיים יש לבצע הערכה באופן יחסי, ע"מ לקבוע את גובה הזקיפה. (בהתייעצות עם רואי החשבון)"

262. חשב השכר במועצה מסר לביקורת כי בתלוש השכר של העובדים לא בוצעה זקיפת הטבה כנדרש.

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כי:

"בחודש 8/05 בוצעה, עפ"י הוראת הח"מ, זקיפת הטבה לעובדים כנדרש, באופן רטרואקטיבי מיום רכישת האופנוע."

מכונית

רקע

263. בחוזר מנכ"ל המשרד לענייני דתות מתאריך 16 ביולי, 2002, נכתב בנוגע לרכישת כלי רכב על ידי המועצה, בין השאר, כדלקמן:

"מועצה דתית אשר אוכלוסייתה מונה למעלה מ- 250,000 נפש תהא רשאית לרכוש רכב ולהעמידו לצורכי ראש המועצ"ד בשכר ולרב מקומי.

הרכישה טעונה אישור המועצה הדתית ובתנאי שניתנה הקצבה מתאימה לכך בתקציב המאושר. שוויו של רכב צמוד הנרכש ליו"ר ולרב המקומי כאמור יהיה במחירים שלא יעלו על 145,000 ₪ כולל מע"מ לפי הקריטריונים המפורטים להלן.

הרכישה תתבצע מתוך מסגרת התקציב הקיים של המועצה הדתית והמשרד לענייני דתות לא יממן הוצאה זו.

הרכב הנרכש חייב להיות חדש!

המועצ"ד תהא רשאית להחליף את הרכב הצמוד שבשימוש יו"ר המועצ"ד והרב המקומי רק לאחר שנסע 150,000 ק"מ."

264. בחוזר נכתב בנוגע לשימוש בכלי הרכב כי "הנוהג ברכב המועצה הדתית בכלל וברכב שהועמד

לרשותו של ראש המועצה הדתית והרב המקומי בפרט, יקפיד הקפדה יתרה לנהוג על פי חוקי התעבורה וישמש דוגמא לנהיגה זהירה..... ברכב שהועמד לשימוש ראש המועצה הדתית ולרב

המקומי ינהגו בדרך כלל הם בלבד ובעת הצורך נבחר או עובד הרשות שקיבלו הרשאה לכך מראש ע"י ראש המועצה הדתית או הרב המקומי.... ראש המועצה הדתית והרב המקומי אינם רשאים למסור את הרכב לשימוש של נבחר, או עובד המועצה הדתית לצורך פרטי (שימוש שאינו מוגדר לצורך עבודה המבוצעת במסגרת המועצה הדתית ועל פי סמכויותיה)".

265. בעת היעדרותם של ראש המועצה והרב המקומי מתפקידם "לתקופה העולה על 5 ימים, יחנה את הרכב בחניון בנין המועצה הדתית. בעת העדרו של ראש המועצה הדתית ייאסר שימוש ברכב ע"י עובדי המועצה מלבד מקרה חרום (כגון: המצב הבטחוני, פינוי נפגעים לבתי חולים וכדו')."

266. האחריות למילוי ההוראות חלה על ראש המועצה והרב המקומי באופן אישי.

ממצאים

267. בתאריך 17 בינואר, 2005, רשם מ"מ יו"ר וגזבר המועצה דאז, בין השאר, כדלקמן:

"הובא לידיעתי כי מנהל הלשכה הר' ע אעושה שימוש בתקופה זו ברכב המועצה גם לאחר שעות העבודה לצרכיו האישיים – כרכב צמוד לכל דבר ללא אישור המועצה ובלא שהדבר הובא לידיעתי ולאישורי. גם זאת בניגוד לתקנות נציבות מס הכנסה בדבר זקיפת הטבה וכדו'. מאחר וכך הוריתי לו להשאיר את הרכב בחניית המועצה עם סיום שעות העבודה (רצ"ב מכתבי מתאריך 10.1.05).

לתדהמתי השיב לי העובד הנ"ל כי אין הוא מקבל את הוראתי זו, על אף שהעמדתי אותו על חומרת הענין בכתב ובע"פ וזאת בטענה שאינו מקבל הוראות מהח"מ אלא רק מראש המועצה...".

268. בפרוטוקול ישיבת מועצה מתאריך 23 בינואר, 2005, נכתב בנוגע לשימוש שעשה הרב ע אברכב המועצה, בין השאר, כדלקמן:

"מר א. מ: ... כשהיו"ר היה בחו"ל- מטבע הדברים המ"מ נושא באחריות – בקשתי מע א, מנהל הלשכה, שעושה שימוש ברכב המועצה, שהואיל והיו"ר לא במועצה עליו להשאיר את הרכב בסוף היום במועצה. הדגשתי גם, כי זה קשור בזקיפת הטבת מס....

....

מר א. מ: ... כשע א התקבל לעבודה, הוא התמנה כיועץ, או מיועד היה למנכ"ל, ואם באמת היה אפשרי לתת לו רכב זה היה רק כיועץ או כמנכ"ל, אך לא כמנהל לשכה....

היו"ר: ... בדקתי משפטי, מאחר והרכב הזה הוא שמשרת את היו"ר, שאינו מקבל שכר, ואמרתי שמאחר שאני לא מקבל שכר, ובכך בעצם אני חוסך כספים למועצה וכמו"כ א איננו מקבל אחזקת רכב, ומתוך שיקולים טובים, אמרתי שאחסוך ממני ואתן לו. עד שיוסדר ענייני השכר.

...בדקתי עם היועץ המשפטי, האם מותר לחת רכב של המועצה למנהל
הלשכה, ונאמר לי שמותר, וצריך רק לעשות זקיפת הטבה, במקום אחזקת רכב
– וכך פעלתי...

גב' ר: ... גם לש – מנהלת הלשכה לא היה רכב.

היו"ר: כל עוד שאני לא מקבל שכר, ישאר הרכב אצל מנהל הלשכה עם זקיפת
הטבת המס הנובעות מכך בהתאם לחוק, כך יש לנהוג גם כלפי העובדים
מפקחי הכשרות שמחזיקים את אופנועי המועצה הדתית.

49- הוחלט: א. לאשר את הצמדת הרכב כפי שהוא ביום וכפי שהוסבר לעיל.

ב. לזקוף הטבת מס כחוק, ולנכות משכר העובדים המחזיקים ברכב (ר' עא)
ובאופנועים (ג פ, א מ ו ד מ). (ההדגשה של הביקורת).

269. הביקורת איתרה כי בחודשים דצמבר 2004 – אפריל 2005 נזקפה ההטבה בגין שימוש בכלי
הרכב בתלוש משכורתו של הרב א.

270. בתאריך 9 באפריל, 2002, הפיקה המועצה המחאה על סך של 160,000 ש"ח עבור רכישת כלי
רכב לרב הראשי.

271. המועצה שילמה סכומים נוספים עבור הוספת אביזרים לרב הראשי כגון ריפודי עור על סך של
10,000 ש"ח ששולמו בתאריך 10 באפריל, 2002.

272. הביקורת איתרה תשלומים עבור השכרת כלי רכב לרב הראשי, החל מחודש מאי 2002.

273. בתאריך 1 בדצמבר, 2002, הופקה המחאה על סך של 42,462.55 ש"ח עבור "תיקון רכב
הרה"ר". מנהל החשבונות מסר לביקורת כי רכבו של הרב הראשי היה מעורב בשתי תאונות
דרכים קשות.

274. בתאריך 22 במאי, 2005, הוחלט בישיבת ועדת כספים, לאשר רכישת רכב לרב הראשי בסך של
כ- 240,000 ש"ח.

275. נכון למועד עריכת הביקורת ברשות המועצה מצויים שני כלי רכב המשמשים את הרב הראשי
ואת היו"ר.

פרק יא - כשרות**כשרות למהדרין****רקע**

276. לפי חוק איסור הונאה בכשרות בית אוכל המבקש לקבל תעודת כשרות, חייב לקבל התעודה מהמועצה אליה משתייך ולהעסיק משגיח כשרות (בתעריף של 37 ש"ח לשעה).

277. בקבלת תעודת כשרות על בית העסק לשלם למועצה אגרה שנתית המאושרת על ידי מנכ"ל המשרד לענייני דתות.

278. גובה האגרות שפורסמו בחוזר המנכ"ל מחודש פברואר 2003 היה, בין השאר, כדלקמן:

מזנון:	280 ש"ח
מסעדה, בית קפה וכל מקום אוכל אחר:	400 ש"ח - 1,050 ש"ח
בתי מלון, בתי הבראה ואכסניות:	2,105 ש"ח - 9,520 ש"ח
אולמות אירועים:	2,125 ש"ח - 3,720 ש"ח
חנויות מזון, פירות, ירקות ובשר	400 ש"ח - 3,770 ש"ח

279. מזכיר המועצה מסר לביקורת כי עסק שברצונו לקבל תעודת כשרות מגורם נוסף, יש באפשרותו לעשות זאת רק במידה ויש ברשותו תעודת כשרות בתוקף, מהמועצה.

ממצאים

280. מזכיר המועצה והרב ר מסרו לביקורת כי ידועים להם מקרים בהם ארגון בשם "שה" שכנע בתי אוכל לקבל תעודת כשרות מטעמו למרות שאין ברשותם תעודת כשרות של המועצה.

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כי:

"עפ"י הנחיית הח"מ ובתיאום עם הרה"ר לישראל ניתנו קנסות והתראות לעשרות רבות של עסקים העוברים על חוק איסור הונאה בכשרות המציגים עצמם ככשרים ואין ברשותם תעודת כשרות כחוק, ובתוכם גם עסקים ש"קיבלו כשרות" מארגון ש. ה."

281. בישיבת ועדת מנגנון מתאריך 24 בנובמבר, 2003, נרשם בנוגע לרב ג פ, כדלקמן:

"היו"ר: הנ"ל התקבל לעבודה כמפקח כשרות בהמלצת מרן הרה"ר ומועסק מחודש ספט' 2002. יש לאשר את העסקתו במעמד עובד קבוע."

הוועדה אישרה את קביעותו של מר ג פ בעבודה ב-100% משרה החל מתאריך 1 בדצמבר, 2003.

282. הביקורת איתרה כי מר ג פ משמש בנוסף לעבודתו כמפקח כשרות למהדרין מטעם המועצה, כמפקח מטעם "בד"צ ב י", שהינו גוף פרטי המזוהה עם תנועת ש"ס, כמפקח כשרות בעיר.

283. מ-ב ב י" נמסר לביקורת כי הרב ג פ הינו העובד היחידי מטעמם האחראי על מתן כשרות באזור תל אביב – יפו.
284. המשמעות הינה כי עובד זה מכיר את כל העסקים באזור תל אביב - יפו בעלי כשרות "מהדרין" מטעם המועצה ובתי האוכל בעלי כשרות מטעם "ב ב י".
 יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כי:
"המפקח ג. פ. מסר כי הינו עובד בחלקיות משרה בבד"ץ ב. י. יצויין כי עבודתו במח' מהדרין הינה לשביעות רצון רבני המחלקה, יחד עם זאת בשיחה עם הח"מ סוכס כי יפסיק את עבודתו בבד"ץ ב. י. ע"מ לא להימצא בניגוד עניינים."
285. על פי מידע שהועבר לביקורת, נכון לחודש אוגוסט 2005, "ב ב י" העניק תעודות כשרות ל- 8 בתי אוכל בעיר תל אביב - יפו.
286. הביקורת איתרה ברשימות העסקים שזכו לקבלת כשרות מטעם המועצה, 2 מבתי האוכל בעלי תעודת כשרות גם מטעם "ב ב י": "מ מ" ו"פ מ".
287. להלן רשימת בתי האוכל בעיר בעלי תעודות "ב ב י" אשר אינם מופיעים כעסקים שזכו בתעודות כשרות מטעם המועצה:
- א. "ד מ מ".
 - ב. מסעדת "ש ק".
 - ג. "פ ר".
 - ד. קונדיטוריה "פ ת א".
 - ה. קונדיטוריה "ר מ".
 - ו. קונדיטוריית "ע א ת א".
288. בתאריך 4 באוגוסט, 2005, ביקרה הביקורת בשניים מבתי האוכל: "פ ר" וקונדיטוריית "פ ת א".
289. עסקים אלו מפרסמים, בשלטים התלויים מחוץ לבתי העסק, ובבתי האוכל עצמם, כי יש ברשותם כשרות מטעם "ב ב י".
 עובדי המקום אישרו בפני נציג הביקורת כי אין ברשותם תעודות כשרות מטעם המועצה.
290. מבדיקה מדגמית של "דו"חות על עבודות חוץ" שהוגשו על ידי מר ג פ עולה כי הנ"ל דיווח על ביקורים שערך בחלק מבתי האוכל שאין להם כשרות למהדרין מהמועצה אך בעלי כשרות מטעם "ב ב י", כמפורט להלן:
- א. בתאריכים 10 ביוני, 2004, ו- 16 ביוני, 2004, כתב כי ערך ביקורים ב"ק ר"
 - ב. בתאריך 25 בנובמבר, 2004, כתב כי ערך ביקור ב"פ".

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כי:

"בתקופה האחרונה ניתנו קנסות ע"י הרה"ר לעסקים רבים בעיר ובכללם חמשת המקומות של הבר"ץ ב. י. המצויינים ע"י הביקורת. יצוין, כי בהמשך לפנייתו של המפקח ג. פ. קיבלו 3 עסקים של הבר"ץ ב. י. תעודות כשרות של המועצה הדתית ת"א".

291. יצוין כי בתאריך 7 בפברואר, 2005, רשם מנהל מחלקת כשרות מזון במועצה מכתב לקונדיטוריה פ, בו צוין כדלקמן:

"בהיות והנכם מספקים עוגות ועוגיות לעסקים אשר עומדים תחת השגחתנו בזמן שלקונדיטוריה שבבעלותכם אין כשרות של הרבנות תל-אביב-יפו.

יובהר כי באם לא תסדירו את הכשרות למקום אנו נוציא הוראה שלא לרכוש את המוצרים של הקונדיטוריה".

כמצוין לעיל, בעת ביקור הביקורת בחודש אוגוסט 2005 במקום, לא היתה בבית העסק תעודות כשרות של רבנות תל אביב - יפו והמועצה.

משגיחי כשרות

292. הביקורת ביקשה וקיבלה מהמועצה רשימת משגיחי כשרות המועסקים על ידי בתי האוכל הזוכים לתעודות כשרות מהמועצה.

293. בדרך כלל, משגיחי הכשרות אינם עובדי המועצה, משכורתם משולמת על ידי בית האוכל עצמו.

294. מבדיקה מדגמית של שמות משגיחי הכשרות עולה כי חלקם הם עובדי מועצה ומשמשים כמפקחי כשרות האחראים על בתי אוכל (ועל המשגיחים שעובדים שם).

להלן העובדים:

שם המשגיח עובד המועצה	מספר בתי העסק ודרישת שעות	הערה
ז ר	2 – בכל אחד מהם נדרש לעבוד 45 דקות ביום.	מ"דוח על עבודות חוץ" שהגיש למועצה עולה כי דיווח על עבודה יומיומית (ימים א' – ה') משעות הבוקר ועד לשעות אחר הצהריים.
ז א	1 – נדרש לעבוד 45 דקות ביום.	מ"דוח על עבודות חוץ" שהגיש למועצה עולה כי דיווח על עבודה יומיומית (ימים א' – ה') משעות הבוקר, (7:30 - 8:00), ועד לשעות הצהריים, (14:30 - 15:30), וכן בימי ו'.
ז מ	3 – לפי אירועים בשעות הערב. בכל אחד נדרש לעבוד כשעה וחצי ביום.	מ"דוח על עבודות חוץ" שהגיש למועצה עולה כי דיווח על עבודה יומיומית (ימים א' – ה') משעות הבוקר ועד לשעות אחר הצהריים המאוחרות וכן בימי ו'.
מ מ	2 - בכל אחד מהם נדרש לעבוד שעה ביום.	מ"דוח על עבודות חוץ" שהגיש למועצה עולה כי דיווח על עבודה יומיומית (ימים א' – ה') משעות הבוקר ועד לשעות אחר הצהריים.

295. עובדת מחלקת מנגנון מסרה לביקורת כי תפקידי העובדים אלו הם כדלקמן:

מפקח כשרות	ז ר -
מפקח כשרות	זא -
מפקח כשרות	ז מ -
רב שכונה ומפקח	מ מ -

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:

"המפקחים הנ"ל הינם עובדי המועצה בשכר מינימום, קיבלו אישור לעבוד במשרה חלקית בהשגחה במקומות בהם אינם מפקחים".

296. בבדיקה מדגמית שערכה הביקורת נמצא כי קיימים משגיחי כשרות המשגיחים במספר בתי עסק.

מהבדיקה עולה כי לפי דרישות המועצה קיימים בתי אוכל בהם נדרש משגיח במשרה מלאה, בעוד שאותו משגיח גם אמור להשגיח בבתי אוכל אחרים, באותם ימים. להלן דוגמאות:

א. המשגיח א ג – משגיח ב- 8 בתי עסק.

(1) ב- 6 בתי אוכל נדרש להשגיח בין 45 דקות – שעתיים ביום.

(2) ב- "פ" נדרש משגיח על פי הזמנה מראש של בעל העסק ליום ייצור למספר שעות.

(3) ב- "ס" משמש כמשגיח שבת פעם בשלושה שבועות.

ב. המשגיח פ י – משגיח ב- 8 בתי אוכל.

(1) ב- 6 בתי אוכל נדרש להשגיח בין שעה – שעתיים ביום.

(2) ב- "ב" נדרש משגיח בוקר במשרה מלאה, אחר הצהריים שלושת רבעי משרה

ומשגיח שבת פעם בשבועיים.

(3) ב- "י" נדרש משגיח יום חול במשרה מלאה, בשבת משגיח ממלון סמוך.

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:

"מזה כמה שנים מחלקת הכשרות במועצה הדתית עומלת קשה לצמצם את היקף עבודתם (מקומות השגחה) של משגיחי הכשרות וכן לרכז כל משגיח שיעבוד באיזור מצומצם יותר וכל זאת ע"מ לייעל את עבודתו של המשגיח.

אם בתי העסק קרובים מאד או אם יש למשגיח את התנאים והאפשרויות לעבוד במהירות ממקום אחד למשנהו מאפשרים קצת יותר מקומות השגחה".

297. מזכיר המועצה מסר לביקורת כי מלבד שעות העבודה השוטפת, המשגיחים נדרשים לבצע

ביקורת פתע בשעות לא קבועות ולא שגרתיות.

תשלום אגרות

298. בבית החולים א מועסקים ארבעה משגיחי כשרות.

299. הביקורת מצאה כי המקום אינו משלם אגרות כשרות כנדרש.

רישומי תעודות כשרות

300. מנהל מחלקת כשרות מסר לביקורת כי במחשבי המועצה מעודכנים בתי האוכל בעלי תעודת כשרות בלבד.
301. ניתן לאתר בתי אוכל שתעודת הכשרות שלהם אושרה רק מעיון במסמכים שתויקו מאחר ופרטיהם נמחקים מהמערכת הממוחשבת.

פרק יב - מקוואות**רקע**

302. 18 מקוואות פעילים באמצעות המועצה. 4 מקוואות משמשים נשים בלבד ו- 14 מיועדים לשני המינים על ידי חלוקה לאגפים.
303. שעות פעילות מקווה הנשים בימי חול הינו מזמן הדלקת הנרות של אותו שבוע, עד שעה 21.00 לערך בימי החורף ועד שעה 22.00 בימי הקיץ. כלה או גרה יכולה לתאם מראש ההגעה בכל שעות היום. מבחינה הלכתית גברים יכולים לטבול בכל שעות היממה.
304. הכניסה למקוואות כרוכה בתשלום. הבלנים אמורים לגבות מהגברים הטובלים אגרות כדלקמן:
- כניסה ביום חול – 7 ש"ח.
 - ביום שישי – 14 ש"ח.
 - בשבת – ללא תשלום.
- תעריף לטובלת הינו 16 ש"ח.
305. קיימת אפשרות לרכוש מנוי חודשי לגברים בסך 100 ש"ח. במקוואות בהם הותקנה דלת-קופה אלקטרונית, העניקה המועצה הנחות כדלקמן:
- מנוי חודשי – 80 ש"ח.
 - רבני ועובדי המועצה הדתית – 50 ש"ח.
 - תלמיד ישיבה, אברך כולל – 50 ש"ח.
 - רכישת כרטיס - 10 ש"ח חד פעמי.
306. על פי הנחיות המועצה, ההפקדות בבנק אמורות להתבצע על ידי הבלן במקווה, כמוקדם מבין גביה של 500 ש"ח או 10 ימים. לכל מקווה יש פנקס שוברים וקוד הפקדה בחשבון הבנק של המועצה.
307. בעת קבלת תקבול, הבלן מפיק קבלה לטובל, העתק הקבלה נשאר בפנקס קבלות.

308. בחודש יולי 2005, נכתב "נוהל גביית כספים ורישום" שמטרתו להסדיר ולמסד תהליך גביית אגרות הטבילה ושיטת רישומם בספרים. בנוסף נכתב פורמט לדוח ביקורת במקוואות. בעקבות הנוהל שונו ההנחיות להפקדת כספים בבנק כדלקמן:

"על הבלן להפקיד את הכספים (פרט לכספים המשמשים למתן עודף), כאמור להלן, אלא אם כן יופקדו הכספים ע"י נציג המועצה.

- א. פדיון 1 בחודש עד ה-15 בחודש – הפקדה עד ליום ה-19 בחודש.
- ב. פדיון 16 בחודש עד לסוף החודש – הפקדה עד ליום ה-4 בחודש העוקב.
- ג. ניתן להפקיד בחכיפות רבה יותר, אם בלן מעוניין בכך.
- ד. בכל מקרה קיימת החובה להפקיד את יתרת כספי הפדיון, בתום ארבעה ימים מסוף החודש.

309. בחלק בלבד ממקוואות הגברים הותקנו "קרוסלות", שנועדו לבקר את כניסת הטובלים. בימי שבת, כאשר הכניסה חופשית, הקרוסלה מאפשרת מעבר ללא תשלום.

310. אין הפקת קבלות בקרוסלות.

ממצאים

מקווה רמת אביב

311. מקווה רמת אביב כולל מקווה נשים ומקווה גברים. המקווה משמש בעיקר את אנשי חב"ד. במקום לא הותקנה קרוסלה.

312. בתאריך 21 אוגוסט, 2002, חתמה המועצה הדתית חוזה שכירות לשטח מקווה הנשים בלבד (44 מ"ר) עם מרכז חב"ד לשנת 2002 עם אופציה לשנה נוספת. עם חתימת החוזה, עבר השטח לאחריותה ותפעולה של המועצה. שטח מקווה הגברים (65 מ"ר) נשאר באחריות מרכז חב"ד.

313. בסעיף 2 ב החוזה שנחתם בין המועצה הדתית לבין מרכז חב"ד, נרשם:

"המועצה תשלם לחב"ד דמי שכירות שנתיים בסך 200,000 ש"ח. דמי השכירות השנתיים כמצוין לעיל ישולמו בכפוף להעברת הסכום הנ"ל ממשרד הדתות (התחייבות שר הדתות ומנכ"ל משרד הדתות רצ"ב כנספח "א" להסכם). לשם הבהירות יש לציין כי הסך הנ"ל ישולם אך ורק (ההדגשה במקור) עבור דמי השכירות של המקווה."

בסעיף 3 לחוזה נרשם: "הסכם זה יהיה בתוקף בכפוף להעברת התקציב לתשלום דמי השכירות השנתיים ממשרד הדתות למועצה. במידה ולא יועברו הכספים המיועדים לתשלום דמי השכירות כאמור, לא יהיה הסכם זה בר תוקף."

סעיף זה רלוונטי לכל ההסכמים שנחתמו עם מרכז חב"ד לשנים 2002-2005.

314. סוכם שהמועצה תממן כל הוצאות מקווה הנשים: שכירות, חשמל, מים, ארנונה, אחזקה, שיפוצים, סולר והעסקת עובדים. כמו כן, מאחר וחזר המכונות אינו ניתן לפיצול וחלוקה, נטלה

- המועצה על עצמה את נטל צריכת הסולר, כולל מקווה הגברים ובכך לקחה חלק בהוצאות מרכז חב"ד המוערך בכ- 1,500 ש"ח לחודש.
315. אגף המים בעירייה חישב צריכת המים היחסית של מקווה הנשים והתשלום מתבצע על ידי קיזוז אוטומטי בחשבון ספק. כלומר העירייה מנכה את חשבון המים מכספים שמיועדים למועצה.
316. בשנת 2004, חידשה המועצה חוזה השכירות למקווה נשים.
317. מנהל המחלקה לטהרת המשפחה במועצה, מסר לביקורת כי רק בשנת 2005, הובא לידיעתו כי המועצה משלמת דמי שכירות.
318. בתאריך 27 בינואר, 2005, חתמו המועצה ומרכז חב"ד על חוזה שכירות עבור שטח מקווה הנשים ומקווה הגברים. לפי פרטי החוזה, המועצה תשלם בנוסף להוצאות השכירות הוצאות התפעול השוטף עבור השטח המושכר.
319. להלן פירוט סכומי השכירות בש"ח:

שנת שכירות	שכירות המקווה	סכום שכירות בש"ח	הסכום בש"ח שהועבר ממשרד הדתות
2002	נשים	200,000	170,000
2003	נשים	200,000	לא הועבר
2004	נשים	170,000	אין העברה נקודתית
2005	נשים + גברים	170,000	במסגרת התקציב השנתי

320. בתאריך 23 במאי, 2005, כתב מנהל המחלקה לטהרת המשפחה למנכ"ל חב"ד:
- "כהמשך למכתבי מאתמול, אודות הודעת מר מ ש ממשרד ראש הממשלה, על אי העברת סכום השכירות עבורכם, ובהתאם לחוזה ביננו... הריני להודיעכם למען ההגיונות והסדר הטוב, כי השיקים שלנו בגין הנ"ל הנמצאים בידכם מבוטלים, ונא לא להציגם. כאשר ישתנו הדברים הנ"ל, נחזור לביצוע החוזה."
321. בתאריך 26 במאי, 2005, כתב מנהל המחלקה לטהרת המשפחה ליו"ר המועצה הדתית:
- "לבקשתך, בדקתי את נושא דמי השכירות שאנו משלמים לבית חב"ד... השטח של המקוואות אינו מגיע אפילו ל- 10% מתוך בית חב"ד... ומכיוון שחב"ד משלמת דמי שכירות חודשיים עבור כל השטחים של בית חב"ד כולל המקווה סך \$10,000 לחודש, אין כל הצדקה שהמועצה"ד תשלם יותר מ- \$1,000 מקסימום."
322. הביקורת ביקשה להשוות בין סך הכל הוצאות המועצה בגין הפעלת המקוואות (לא כולל תשלום שכר דירה) לבין סך הכל ההכנסות מגביית אגרות טבילה בשנים 2004-2005 ונענתה כי מערכת הנהלת החשבונות של החברה אינה מעודכנת מאחר ומנהל החשבונות במועצה לא הקליד מרבית ההוצאות.

מרישומי הנהלת חשבונות, נכון לחודש ספטמבר 2005, עולה כדלקמן:

שנה	הכנסות בש"ח	הוצאות בש"ח (*)	הפרש בש"ח
2004	28,484.60	217,510.93	(189,026.33)
2005 (עד חודש אוגוסט)	15,786.50	147,145.20	(131,358.70)
סה"כ	44,271.1	364,656.13	(320,385.03)

* הוצאות לפי החלוקה שלהלן:

תאור	2004	2005
תיקוני מבנים	877	13,677.5
חומרי נקיון ועבודות חשמל	2,452.2	2,090.1
טלפון	1,802.43	1,165
חשמל	11,517.00	-
מים (*)	16,628.3	3,293.6
שכר	146,463	111,805
סולר	37,771	15,114
סה"כ	217,510.93	147,145.2

* לביקורת נמסר כי בשנת 2005, הובא לידיעת המועצה כי מרכז חב"ד צבר חובות מים בסך של כ- 70,000 ש"ח בגין שטחים שאינם באחריות המועצה הדתית.

בתאריך 16 במאי, 2005, כתב מנהל המחלקה לטהרת המשפחה ליו"ר המועצה כי שוחח עם עובדת אגף ארנונה ומים והיא מסרה כי יו"ר מועצת העירייה ומנכ"ל בית חב"ד מפעילים עליה לחצים כדי שהחוב של חב"ד יועבר על שם המועצה.

323. מהצעת תקציב לשנת 2005 עולה כי הוצאות המועצה הצפויות בגין המקווה הזה עומדות על 168,500 ש"ח, לא כולל שכר דירה.

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:

" .. תיפעול מקוה הוא שירות לציבור במיוחד בשכונה גדולה זו, ואינו נמדד מבחינה כלכלית. המועצה"ד נמצאת בעיצומה של בדיקה כוללת באשר לעלויות תיפעול של המקוה הנ"ל המומלות עליה והסדרת החובות כולל התחשבות עם מרכז חב"ד באשר להוצאות (מים, חשמל, אחוקה). בימים אלה נבחנת התקנת קרוסלה במקוה הנ"ל לצורך הגברת ההכנסות."

קופות רושמות והתקנת "קרוסלות"

324. בתאריך 7 בספטמבר, 2000, רשם מפקח ראשי במועצה ליו"ר המועצה דאז: "לאור הביקורות שנעשו לאחרונה מחברר שתופעת הקפות הנמצאים בכניסה למקוואות עבור תשלום הכניסה

עדין קיימת. בעבר החרענו על כך בדו"ח הביקורת, שתופעה זו אינה גובלת בסדר מינהל תקין, ונכון להיום לא ניתנה כל הוראה להסיר את הקופות הנ"ל."

325. מפרוטוקול ישיבה מתאריך 4 במרץ, 2002, עולה כי המפקח הנ"ל התריע בפני הגורמים הממונים על הבעיות שנמצאו במקוואות:

"הרב מ: בראיה כוללת של כל המקוואות אפשר לומר, שהגביה היא בסדר גודל של 60%. הבקרה שעשיתי היא במקוואות גברים בלבד. ישנם בלנים שעושים מלאכתם נאמנה. ומאידך יש מקוואות שאין בהם כלל גביה, הבלן לא נמצא במקוה וכל אחד יכול להכנס כרצונו כמו בכפיר, יד-אליהו. אלו מקוואות שיש בהם מספר טובלים גדול...

...המלצתי היא שבכפיר יש לעשות דלת מסתובבת, בעדיפות ראשונה, ואז המקוה תוכל להפתח מוקדם בבוקר ובכל שעה שהיא.

הרב ל: בשנה האחרונה יש לי גיבוי ואמון מלא. הבלן בכפיר מגיע מידי יום בשעה 4:00 מחשמונאים, מאחר ומופעל עליו לחץ מצד הציבור, לפתיחה מוקדמת וזה מביא לכך שיש להם מפתח למקוה, למרות שאני מתנגד נמרצות לכך...

הרב מ: מקוה יד אליהו – גם כאן יש להתקין דלת מסתובבת.

המלצתי היא להעביר את הבלן ממקוה זה... הגביה היא כ- 40%...

... מקוה פינס – הייתי מספר פעמים, המקוה פתוח והבלן לא נמצא, אין אינדיקציה על הכספים.

... מקוה פקיעין – בקרתי במקום כמה פעמים ולא מצאתי את הבלן... לדעתי ניתן לסגור את המקוה לגברים. ביום ו' נתקבלו שם כ- 12 איש, יש שם אנשי חב"ד שאף פרצו דלתות.

... מקוה עזרא – גם כאן יש מפתחות לאנשים שונים מהסביבה. ולכן יש להתקין גם כאן דלת מסתובבת.

מקוה נוה שרת – ... 25- טובלים ליום, לא משלמים. משום כך, צריך להתקין גם כאן דלת מסתובבת.

... כמו"כ התרשמתי שאין בקרה על ההוצאות, ראיתי מדפים מלאים חומרי ניקוי באיכות גבוהה, ולדעתי אפשר לרכוש חומרי ניקוי זולים יותר. אין בקרה גם על חצרוכת הגז, החשמל וכו'..." (הטעויות במקור).

בישיבה זו הוחלט, בין השאר, להתקין דלתות מסתובבות באופן מיידי במקוה כפיר, במקוה יד אליהו, מקוה נוה שרת, מקוה בר כוכבא ומקוה עזרא. כמו כן הוחלט להעביר את בלן מקוה יד אליהו למקוה שפירא, להשהות החלטת סגירת מקוה פקיעין ובמקוואות שלא יותקנו דלתות מסתובבות, תיבדק האפשרות לרכוש קופות רושמות, כולל מקוואות נשים.

326. בתאריך 12 במאי, 2002, רשם המפקח הראשי לסגן היו"ר וממונה על המקוואות:

"בישיבה שהתקיימה ב- 4.3.02 בענין תפעול המקואות ובעיית הגביה והעמקתה נתקבלו מספ' החלטות, בניהם להערך לרכישת קופות רושמות... כיום מעקב אחר גביה נעשה ע"י הוצאת קבלות ידנית... עיקר המעקב מח' חשבונות לגבי הכנסות הגביה מתמקד ע"פ שוברי הפקה... בכך למעשה אין שום מעקב על מספר טובלים ליום, או בחודש מאחר והסכומים אינם תמיד עקביים."

עוד המליץ להתקין קופות רושמות ב-11 מקוואות.

327. ממצאי בדיקה שנערכה במקוואות על ידי המפקח הראשי בשנת 2004 היו כדלקמן:

שם הבלן/בית	מקורה	חוסר בהפקדות בש"ח	התקופה הנבדקת	הערות
אמ		6,462	7/04 - 6/02	אין הפקדות למעלה מחודש ובסכום העולה על 1,000 ש"ח
א מ		2,058	5/04 - 12/03	לא בוצעה כל הפקדה במשך זמן עבודתו עד 27.7.04
ב ר		1,228	6/04 - 1/02	ההפקדות למעלה מחודש
ג ג		3,352	7/04 - 10/00	הפקדות אחת לחודש/חודשיים
ה ש		1,746	8/04 - 6/01	הפקדות עד 7/03 אחת ל- 3 חודשים ובסכום העולה על 1,000 ש"ח. מ- 7/03 עד 7/04 לא בוצעו הפקדות
ח ש		736	7/04 - 11/01	10,482 ש"ח עיכוב בהפקדות. סכום ההפקדות עולה על 1,000 ש"ח
י א		18,092	6/04 - 1/03	ההפקדות למעלה מחודש ובסכום העולה על 1,000 ש"ח
כ י		7,325	6/04 - 6/03	לא בוצעו הפקדות בתקופה
נ ב		77	6/04 - 11/02	עד 2004 הפקדות לפי הנוהל
ס ט י		42,149	8/04 - 12/01	סכום ההפקדות עולה על 1,000 ש"ח
ע י		194	7/04 - 12/01	33,452 ש"ח עיכוב בהפקדות מתאריך 1.9.03
סך הכל		83,419		

328. טכנאי מקוואות מסר לביקורת שבמקוואות מסוימים יש לאגשים פרטיים, מלבד עובדי המועצה, גישה חופשית למקווה באמצעות מפתחות שהועברו לידם, תמורת תרומה.

להלן רשימת המקוואות:

- הדר יוסף – גברים.
- צירלסון.
- בר כוכבא.
- יבנה.
- נוה שרת.

329. יו"ר המועצה כתב בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת כי במקוואות בהם ניתנו מפתחות לאגשים פרטיים קיימת גלגלת המונעת כניסה ללא תשלום למקווה.

לביקורת נמסר כי במקווה הדר יוסף לא הותקנה גלגלת.

330. טכנאי מקוואות מסר לביקורת כי בלנים שעבדו במקוואות הודו כי לקחו לכיסם כספי הכניסה וזאת בתקופה שהמועצה לא חילקה משכורות לעובדים. במקרה אחר (מקווה נוה שרת) הקופה נפרצה ולא היה ניתן לשחזר כמה כסף נגנב, ההערכה היתה כי מדובר בסך של כ- 30,000 ש"ח.

331. בישיבת מועצה מתאריך 23 בנובמבר, 2004, הוחלט בנוגע לבלנים שהמועצה גילתה כי נטלו לכיסם כספי תקבולים מהמקוואות כי יש "לידע את ההסתדרות וכן להודיע לבלנים/יזח שלקחו כספים ולוועד העובדים, כי עליהם להודיע למועצה בכתב ומיידית כי מקבלים ומסכימים לשלושת הצעדים הנ"ל (א. החזר הכספים מיידית, ב. לא יקודמו בדרגה עפ"י הפז"מ, ג. העברה ממעמד עובד קבוע לעובד זמני), היה ולא תחקבל הסכמה מהעובד לשלושת הצעדים הללו, כי אז יפוטרו מיידית."

332. רק בתאריך 22 ביוני, 2005, התקיימה ישיבה בנושא קופות רושמות. מפרוטוקול הישיבה עולה כי המועצה קיבלה הצעות מחיר לרכישת קופות רושמות והוחלט להזמין ללא דיחוי 10 קופות רושמות.

333. מנהל החשבונות מסר לביקורת כי נכון לחודש ספטמבר 2005, נרכשו 10 קופות רושמות אשר טרם הוכנסו לשימוש במקוואות.

334. עוד מסר כי נושא הבקרה הוזנח על ידו עקב אילוץ זמן וכח אדם. מאז הביקורת שבוצעה על ידי המפקח הראשי לא נערכה ביקורת מלאה, אלא חלקית בלבד ולא בוצעו השוואות בין הפקדות בפועל לבין מסמכים המצויים אצל בלני המקוואות.

335. מנהל המחלקה לטהרת המשפחה מסר לביקורת כי מאחר ואין בחדרו מחשב אין לו נגישות לנתוני ההפקדות וכפועל יוצא מכך אינו יכול להפיק דוחות הפקדה במקביל לרישומים בהנהלת חשבונות (בעת הצורך הוא נעזר בשירותי מזכירות המועצה).

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:
 "בנוגע לקופות הרושמות, הרי שהחל מחודש אוגוסט השנה בוצעו הדרכות כלליות ופרטניות לבלנים ולבלניות המועסקים במקואות, בהם הוחלט לשים קופות רושמות. בתום החגים החלה העבודה עם הקופות הרושמות בחמישה מקוואות. לאחר בחינת העבודה עם הקופות הרושמות ויישום הלקחים יועברו חמש קופות נוספות לחמישה מקוואות נוספים. נציין כי הקופות הרושמות הנן נדבך נוסף לכוונה להעמיק את הפיקוח בעבודת המקוואות ואין מתפקידן להחליף דבר, פרט לרישום הקבלות הידני."

336. מנהל המחלקה לטהרת המשפחה מסר לביקורת כי את עבודת הניקיון במקוואות (גברים ונשים) מבצעים בלנים גברים, לאחר שעות הפעילות.

337. הביקורת איתרה ב"דוח עובדים" מספר עובדות שנרשמו כעובדות ניקיון במקוואות, כמפורט להלן:

שם העובדת	שם המקוואה
ר מ	בר כוכבא
ד ח	יד אליהו
ר י	יד אליהו
ת מ	קרית שלום
מ ב י	כפיר

338. יו"ר המועצה כתב בתגובתו לטיטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כי קיימים מקוואות בהם יש צורך בהעסקת עובדת ניקיון בחצי משרה, לצורך ביצוע ניקיון בין טובלת לטובלת.

פרק יג - מכרזים

רקע

339. לפי חוק חובת המכרזים, התשנ"ב – 1992, המועצה מחוייבת להתקשר בחוזה לביצוע עסקה רק על פי מכרז פומבי.

א. בישיבת ועדת מכרזים מתאריך 3 באוגוסט, 2000, נמסר כי "יש להימנע מהתקשרות עם מציעים שיש למישהו מהחברים קרבה כל שהיא...".

ב. לפי סעיף 12 לחוק שירותי הדת היהודיים (נוסח משולב) תשל"א 1971 (להלן-"חוק שירותי הדת"):

"חוזים של מועצה ייחתמו בידי ראש הרשות המקומית וראש המועצה, ואם מקומה אינו נמצא בתחום שיפוטה של רשות מקומית ייחתמו החוזים בידי ראש המועצה בלבד."

340. לפי סעיף 2 בפרק ב' לחוק שירותי הדת:

"(א) חבר מועצה, שיש לו, במישרין או בעקיפין, בעצמו או על ידי קרובו, סוכנו או שותפו או על ידי קרוביהם, כל חלק או טובת הנאה בכל חוזה או עסק שנעשה עם המועצה, למענה או בשמה, או בכל ענין העומד לדיון במועצה או בוועדה מועדותיה, פרט לחוזה בדבר קבלת שירותים מהשירותים שהמועצה מספקת לתושבים-

(1) יודיע על כך למועצה, בכתב או בעל פה, מיד לאחר שנודע לו כי החוזה, העסק או הענין האמורים, עומדים לדיון וההודעה תירשם בפרוטוקול;

(2) לא ישתתף בדיונים על החוזה, העסק או הענין במועצה או בוועדה ולא יצביע בהצבעה על כל שאלה בקשר להם;

...

גא. איסור התקשרות בחוזים

(א) חבר מועצה, קרובו, סוכנו או שותפו, או תאגיד שבו יש לאחד מהאמורים חלק העולה על עשרה אחוזים בהונו או ברווחיו או שאחד מהם מנהל או עובד אחראי בו, לא יהי צד לחוזה או לעסקה עם המועצה; לענין זה, "קרוב" - בן זוג, הורה, בן או בת, אח או אחות.

(ב) הוראות תקנת משנה (א) לא תחול -

(1)...

(2) לגבי חוזה או עסקה שהמועצה ברוב של שני שלישים מחבריה ובאישור השר התירה ובתנאים שהתירה;

הודעה על מתן היתר כאמור תפורסם ברשומות.

(ג) חוזה שנערך בניגוד להוראות תקנה זו ניתן לביטול על פי החלטת המועצה ברוב חבריה או על פי החלטת השר, ומשבטל כך לא תהא המועצה חייבת להחזיר את מה שקיבלה..."

ממצאים

341. מהעסקי ההסכמים שהועברו לביקורת ונחתמו על ידי היו"ר דאז, עולה כי חתימת ראש העירייה נעדרת מכל אחד מההסכמים.

רבני שכונות

342. בהסכם קיבוצי מיוחד משנת 1988, בנוגע לרבנים המכהנים במועצות דתיות (להלן - "רבני שכונות") נרשם, בין השאר, כי דרכי המינוי הינן כדלקמן:

תפקיד

מנהל מחלקה שהוא גם : מכרז
רב שכונה

רב שכונה : מכרז

343. בחוזרי מנכ"ל המשרד לענייני דתות נכתב כי מינוי רבני שכונות יבוצע באמצעות פרסום מכרז.

344. בתאריך 16 ביולי, 2003, הוחלט בישיבת המועצה, בין השאר, לאשר מינויים של שלושה רבנים, עובדי המועצה, לרבני שכונות.

345. בפרוטוקול נכתב כי המינויים כפופים למכרז פנימי ואישור המועצה.

346. התחולה לפי הפרוטוקול הינה חודש יוני 2003.

347. בתאריך 25 בדצמבר, 2003, כתב מזכיר המועצה מכתבים בעלי נוסח אחיד לשלושת הרבנים (למעט השכונה בה ישמשו כרבנים), כדלקמן:

"הנני להודיעך כי מליאת המועצה הדתית בישיבתה מיום... (16.7.03), החליטה למונותך לרב שכונה ב....., וזאת בנוסף לתפקידך הנוכחי.

מינוי זה נעשה לאחר שהוכחת מסירות ויעלות רבה בתפקידך במועצה.

הכפיפות לראש המועצה הדתית מר...

אנו מאחלים לך הצלחה בתפקידך תוך תקווה כי יהיה במינוי זה משום תרומה נכבדה לקידום ושיפור שרותי הדת בשכונה בפרט ובעיר בכלל."

348. נכון למועד הגשת טיוטת הממצאים למבוקר הביקורת ביקשה ולא קיבלה אישור כי נערך מכרז בנושא.

יו"ר המועצה צרף לתגובתו לטיטוט ממצאי הביקורת העתק של מסמכי מכרז פנימי לתפקיד רבני שכונות בשנת 2003. מסמכים נוספים כגון ההצעות שהוגשו למועצה ו/או פרוטוקול בחירה, לא צורפו.

חנות לתשמישי קדושה

349. בתאריך 1 נובמבר, 2004, נחתם הסכם שכירות בין המועצה לבין מר ב ב למטרת תחנה לבדיקת תפילין ומזוזות, תחנה לאיסוף בגדים לצורך בדיקת שעטנז וממכר תשמישי קדושה.

350. תקופת השכירות לשנה תמורת \$250 לחודש בתוספת מע"מ.

351. הביקורת ביקשה ולא קיבלה תיעוד לעריכת מכרז בנושא.

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיטוט ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:

"לאחר בדיקה שנערכה ע"י הח"מ הוחלט שלא לממש את האופציה עם השוכר לשנה נוספת.

תקופת השכירות תסתיים ביום 31.12.05."

השכרת משרדים קומה א'

352. בתאריך 24 באוקטובר, 2002, אישרה המועצה שיפוץ קומה א' בבית המועצה. בפרוטוקול ישיבת מועצה נרשם בנוגע לשיפוץ, כדלקמן:

"יו"ר: קומה א' במשרדנו בחלק שהיה בעבר אולמי החופות, הוא פנוי ויש לנצל את

השטח, בצורה שתביא לנו הכנסות, השיפוץ יעשה על ידינו, והעלות המשוערת

היא 50,000 ש"ח.

אני מבקש את אישור החברים לשיפוץ הקומה.

169- הוחלט: מאשרים שיפוץ קומה א' בכוחות עצמנו בעלות משוערת של 50,000 ש"ח (חומרים וכו')."

353. בתאריך 27 בנובמבר, 2002, אישרה ועדת מכרזים השכרת משרדים הממוקמים בקומה א' בבניין המועצה למשרד עו"ד ד, למשך חמש שנים (עם אופציה לשנתיים נוספות).

354. בפרוטוקול ישיבת מועצה מתאריך 12 בדצמבר, 2002, מסר היו"ר דאז בנוגע להשכרת הקומה, כדלקמן:

"... הנענו להסדר עם משרד עו"ד ד, לפיו, אנו משכירים להם את קומה א', מה שהיו בעבר אולמי חופות...".

המועצה החליטה לאשר ההתקשרות עם משרד זה, בסך של \$2,400 לחודש, בתוספת מס ערך מוסף, למשך חמש שנים, עם אופציה לשנתיים. כמו כן, הוסכם על "שיפוץ סטנדרטי שייעשה ע"י המועצה".

בתאריך 26 דצמבר, 2002, נחתם הסכם שכירות בין המועצה לבין עו"ד ר ד ועו"ד יז.

355. בישיבת ועדת משמעת מתאריך 10 במרץ, 2004, נמסר, בין השאר, כי "הובא לידיעת הוועדה, כי מ ר ב מ הניש חלונה במשטרה...". התלונה היתה בנוגע להאשמות כנגד היו"ר דאז, אשר לטענת עובד המועצה מימן באמצעות כספי המועצה שיפוצים במרפאתו של רופא השיניים שלו בתמורה לטיפול שיניים. השיפוץ היה במקביל לשיפוץ שנערך בקומה א' בבית המועצה. ועדת משמעת המליצה לפטר את העובד.

356. מעיון בפרוטוקולים של ועדת משמעת, עולה כי הוועדה דנה מספר פעמים בעניינו של עובד המועצה, מ ר ב מ, אשר, לפי הנרשם בפרוטוקולים, פרסם בעיתונות המקומית כתבות שהשמיצו את המועצה ואת היו"ר דאז.

357. בפרוטוקול ישיבת מועצה מתאריך 24 במרץ, 2004, נרשם, בין השאר, כדלקמן:

"... ביום 12.2.04, הוגשה חלונה במשטרה ע"י מ ר ב מ (עובד המועצה), וביום 18.2.04 מ ר ח הניש חלונה לוועדת המשמעת.

איני יודע מי מהחברים קרא את התמלילים של דברי הד"ר רק אקרא קטע מתמליל מיום 12.2.04 בין ד"ר י ל לבין מ ב-מ:

"ב מ: הוא לא הזדהה כראש המועצה הדתית כשהוא בא לפה. הוא בה (הטעות במקור) בתור מפקח על העבודה.

ד"ר ל: כן.

ב מ: כן, אז הוא אמר שהוא פקח על העבודה והביא קבלן ומסר לך את העבודה."

... ב מ צוייד בטייפ ע"י המשטרה, שאמרה לו להקליט את הד"ר...".

358. מבדיקה שערכה הביקורת עולה כי רישומי הוצאות המועצה שנרשמו במסמכי הנהלת החשבונות בגין שיפוץ קומה א', היו כדלקמן:

תאור	סכום בש"ח
עובדים	22,416
חברת מ	44,732
א	23,330
ש א-ג - עבודות השמל	17,700
סה"כ	108,178

359. ביום 11 אפריל, 2005, חתם היו"ר דאז בשם המועצה הדתית הסכם שכירות עם עו"ד יז לשכירת שטח נוסף בסך \$600 לחודש בתוספת מע"מ.

360. בתאריך 9 מאי, 2005, רשם היו"ר הנוכחי לעו"ד יז (אחד מהשוכרים), כדלקמן:

"... ביום 11.4.05 נחתם ביני ובין מר מ ח הסכם, בו נקבע כי הוראות הסכם השכירות מיום 26.12.02 אשר נחתם ביני ובין המועצה הדתית לת"א-יפו יחולו גם לגבי מושכר נוסף.... המושכר הנוסף הנמצא אף הוא בבעלות המועצה הדתית... ואשר על כן השכרתו לך מחייבת קבלת החלטה מסודרת בעניין ... הריני להודיעך, כי מר מ ח חתם על ההסכם ערב סיום תפקידו כיו"ר המועצה הדתית של תל-אביב-יפו, שלא כדין ובניגוד לקבוע בהוראות החוק, וזאת כיוון שההסכם הנדון כלל לא הובא לדיון והצבעה בפני המועצה הדתית. אשר על כן, הנך מתבקש להפסיק לאלתר את עבודות השיפוצים אשר מתבצעות על ידך בנכס, וזאת כיוון שההסכם מתוקפו הנך פועל הינו כאמור חסר תוקף..."

361. בסיכום פגישה שנערכה בתאריך 22 במאי, 2005, בנוכחות סגן היו"ר, גובר, עו"ד יז ועו"ד ד(השוכרים), נרשם כי "במהלך חודש אפריל 2005, חתם מר ח(היו"ר דאז) עם משרד ז- ד על הסכם שכירות, 2 חדרים (70 מ"ר) בסכום של \$700. בנוסף חתם מ. ח נספח להסכם שנחתם ביום 26.12.02 בין הצדדים, לפיו, תחוסף תקופת האופציה השנייה, שתחילתה בום 25.2.10 וסופה ביום 25.2.13.... ראש המועצה הדתית הנכנס, מר א. מ כתב למשרד עורכי הדין הנ"ל (השוכרים), כי ההסכם נחתם שלא כדין, הואיל ולא עבר החלטה מסודרת של המועצה הדתית, ובפרט שראש המועצה הדתית, לשעבר, חתם על ההסכם ערב סיום תפקידו כיו"ר."

סוכן ביטוח

362. בישיבת ועדת מכרזים מתאריך 14 ביולי, 2003, הוצגו שתי הצעות שהוגשו מסוכנויות ביטוח אליהן פנו, כמפורט להלן:

סכום ב-\$

ע ג- סוכנות לביטוח : 25,055

ב ג - סוכנות לביטוח : 27,300

החלטת הוועדה היתה לפרסם מכרז פומבי לקבלת הצעות.

363. בתאריך 23 בנובמבר, 2003, נפתחו המעטפות של המציעים, כמפורט להלן:

סכום ב-\$

ע ג- סוכנות לביטוח : 33,074

ב ג - סוכנות לביטוח : 25,576

א ב (*) : 30,635

* הצעתו נפסלה מאחר ולא הופיע בפני ועדת המכרזים בישיבה שנערכה בתאריך 7 בינואר, 2004.

364. סוכן הביטוח שנבחר הינו ע ג- סוכנות לביטוח.

365. הביקורת ביקשה לעיין בפרוטוקול בחירת הזוכה במכרז ונענתה כי לא קיים פרוטוקול כמבוקש.

חברת כח אדם

366. המועצה התקשרה עם חברת כח אדם הגובה משכורתם של משגיחי כשרות מהסוחרים בשוק הסיטונאי ומשלמת למשגיחים משכורתם, לרבות עלויות כגון הבראה ופיצויים.

367. חברת כח האדם הינה "ג ש נ ו א בע"מ".

368. מסיכום חודשי שהפיקה חברת כח האדם עולה כי ההכנסה החודשית מסוחרים בשוק (לפני תשלום למשגיחים) לחודשים ינואר – אפריל 2005 היתה כ- 111,000 ש"ח.

369. מהדוח עולה כי לאחר תשלום משכורות והוצאות נוספות (כגון טלפונים ניידים) הסכומים שנגבו מהסוחרים לא הספיקו לכיסוי ההוצאות ולכן החברה כתבה לרוב ר (שאינו עובד המועצה אך מנהל בפועל את נושא הכשרות בשוק, כפי שפורט לעיל) כי הם "נמצאים בגרעון חודשי קבוע של 4,000 עד 5,000 ש"ח בחודש אלא יש לצמצם את כוח האדם בהתאם".

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כי "בהמשך למכתבה של חב" כ"א נוספו לאחרונה מקומות מושגחים וכתוצאה מכך דווח לח"מ כי המצב הכספי מאוזן".

יו"ר המועצה צירף לתגובתו דוח חברת כח האדם "סיכום חודשי משגיחי כשרות" נכון ליום 20 בנובמבר, 2005, ממנו עולה כי נכון לתאריך זה המועצה בגרעון מצטבר של 8,783 ש"ח.

370. הביקורת ביקשה לעיין בפרוטוקולים לבחירת חברת כוח אדם ונענתה כי הבחירה לא בוצעה באמצעות מכרז.

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:

"ע"מ להסדיר את מערך הגבייה בשוק ולהצלחת הפרוייקט הכשרותי הנ"ל נמצאה חברת כ"א ג. ש. נ. ו שהביעה נכונות למפל בכל הקשור בפעילות הכספית בשוק (גבייה מהסוחרים, תשלומי שכר למשגיחים וכדו'), בתמורה לעמלה נמוכה מהמקובל בחברות כ"א..."

באשר לצורך בקיום מכרו - מבדיקה שנעשתה ע"י הח"מ עולה כי בימים אלו התקבלה החלטה סופית של הרשויות לסגור את השוק הסיטונאי בחודש 2/06 ולהעבירו מחוץ לתחומי העיר ת"א. בנסיבות אלו דומה כי אין הצדקה לקיים מכרו ואין טעם להפסיק ההתקשרות."

פרק יד - תשלומים

רקע

371. מזכיר המועצה מסר לביקורת כי לא קיים נוהל כתוב העוסק באישורי תשלומים שמבצעת המועצה.

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כי "בימים אלו מגבשת המועצה נוהל הוראות ואישורי תשלום בכתב."

372. מנהל חשבונות ראשי מסר לביקורת כי הליך אישורי תשלום הינו כדלקמן:

- גורם רלוונטי בכל מחלקה חותם על החשבונית מס ומעביר להנהלת חשבונות.
- מנהל חשבונות ראשי מכין המחאות ומעבירה לחתימות: חתימה ראשונה - גזבר או ממלא מקום גזבר, חתימה שנייה - יו"ר.
- חשבוניות חריגות או לפי בקשת הגזבר מצורפות להמחאה.

373. לפי סעיף 26 בפרק ו' לחוק שירותי הדת:

"ג) ראש המועצה והגזבר אחראים לבטחונה של קופת המועצה, ובאין גזבר - חבר המועצה שהמועצה מינתה לכך.

ד) כל המחאה או פקודת תשלום לחובת קופת המועצה ייחתמו בידי ראש המועצה ובידי הגזבר, ובאין גזבר - בידי חבר המועצה שהמועצה מינתה לכך."

374. בישיבת יו"ר וסגנים מתאריך 11 ביוני, 2000, הוחלט בנוגע ל"הסדרי תשלום במועצה הדתית", כדלקמן:

"כל מנהל הרוצה לרכוש כל דבר שקשור עם הוצאה כספית, חייב לקבל את אישור הסגן הממונה, הסגן הממונה יתאם כל רכישה או בקשה עם הגזבר והיו"ר. לאחר מכן תינתן ההוראה לאישור.

באשר להוצאה מקופה-קטנה, יש לקבל אישור מראש, מהגזבר והיו"ר."

ממצאים

קופה קטנה

375. "קופה קטנה" מהווה את דמי המחזור במזומן העומד לרשות המועצה. היא נועדה לענות על צרכים כספיים דחופים ומיועדת לתשלומי מזומנים עבור הוצאות חד פעמיות בסכומים קטנים שאינן מצדיקות התקשרות או הוצאת המחאות בגין אופיין והיקפן.

376. מנהל החשבונות הראשי במועצה אחראי על כספים, קבלות וחשבונות ה"קופה קטנה".

377. סכום מחזור ה"קופה קטנה" הינו כ- 2,000 ש"ח.

378. תהליך קבלת כסף מקופה קטנה:

- עובד המועצה מגיש דוח הוצאות לאישור מנהל המחלקה ולגזבר;
- מנהל החשבונות הראשי מקבל ממחלקת הנישואין כסף מזומן לקופה הקטנה;
- עובד המועצה מקבל מזומן, בגין ההוצאות;
- מנהל החשבונות הראשי מכין המחאה לפקודתו בסכום שלקח ממחלקת הנישואין;
- מנהל החשבונות הראשי פורע את המחאה ומחזיר למחלקת הנישואין הכסף.

379. בנוהל קופה קטנה נכתב, בין השאר כי:

א. סכום חשבונית לא יהיה גבוה מסך של 150 ש"ח אלא אם התקבל אישור הגזבר לכך.

ב. אין לשלם באמצעות קופה קטנה לנותני שירותים.

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כי "לפני כמספר חודשים נרשם נוהל שמטרתו להסדיר את נושא הרכישות מהקופה הקטנה. הנוהל עבר לעיון חברי ועדת הכספים, טרם התכנסותה לאישורו. ככלל, קיימת כוונה לצמצם את הרכישות דרך הקופה הקטנה ע"י תשלום מרוכז בסוף כל חודש (בהמחאה).

כמו כן נציין כי שיטת הפקדות הכספים של מחלקת נישואין שונתה כך שכספי הקופה הקטנה אינם נלקחים עוד ממחלקת נישואין."

380. הביקורת סקרה באופן מדגמי תשלומים שבוצעו מתוך "קופה קטנה" ומצאה מקרים בהם בוצעו,

לדעת הביקורת, החזרי הוצאות חריגות, כמפורט להלן:

רכישות בסכומים גבוהים:

381. הביקורת איתרה מקרים בהם הוחזרו לעובדים סכומים במזומן, באמצעות "קופה קטנה", עבור

רכישות בסכומים הגבוהים מסך של 150 ש"ח. להלן דוגמאות כמצוין לעיל:

תאריך	תאור	סכום בש"ח
27/02/2002	"פרסום - בחירת רב לת"א"	1,974.96
20/06/2002	"חופרת גלימה (הנחרה)"	800
26/08/2002	"טליח"	1,000
19/09/2002	"טייפ איזה דגם ..."	510
11/05/2003	"צמיגים רכב יו"ר" (*)	586.95
14/05/2003	"צמיג רכב יו"ר" (*)	460
18/06/2003	"חוטים לקו העירוב"	1,534

421	"חומרי אינסטלציה"	24/08/2004
550	"מצבר" (**)	05/09/2004

* טופס "ריכוז הוצאות קופה קטנה" הוגש על ידי מר ד ה, מזכיר המועצה.

** טופס "ריכוז הוצאות קופה קטנה" הוגש על ידי הרב א, יועצו של היו"ר דאז.

382. הביקורת איתרה החזרי הוצאות בגין טלפונים ניידים, באמצעות "קופה קטנה". להלן דוגמאות כמצוין לעיל:

תאריך	סכום בש"ח	תאור
לא ידוע	746	החזר טלפון נייד לעובד ש
לא ידוע	907	החזר טלפון נייד לעובד ד ה
לא ידוע	809.89	החזר טלפון נייד לעובד ב ה
לא ידוע	800	החזר טלפון נייד ליו"ר הנוכחי, אמ

כיבודים:

383. הביקורת איתרה במסמכי "קופה קטנה" הוצאות רבות בגין כיבודים בנוסף להוצאות בעלות אופי דומה ששולמו באמצעות המחאות.

384. בתאריך 29 בנובמבר, 2000, הגיש עובד המועצה, מר ר ש, טופס "ריכוז הוצאות קופה קטנה" בו נכתב כי מבקש החזר תשלום על סך של 538.3 ש"ח (518.33 ש"ח עבור רכישת "מצרכים" ו-20 ש"ח "תשלום לפועל"). על הטופס כתב הרב ש ז, גזבר המועצה דאז, כדלקמן:

בתאריך 29 בנובמבר, 2000: "נא לצרף פירוט חשבונית במחשב היפר קו אופ".

בתאריך 12 בדצמבר, 2000: "התשלום ללא אישור שלי".

בתאריך 3 בדצמבר, 2000, כתב מזכיר המועצה הנוכחי (ששימש באותו מועד בתפקיד מנהל מחלקת בתי כנסת) על הטופס: "באישור היו"ר".

385. בדוח התלונות נכתב בין השאר כי "במשך תקופה מסוימת נהג היו"ר לשלוח עובד לקנות מוצרי מזון לארוחת צהרים שכללו בין השאר נקניק, לחם, גבינות, חמוצים, סלטים וכו' מקופה (המעות במקור) המועצה, וזאת בניגוד להנחיות שהרי לשם כך מקבל היו"ר דמי אש"ל וכלכלה במשכורתו".

386. בישיבת ועדת תקציב וכספים מתאריך 15 בנובמבר, 2001, הוחלט "לבדוק את נושא הכיבודים, מתוך מגמה להעמיד סעיף זה על סך - 10,000 ש"ח בתקציב 2002".

387. הביקורת איתרה תשלומים רבים עבור רכישת כיבוד ללשכת היו"ר. להלן דוגמאות לרכישות כמפורט לעיל:

תאריך	סכום בש"ח
27/05/2003	96.65
10/06/2003	80.95
02/07/2003	61.50
06/07/2003	45.40
29/07/2003	98.95
05/08/2003	84.90
18/08/2003	121.20
19/08/2003	39.60
27/08/2003	29.00
28/08/2003	28.50
02/09/2003	86.35
03/09/2003	48.45
10/09/2003	23.90
17/09/2003	101.95
22/09/2003	18.95
02/10/2003	53.95
13/11/2003	39.95
17/11/2003	127.05
24/11/2003	76.90
26/11/2003	32.75
30/11/2003	32.75
09/12/2003	137.60
18/12/2003	38.80
31/12/2003	90.95
31/12/2003	28.25
08/01/2004	109.85

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:

"בלשכת הרב הראשי ויו"ר המועצה ובבנייה מתקיימות פגישות, כנסים ודיונים רבים שברובם משתתפים גורמים חיצוניים וכן מכובדים לא מעטים. על אף שכך, ועם כל זאת קיימת הקפדה לרכוש כיבוד אך ורק במקרים חריגים, וגם אז רכישת הכיבוד נעשית בסכומים צנועים."

388. הביקורת איתרה רכישות מצרכים עבור ישיבות שונות שערכו חברי המועצה. להלן דוגמאות

לרכישות כמפורט לעיל:

תאריך	סכום בש"ח
02/01/2003	596.45
14/07/2003	96.70
16/07/2003	70.50
24/03/2004	44.90
28/04/2004	50.55
24/08/2004	56.60

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:

"בבנין המועצה שוהים עשרות עובדים. פרט לכך קיימים אורחים רבים המגיעים ללשכת היו"ר, ללשכת הרב הראשי ולמחלקות השונות. וכאמור לעיל, נראה כי כמויות החלב ותאריכי הרכישה כפי שמופיעים בדוח הביקורת, הן סבירות לחלוטין".

389. הביקורת איתרה רכישות מצרכים עבור כנסים וטקסים שונים שערכה, כביכול, המועצה. להלן

דוגמאות לרכישות כמפורט לעיל:

תאריך	סכום בש"ח
28/08/2001	319.90
28/08/2001	64.98
30/08/2001	500.00
30/08/2001	117.69
16/07/2003	64.55
29/08/2004	97.70 (*)
29/08/2004	21.00 (**)
29/08/2004	51.70

* חשבונית על סך של 97.70 ש"ח, כללה רכישת "3 יח' פסטה תלחלים" על סך של 11.97 ש"ח.

** החזר תשלום על סך של 21 ש"ח הינו בגין חשבונית על סך של 32.97 ש"ח שכללה זיכוי על סך של 11.97 ש"ח.

390. הביקורת איתרה רכישות מצרכים ללא הסבר אודות סיבת ביצוע הרכישה. להלן דוגמאות לרכישות כמפורט לעיל:

תאריך	סכום בש"ח
03/05/2002	82.90
03/05/2002	182.40

תאריך	סכום בש"ח
06/05/2002	35.90
08/05/2002	49.15
11/08/2002	21.40
13/08/2002	76.93
13/08/2002	396.84
21/08/2002	223.96
21/08/2002	25.67
22/08/2002	190.00
17/09/2002	113.33
20/09/2002	377.00
20/09/2002	112.25
21/09/2002	171.24
14/05/2003	514.70
03/06/2003	16.95
16/07/2003	15.90
21/01/2004	55.20

391. הביקורת איתרה במסמכי הנהלת החשבונות של החברה כי בנוסף לרכישת כיבודים באמצעות קופה קטנה בוצעו רכישות בעלות אופי דומה באמצעות המחאות. להלן דוגמאות:

א. בתאריך 3 בפברואר, 2002, כתבה מנהלת לשכת היו"ר מזכר ידני למנהל הרכש, לפיו זה האחרון מתבקש לרכוש עבור לשכת היו"ר שלושה ארגזי פחיות (בטעם קוקה קולה, בטעם ספרייט ובטעם דיאט קוקה קולה). בתאריך 5 בפברואר, 2002, הופקה חשבונית מס/קבלה על סך של 182.52 ש"ח לפקודת המועצה.

ב. בתאריך 12 בפברואר, 2002, הופקה חשבונית מס/קבלה על סך של 450.45 ש"ח לפקודת המועצה, בגין רכישת שלושה ארגזים של קרטונים של קוקה קולה, ארגז דיאט קוקה קולה, ארגז ספרייט, ארגז מים וארגז שתייה בטעם תות בונה.

ג. בתאריך 20 במאי, 2002, הופקה לפקודת המועצה חשבונית מס/קבלה על סך של 210.6 ש"ח עבור רכישת שתייה בטעם "קולה, תות בונה ובונה למון".

ד. בתאריך 1 ביוני, 2002, הופקה לפקודת המועצה חשבונית מס/קבלה על סך של 316 ש"ח עבור רכישת שישה ארגזי שתייה בטעם קוקה קולה, ספרינג ומים מינרליים.

אישור הוצאות

392. המחאות לפקודת היו"ר או הגזבר נחתמו על ידי מורשי החתימה. כלומר, על ידי המוטבים עצמם.

393. הביקורת איתרה במחשב המועצה מכתב הנושא תאריך 12 בנובמבר, 2001, שנכתב על ידי א מ, מ"מ חשב המועצה הדתית, ומוען ליו"ר המועצה, דאז.

במכתב שנושאו "סמכות לאשור הוצאות – עדכון" נרשם כדלקמן:

"בהמשך למכתבי לכב' מ- 5.11.01, ובהמשך לשיחתנו בנדון, להלן עדכון להצעתי בעניין סמכויות לאשור הוצאות:

1. הוצאות שוטפות

עד לסכום של 10,000.- ש"ח - אשור ע"י ראש המועצה ו/או הגזבר.

2. הוצאות חריגות

עד לסכום של 10,000.- ש"ח - אשור ע"י ראש המועצה בלבד.

3. כל הוצאה מעל סכום של 10,000.- ש"ח - אשור ע"י המועצה.

"הוצאה חריגה" הינה הוצאה שאינה נובעת באופן ישיר מפעילותה השוטפת של המועצה הדתית."

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיזת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:

"מכתב זה של החשב דאז לא פורסם וממילא לא התקבל כנוהל".

394. להלן דוגמא לרכישה בסכום הגבוה מ- 10,000 ש"ח ללא אישור המועצה:

א. בתאריך 21 בינואר, 2003, שילמה המועצה למשרד חקירות פרטי, סך של 11,324 ש"ח, עבור "התקנת 2 מצלמות".

ב. הביקורת איתרה הצעת מחיר בגין העבודה. להצעת המחיר מצורף פתק מאת מנהל המחלקה לטהרת המשפחה עליו נכתב:

"הצעת המחיר מתייחסת לתקופה של 10 ימים. בהמלצת היו"ר הארכנו את הפעולה לכחודש ימים:

מקווה יד אליהו – 1.12.02 – 30.10

כפיר – 2.12.02 – 6.11

נא לאשר.."

ג. הביקורת לא איתרה אישור מועצה להוצאה זו.

ד. משיחות שניהלה הביקורת עם מזכיר המועצה והגזבר דאז עולה כי בנוסף נרכשה מערכת אבטחה למועצה שכללה מספר מצלמות, אך הרכישה לא בוצעה ממשרד חקירות זה.

ה. הביקורת איתרה כי בתאריך 18 באפריל, 2004, הופקה חשבונית עבור המועצה, בגין התקנת מערכת אבטחה אשר כללה, בין השאר, 6 מצלמות, בסכום של 19,500 ש"ח.

הוצאות נוספות

395. נכון למועד הביקורת מכהן רב עיר אחד. רב העיר הינו המנהיג הרוחני והפוסק העליון בכל ענייני דת והלכה בעיר.

396. לפי חוזר משרד הדתות מחודש יוני 2001, המועצה נדרשת להקצות לרשות רב העיר לשכה מיוחדת הולמת למעמדו במשרדי המועצה.

397. בהצעת תקציב לשנת 2005 נכתב כי ההוצאות בגין רב ראשי הינן 1,071,000 ש"ח, לפי החלוקה שלהלן:

תאור	ש"ח
משכורת	696,000
סך הכל הוצאות	115,000
שיפוצים וחד פעמיות	260,000

לצורך כך העירייה ומשרד ראש הממשלה נתבקשו להגדיל השתתפותם בסך של 400,000 ש"ח.

398. הביקורת איתרה ביצוע רכישות שונות הקשורות לרב הראשי. להלן דוגמאות:

- א. בתאריך 5 בנובמבר, 2002, שולם סך של 515 ש"ח, עבור "גביע כסף לרה"ר מפר"ז". הגביע (בתוספת תחתית) נרכשו עבור הרב הראשי של פריז וניתנו לו במסגרת קבלת פנים שנערכה לכבודו בבניין המועצה.
- ב. בתאריך 2 באוקטובר, 2002, שולם סך של 1,400 ש"ח, עבור "2 שולחנות נסוכת הרה"ר".
- ג. בתאריך 9 במאי, 2002, נרכש ביפר ללשכת הרב הראשי, בעלות של 739 ש"ח. כמו כן, בתאריך 4 בספטמבר, 2002, שולם סך של 1,949 ש"ח, עבור "ביפר - לישכת הרה"ר".
- ד. בתאריך 31 במאי, 2002, שולם סך של 5,265 ש"ח, עבור "הופעה - הכרת הרה"ר". הוצאות נוספות בהן נשאה המועצה עבור טקס הכרת הרב הראשי, הסתכמו בכ- 19,000 ש"ח. התשלום כלל מצנפת בסך של כ- 2,874 ש"ח, הופעת חזן נוסף בסך של 4,680 ש"ח, הזמנות לכ- 2,300 משתתפים בעלות של 2,500 ש"ח וכדומה.

399. בחודש נובמבר 2004, רכשה המועצה מחשב נייד לשימוש של היו"ר, דאז, על סך של 7,100 ש"ח. הרכישה אושרה בישיבת מועצה מתאריך 26 בספטמבר, 2000.

אישור תשלומים

400. חתימת יו"ר וגזבר מחייבת חשבון המועצה. בהיעדר גזבר - חתימת יו"ר ומ"מ גזבר.
401. הביקורת איתרה במחשבי המועצה מסמך בו נרשמו, בין השאר, תפקידי "מוזכיר המועצה". בין התפקידים שפורטו לא נכללה הסמכות לאשר תשלומים שבוצעו על ידי המועצה.
402. הביקורת איתרה מסמכים מהם למדים כי המזכיר אישר בחתימתו מימון הוצאות שבוצעו על ידי המועצה.

403. להלן דוגמאות לאישורי תשלום על ידי אחד הגורמים להם יש לשלם:

א. בתאריך 8 בדצמבר, 2001, רשם הרב ש ז מזכר ידני למחלקת כספים וחשבונות שנושא "השלום מפרעות לסגנים". במזכר נרשם כי יש לשלם סכומי כסף לארבעה סגנים, כשאחד מהם הינו מר ז עצמו.

ב. בתאריך 17 בינואר, 2002, רשם הרב ש ז מזכר ידני למחלקת כספים וחשבונות שנושא "שכר סגנים". במזכר נרשם כי יש לשלם סכומי כסף לשני סגנים, כשאחד מהם הינו מר ז עצמו.

אישור הוצאות בדיעבד

404. הביקורת איתרה מקרים בהם הובאו הוצאות לאישור חברי המועצה, לאחר ביצוע בפועל של ההוצאה. כלומר, האישור היה בדיעבד.

405. להלן דוגמאות למצוין לעיל:

א. רכישת מערכת סטריאו

(1) בתאריך 15 באוקטובר, 2001, כתב מר ד מ מזכר ידני למנהל הרכש במועצה, כדלקמן:

"אבקשך לרכוש מערכת סטריאו + צורב עבור המכון לבר מצוה. כמו"כ הרכישה הנ"ל קיבלה את אישור והסכמת היו"ר."

על המזכר נחזית להיות חתימתו של הגזבר, דאז, מתאריך 5 בנובמבר, 2001.

(2) בפרוטוקול ישיבת מועצה מתאריך 8 בנובמבר, 2001, נכתב בנוגע לרכישת מערכת סטריאו למחלקה לבתי כנסת, כדלקמן:

"היו"ר: למרות העשייה המצומצמת בתחום הפעילות התורנית, הקמנו לאחרונה מכון לבר-מצוה לבני נוער, צעירים, המגיעים לכאן כדי ללמוד את קריאת התורה וההפטרה וכו'... רכשנו מערכת סטריאו + קלטות, בעלות של 3000. - ש"ח..."

הרב מ: זו פעולה חיובית, אולם כאשר המועצה נמצאת במצב כספי קשה, ואפילו התשלום של 10% לבלנים שהובטח, - טרם בוצע, לא נראה לי שיש מקום לאשר הקצאה כזו. אני מוכן לקחת על עצמי, לחפש תורם לדבר זה.

ר: המכשיר כבר נרכש, ויש לשלם עבור הרכישה.

78- הוחלט: מאשרים הוצאה בסך 3000. - ש"ח לרכישת מערכת סטריאו רגילה, ללימוד פרשיות השבוע וההפטרה, במכון לבר-מצוה שהוקם ע"י המח' לבתיכ"נ."

ב. השתתפות באירוע

(1) בפרוטוקול ישיבת מועצה מתאריך 29 בנובמבר, 2001, נרשם בנוגע להשתתפות המועצה בערב שירה ופיוט, שאורגן על ידי ברית יוצאי מרוקן בישראל, כדלקמן:

”היו”ר:

לנוכח מצבה הכספית הקשה של המועצה הדתית, חדלנו מזה זמן לארוגן ולקיים ארועי תרבות דתיים ברחבי העיר....

לאור האמור ולנוכח הכוונה להיות מעורים באירועים הנערכים בעיר, פניתי לשר הדתות ובקשתי הקצבה מיוחדת בסך 250,000 ש”ח לצורך קיום, והשתתפות בפעולות תרבות דתיות ברחבי העיר, ואכן כב’ השר הרב א א אישר לנו למטרה זו הקצבה בסך 200,000 ש”ח.

מבין הפניות הרבות שהגיעו למשרדנו, היתה גם פנייתם של ברית יוצאי מרוקו בישראל. ארגון זה מקיים מדי שנה ערב שירה ופיוט אנדלוסי, בו משתתפים אלפים וכן אמנים ופייטנים ברוח המסורת המרוקאית המפוארת.

... על כן מחוך הסכום הכולל שאושר לנו, הועדנו סכום של 100,000 ש”ח לברית יוצאי מרוקו. האירוע עצמו נערך בהיכל התרבות ביום י”ב חשוון תשס”ב בהשתתפות כ- 3000 איש.

84- הוחלט: מאשרים העברת הקצבה בסך 100,000 ש”ח (מחוך ה 200,000 ש”ח שאושר) לברית יוצאי מרוקו בישראל בגין הארוע המיוחד שערכו, ולנוכח העובדה שהמועצה הדתית נתנה את חסותה לארוע.”.

הביקורת מציינת כי בדקה ולא איתרה מקרים נוספים בהם המועצה נתנה חסותה לאירוע בסכום כה גבוה.

(2) בפרוטוקול ישיבת מועצה מתאריך 30 בינואר, 2002, הוחלט בנוגע ל- 100,000 ש”ח הנותרים כי ”הוקצבו 77,500 ש”ח לפעולות שונות כולל פעילות המועצה בחגי ישראל במהלך השנה. היתרה-רזרבה. ארועי יום העצמאות ויום ירושלים, יתוקצבו מתקציב הרזרבה, באופן שווה ויחסי לשאר חגי ישראל.”.

(3) בפרוטוקול ישיבת מועצה מתאריך 29 במאי, 2003, נרשם כי ”היות ומשרד הדתות גם בשנת 2002 התחייב בע”פ להעביר גם לשנה זו תקציב לאירוע של יהודי מרוקו, והמועצה התחייבה כלפי המארגנים, וכמו”כ נתנה חסות לאירוע זה לכן כתיקון העיוות של המועצה מול משרד הדתות צריך להעביר תיקצוב של 100,000 לברית יוצאי מרוקו בגין אירוע מיוחד וזאת בחסות המועצה.”.

(4) המועצה קיבלה ממשרד הדתות סך של 200,000 ש”ח.

ג. מערכת אבטחה

(1) בפרוטוקול ישיבת מועצה מתאריך 28 באפריל, 2004, מסר היו”ר דאז, כדלקמן:

”בערב פסח פנו אלי מהיחידה לאבטחת אישים בלשכת רוה”מ בדחיפות עקב המצב הביטחוני השורר במדינת ישראל לאחרונה ועקב התרעות ספציפיות כנגד אנשי דת (הרבנים הראשיים לישראל).

מִרְן הַרְאֵל־צ' וְהַרְה"ר לְיִשְׂרָאֵל – הַרְה"ג שׁ מ ע שְׁלִיטָא, מְתוּקָף תְּפִקִּידוּ מִשְׁמַשׁ כְּאַחֲרָאֵי עַל מַחְלָקוֹת הַנִּישׁוּאִין וְהַכְשָׁרוֹת. הַרְבֵּי, בְּאוֹפֵן קְבוּעַ בִּימֵי רֵאשׁוֹן מְגִיעַ לְמִשְׁרָדוֹ בְּבִנְיַן הַמוֹעֵצָה וּבִשְׁל כֶּךָ חוֹיִבְנוּ ע"י הַיְחִידָה הַנ"ל, לְבַצֵּעַ הַגְנוּת בְּמִיחֻוֹתִיּוֹת, הַתְּקִנָּת תִּמ"ס, אִינְטֶרְקוֹם, סְגִירַת דְּלָתוֹת בְּגִבְס, הַתְּקִנָּת דְּלַת פְּלִדְלָת, אִישׁ בְּמַחֲוֹן וְכו'...

בְּשֶׁל הַמְצוּקָה הַכְּסִפִּית הַקְּשָׁה בְּהַ שְׁרוּיָה הַמוֹעֵצָה הוֹעֲבֵרָה דְרִישַׁת הַתְּשׁוּלָם בְּגִין כֹּל הָאֲבַטְחָה לְמִשְׁרָד רוֹה"ב לְקַב"ט לְאֲבַטְחַת אִישִׁיִּים (הַטְּעוֹת בְּמִקְוֶר), וְכִמוֹ"כ לְמִשְׁרָדֵי הַרְה"ר לְיִשְׂרָאֵל לְמוֹנֵכ"ל הַמִּשְׁרָד, וְעַד הַיּוֹם לֹא כֹל מַעֲנָה.

עֵקֶב הַלַּחֲץ בְּלוֹחַ הַזְּמַנִּים וְהַבְּעִיָּה הַבִּיטְחוֹנִית, וְע"מ לְהַגֵּן עַל שְׁלוֹמוֹ שֶׁל מִרְן הַרְה"ר לְיִשְׂרָאֵל, לֹא יִכּוֹלְנוּ לְעַקֵּב אֶת בִּיצוּעַ הַדְרִישׁוֹת, וְאִנּוּ מְבַקְשִׁים לְאַשֵׁר אֶת הַהוּצָאָה הַנ"ל. עֵלּוֹת הַהוּצָאָה כ- 30,000 ש"ח."

הַהוּצָאָה אוֹשְׁרָה פֶּה אַחַד.

ד. שִׁיפּוֹץ לְשִׁכַּת הַרְבֵּי הַרְאֵשִׁי

בִּישִׁיבַת וְעַדַת כְּסָפִים מִתְאָרִיךְ 8 בְּיוֹלִי, 2002, מִסְרַ הַיּוֹ"ר דָּאז, כִּי הִיָּה צוֹרֵךְ בְּשִׁיפּוֹץ הַלְּשִׁכָּה ו"מִשׁוּם כֶּךָ נֶאֱלָצְנוּ לְבַצֵּעַ שִׁיפּוֹץ מְקִיף כְּדִי לְהַכְשִׁירָה לְלִשְׁכָּה הַמְתַּאִימָה לְנוֹשֵׂא הַמִּשְׁרָה הַבְּכִירָה. עֵלּוֹת שִׁיפּוֹץ + רְכִישַׁת מַחְשָׁבִים וּמְדַפְסוֹת הַסְּתַכְמוּ בְּסֶךָ 91,862 ש"ח."

הַהוּצָאָה אוֹשְׁרָה בּוֹעֵדָה.

מִימּוֹן לִימוּדִים

406. בִּישִׁיבַת וְעַדַת מְנַגְנוֹן מִתְאָרִיךְ 17 בִּינוּאָר, 2002, הוּחַלַּט, בֵּין הַשָּׂאָר, כִּי "הַחֵל מִינוּאָר 2002, בְּקִשָּׁה לְיִצִּיאָה לְהַשְׁתַּלְמוֹת אוֹ לְקוֹרְסִים שֶׁל עוֹבְדִים תּוֹבָא לְדִיוֹן בּוֹעֵדַת הַמְנַגְנוֹן שְׁתָּדוֹן בְּבִקְשָׁה וְתִקְבַּל הַחֵלְטָה."

407. בְּתִאָרִיךְ 23 בְּאוֹקְטוֹבֶר, 2000, כְּתַב מֶר דֵּה לִיּוֹ"ר דָּאז, בְּקִשָּׁה לְאִישׁוֹר מִימּוֹן לִימוּדֵי הָאֲקָדְמִיִּים שֶׁל זֶה הַרְאֵשׁוֹן בְּמִינְהַל וְהַתְּמַחּוֹת בְּמַחְשָׁבִים.

408. בִּישִׁיבַת יו"ר וְסַגְנִים מִתְאָרִיךְ 5 בְּנוֹבֶמְבֶּר, 2000, הוּחַלַּט בְּנוֹגַע לְמִימּוֹן לִימוּדֵי מֶר דֵּה, כְּדִלְקִמָּן:
 "א. מְאַשְׁרִים אֶת בְּקִשְׁתּוֹ לְצִאָת לִימוּדִים בְּתַחוּם הַמִּיחְשׁוֹב בִּימֵי חֲמִישִׁי. יוֹם זֶה יַחֲשַׁב כִּיּוֹם עֵיוֹן. הָאִישׁוֹר מוֹתְנָה בְּהַמְשָׁךְ עֲבוּדָתוֹ בְּמוֹעֵצָה הַדְּתִית בְּמִשְׁךְ 3 שָׁנִים מִיּוֹם חוּם הַלִּימוּדִים.

ב. בְּקִשְׁתּוֹ לְהַשְׁתַּתְּפוֹת הַמִּשְׁרָד בְּמִימּוֹן הַלִּימוּדִים – נִדְחָה בִּינְתִיִּים."

409. מִמְּסַךְ שְׁנַרְשֵׁם עַל יְדֵי מְזַכִּירוֹת הַסְּטוּדֵנְטִים בְּקֵהָ, עוֹלָה כִּי מֶר דֵּה לְמַד בְּשָׁנוֹת הַלִּימוּדִים 2000-2001, בְּחוּג "מְנַהֵל עֶסְקִים BA".

410. בתאריך 20 באפריל, 2002, רשם מזכיר המועצה דאז למחלקת כספים כי יו"ר המועצה, דאז, אישר השתתפות המועצה בשיעור של 50% בלימודיו האקדמיים של מר ד ה, "בתחום מינהל ומיחשוב". התשלום יבוצע באמצעות חמש המחאות לפקודת "ע הק הא".
411. על המסמך נרשם בכתב יד, הנחזה להיות של הגזבר דאז: "מאשר בהתאם להסכמת היו"ר כי הנושא יובא לדיון בישיבת המועצה הקרובה".
412. בתאריך 24 באפריל, 2002, הפיקה הק הא קבלה בגין הפקדת חמש המחאות של המועצה, על סך כולל של 18,750 ש"ח.
413. בתאריך 25 באפריל, 2002, כתב עו"ד א ד, אחד מיועציה המשפטיים של המועצה, מכתב אישי ליו"ר המועצה דאז, בנוגע למימון לימודיו של מר דה, כדלקמן:
 "מהחומר שהעברת אלי בענייניו של דמ, עולה כי בישיבת היו"ר והסגנים מס' 27 מיום 5.11.00, אושרה בקשתו של ד לצאת ללימודים... בקשתו של ד להשתתפות המשרד למימון לימודים, נדחתה בינתיים.
 אני מבין כי המועצה שילמה לד -15,000 ש"ח כמימון לימודיו, אך מהחומר שהעברת אלי אין החלטה של היו"ר והסגנים לאשר השתתפות המועצה בלימודיו.
 בשיחתנו המלפונית הסברתי לך כי תשלום של -15,000 ש"ח לד בימים טרופים אלה עלול להכביד על אופן התייחסותה של הגב' ר ג לעניינים שבטיפול, ובתשובה הבהרת לי כי אין מדובר בהחלטה חדשה אלא ביישום החלטה ישנה, ולמעשה המשרד מממש היום, באיחור רב, את התחייבותו כלפי ד שניתנה בעבר הרחוק. אני מניח שאכן כך הדבר, אך, כאמור, אין בנמצא מסמך המעיד על כך".
414. בפרוטוקול ישיבת ועדת מנגנון מתאריך 29 באפריל, 2002, נרשם, בנוגע למר ד מ, כדלקמן:
 "היו"ר: מאז חודש אוקטובר 2001, אני נעזר במר ד מ רבות והוא משמש בנוסף לתפקידו הקבוע, גם כנהג ועוזר היו"ר... מר ד מגיש דוחות על שעות עבודתו ותנועותיו במהלך שמחוץ לבנין ושעות העבודה, המאושרות ע"י סגן היו"ר והממונה הישיר מר ד ע.
 כמו"כ הובטח בעבר למר ד מ השתת' בלימודים אקדמיים והדבר עוכב זמן רב, אני מבקש לאשר את 2 הנושאים הנ"ל.
 הוחלט: א. מאשרים תשלום ע"נ רשומות למר ד מ מאוקטובר 2001 ועד יוני 2002 במכסה עד 82 ע"נ (באופן חריג) עפ"י ההסבר דלעיל.
 ב. מאשרים למר ד מ השתת' בלימודי מחשב בשיעור של 50% מהעלות הכללית שתפרע ב-5 (הטעות המקור) תשלומים של 3750.- ש"ח כל תשלום.
 נ: בעתיד, יובאו נושאים מסוג זה תחילה לדיון בוועדת המנגנון או כספים ורק לאחר מכן ישולמו, כל חריגה בנושא לא ישולם (הטעות במקור).".

415. הביקורת איתרה כי בתאריך 10 באפריל, 2002, (19 יום לפני מועד האישור בוועדת מנגנון), נרשמו חמש המחאות על סך של 3,750 ש"ח כל אחת, לפקודת "ע ה ה". על ספח המחאות נרשם: "השתתפות בלימודים".

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:
 "המועצה רואה חשיבות לקידום עובדיה והשכלתם. לדברי מר ד. ה. הודיע מלכתחילה כי בכוונתו ללמוד מנהל עסקים והתמחות במחשבים. היו"ר דאז לא הביא לאישור כמקובל".

פרק טו - יישום תכנית הבראה

רקע

416. בפרוטוקול ישיבת מועצה מתאריך 11 באוקטובר, 2001, מסר רו"ח ג בנוגע לתוכנית הבראה, בין השאר, כדלקמן:

"באשר לבדיקות הנדרשות במסגרת הרה-ארגון - השאיפה להגיע לקיצוץ כספי של כ-2 (הטעות במקור) מליון ש"ח:

א. כ"א - 1. ניתוח עיסוקים בכל אחת מהמחלקות.

2. החלטה על תוספת/גריעת כ"א בהתאם.

3. ביטול ש"נ רשומות.

4. בדיקת אפשרות של קיצוץ מרצון של % מסויים בשכר.

5. השאיפה לקצץ תקנים וכ"א שאינם תורמים לפעילות המועצה.

6. לא לאייש משרות נוספות (הקפאת משרות)

7. שיטת רישום ופיקוח על שעות עבודה.

8. פירוט ימי חופשה ומחלה + העלות הכספית.

....

ה. תמיכות - ביטול תמיכות שנתנו - חסכון של כ- 100,000 ש"ח - בנוסף המועצה תקבע קריטריונים למתן תמיכות באופן חריג.

"...."

בישיבה הוחלט להתחיל בתכנית הבראה והתייעלות של המועצה.

417. בתאריך 24 באוקטובר, 2001, הוחלט כי קיצוץ התקציב לשנת 2002, כחלק מתוכנית הבראה, יתבטא ב:

1. הגדלת ההכנסות בעיקר ממקואות, ומשחיטה בסך 500,000 ש"ח...

2. קיצוץ בהוצאות המינהלה והמנגנון בסך 200,000

3. קיצוץ בהוצאות השכר, תוך בדיקת התקנים והתפקידים במועצה

4. יישום הליכי בקרה במיחשוב המועצה הדתית".

ממצאים

418. כמצוין לעיל, הביקורת איתרה מקרים רבים בהם לא נקטו בהתאם לתכנית ההבראה ולא הקפידו על חסכון וצמצום בעלויות המועצה ועל גבייה מירבית של אגרות להן זכאית המועצה.

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:

"המועצה הדתית עומדת במסגרת התקציבית של תכנית ההבראה ובתקני כ"א עפ"י תכנית ההבראה. יצוין כי מספר העובדים שיצאו לפרישה בשנים האחרונות הינו רב ומעבר לנדרש בתכנית ההבראה. המועצה תמשיך ותפעל להגברת ההתייעלות ולהעמקת הגבייה ככל שניתן."

419. להלן דוגמא נוספת לאי יישום התכנית:

א. בפרוטוקול ישיבת מועצה מתאריך 9 בספטמבר, 2002, נרשם כי "עובדים שמגיל 56 ומועסקים 28 שנה ומעלה, יפרשו. המועצה תבצע מיידית את הסדר הפרישה איתם מ-1.8.2002 אותם עובדים יהיו במעמד גימלאים או עובדים שפוטרו. למעט הרב ל...".

ב. מבדיקה שערכה הביקורת עולה כי חלק מהעובדים שעמדו בתנאים שנקבעו לפרישה, עדיין מועסקים על ידי המועצה, כמפורט להלן:

שם העובד	תאריך תחילת עבודה	גיל בשנת 2002
ג ח (*)	01/07/61	57
הרב ל י	01/08/70	63
הרב ב צ נ	01/06/74	59
הרב ז י	01/10/71	62
הרב ל (**)	01/02/70	68

(*) הרב ג שימש כמזכיר המועצה ופרש לגמלאות במסגרת הליך ההבראה (שמו צוין ברשימה שצורפה לפרוטוקול הנ"ל).

בתאריך 12 בדצמבר, 2002, אישרה המועצה בקשתו של היו"ר דאז, למנות את מר ג כיועץ ליו"ר. עוד הוחלט כי "באשר לתנאי השכר- הנושא יקבע בין היו"ר והעובד, וזאת החל מ- דצמבר 2002...".

הרב ג מועסק כיום כיועץ ליו"ר במשרה של 30% (השלמה ל- 100% משרה).

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:

"העובד ח. ג. שימש עשרות בשנים כמזכיר המועצה הדתית. הנ"ל עובד בהיקף 30% משרה (השלמה). ניסיונו רב השנים והכרתו את הארגון יש בה משום תרומה גדולה לעבודת המועצה."

(**) בפרוטוקול ישיבת מנגנון מתאריך 24 בנובמבר, 2003, הוחלט בנוגע לרב ל כי הנ"ל "יקבל תשלום בשיעור של 30% (השלמה ל-100%) (הטעות במקור) עקב

עבודתו כרב מנהל ביהמ"ט בחולון, וזאת לאחר שאין אנו מקבלים בשלב זה רב מנהל לביהמ"ט, בגין קיצוצים בכ"א. הנ"ל עד ליום 31.12.03."

בפרוטוקול ישיבת מועצה מתאריך 29 במאי, 2005, מסר היו"ר כי "הרב ל פרש לגמלאות ביום 30.9.02. המועצה ביקשה ממנו להמשיך ולעבוד כרב מנהל בביהמ"ט עד למציאת פתרון למילוי תפקידו עד ל- 30.5.03. מאחר והרב מקבל 70% גימלא תשלם לו המועצה השלמה 30% לשכרו, מ- 1.2.03 עד 30.5.03." החלטת המועצה היתה להשלים משכורתו של הרב (בדיעבד) בגין מילוי תפקידו כרב ומנהל בית המטבחים.

עוד הוחלט בישיבת מועצה מתאריך 29 במאי, 2003, כי "הרב ז יעבור לבית המטבחים בחולון וישמש כרב ומנהל בית המטבחים במקום הרב א. ל שפרש לגמלאות."

יו"ר המועצה מסר בתגובתו לטיוטת ממצאי הביקורת, בין השאר, כדלקמן:

"במסגרת תכנית ההבראה סוכם כי רבני שכונות לא יופרשו לגמלאות. כ"כ סוגיית פרישה לגמלאות של רבני השכונות הינה סבוכה ומצריכה בורר עפ"י פסק ביה"ד לעבודה."

הביקורת מציינת כי רק 2 מהמוזכרים בטבלה לעיל הינם רבני שכונה.

מסקנות

כללי

420. טיוטת הממצאים הועברה לעיונו ולקבלת התייחסותו של יו"ר המועצה הקודם, שמסיבותיו הוא בחר שלא להגיב על טיוטת הממצאים.
421. יו"ר המועצה הקודם קיבל החלטות אשר היו טעונות אישור מוקדם של חברי המועצה. כך לדוגמה, מינה לעצמו עוזר אישי ללא קבלת אישור חברי המועצה, פיטר עובדים (אשר הוחזרו לעבודה מיד לאחר הודע דבר הפיטורין לחברי מועצה האחרים) והעסיק אחרים.
422. היו"ר דאז נהג שלא לשתף את כל גורמי ההנהלה בכל המידע שהיה מצוי ברשותו, בין היתר, על ידי כך שמנע מהם לעיין בחלק ממסמכי המועצה.
- לדעת הביקורת אי העברת מלוא המידע לנושאי משרה בכירים במועצה, כדוגמת הגזבר, יש בה כדי לפגוע ביכולתם למלא תפקידם כנדרש.
423. בתאריך 10 במרץ 2004 הובא לידיעת ועדת משמעת כי הוגשה תלונה במשטרה בחשד לכאורה, כי היו"ר דאז ניצל משאבי המועצה שלא לצרכי המועצה, תוך שימוש באמתלא של שיפוץ קומה בבניין המועצה. חשדות אלו מתבררים נכון למועד כתיבת דוח הביקורת בפרקליטות.

424. הפרוטוקולים של ישיבות המועצה לא שיקפו באופן מלא את תוכן הדיון בפועל היות ושונו ו/או לא כללו את כל הנושאים שעלו בישיבות. לדוגמה: באחד הפרוטוקולים נרשם אישור מינויו של עובד המועצה למנהל מחלקת בתי הכנסת, נושא אשר התברר במהלך הביקורת כי כלל לא עלה לדיון בישיבת המועצה.
425. בתחומים רבים אין נוהלי עבודה כתובים, האמורים לשמש כהנחיות ולקבוע אמצעי בקרה על העבודה הנעשית. כך למשל אין נוהל "קופה קטנה" מאושר, נוהל אישורי תשלומים או נוהל המסדיר הטיפול באגרות טבילה במקוואות. קיום נהלים ואכיפתם עשוי היה למנוע מצבים של הוצאות כספיות חריגות, כגון: אישור מקדמות/מפרעות לעובדים בסכומים גבוהים, עד גובה משכורתם החודשית.
426. המועצה אינה מקפידה להתכנס בתדירות שקבע המחוקק. תשובתו של יו"ר המועצה לטיטוט ממצאי הביקורת, כי המועצה התכנסה פעמיים מאז חודש מאי 2005, יש בה כדי להצביע על מיעוט ההתכנסויות של חברי המועצה.

אגרות שחיטה בבתי מטבחים

427. הוראות חוזר מנכ"ל משרד הדתות, לפיהן יש לגבות מסוחרים אגרות בגין שחיטה, אינן נאכפות כלל על ידי המועצה: המועצה אינה גובה כלל אגרות מחלק מהסוחרים ומעניקה לאחרים הנחות חריגות. כך לדוגמה ניתנו הנחות משמעותיות לסוחר י כ ובמשך מספר חודשים לא נגבתה אגרה בגין שחיטת דחק מהסוחר "א ש ו". הביקורת בדקה את כמות השחיטה בחודש מסוים ומצאה כי סוחרים אלו ביחד, שוחטים מעל אלף ראשי בשר וכבשים וסכום האגרות בגינם, במידה והיו נגבות, היה מסתכם לסך של יותר מ - 100,000 ש"ח לחודש.
428. קיים קושי בגביית אגרות שחיטה מסוחרים הצוברים חובות ופוגעים בקופת המועצה. המועצה לא אכפה החלטותיה לקבל מהסוחרים שטרי חוב ו/או ערבויות לביטחון, במטרה להבטיח התשלומים. הביקורת סבורה כי הסברי היו"ר, שהמועצה לא יישמה החלטותיה הואיל ונתקלה בקשיים מול סוחרים השוחטים בבית המטבחים, אינה פותרת המועצה מנקיטת אמצעים אחרים להבטחת תשלום האגרות.
429. אין התאמה בין רישומי שחיטת בקר וצאן בבית מטבחים חולון, לבין רישומי השחיטה שהועברו, על ידי בית המטבחים, למועצה. לפי רישומי בית המטבחים כמויות השחיטה גבוהות מהכמויות שדווחו למועצה. כך לדוגמא, במחצית הראשונה של שנת 2005, סכום האגרות שאמורות היו להיגבות בגין הפרש כמויות השחיטה, עמד על כחצי מיליון ש"ח.
430. חישובי הביקורת של כמויות השחיטה בבית המטבחים חולון, העלו כי במידה והמועצה תגבה תעריפי אגרות שחיטה כנדרש, מכל הסוחרים, הכנסותיה מגביית אגרות יהיו גבוהות מהוצאותיה בגין בית המטבחים (משכורות עובדי המועצה וכדומה).

431. לדעת הביקורת, המועצה שגתה ופעלה בניגוד לדין בכך שבחרה שלא להציב עובדים בבית מטבחים מ ובתמורה לא גבתה אגרות שחיטה. מהמידע שמצוי בידי הביקורת עולה, כי בבית מטבחים מ כמויות השחיטה הינן כפולות מאלו שבבית מטבחים חולון ומצבת כח האדם קטנה (אין מנהל אדמיניסטרטיבי, עוזר לרב ומנקרים). ברור לפיכך כי רווחי המועצה מגביית אגרות יהיו גבוהים אף יותר מאלו שבבית המטבחים חולון.

אגרות ניקור בתי מטבחים

432. המועצה לא גבתה מסוחרים אגרות עבור ניקורים שבוצעו בבית מטבחים חולון, בניגוד לחוזר משרד הדתות.

433. המועצה שילמה שכרם של המנקרים בבית המטבחים חולון, למרות שחלקה הארי של עבודת המנקרים היתה בגין שירותי ניקור עבור אטליו אחד בלבד (שהינו קרוב משפחה של אחד מבעלי בית המטבחים). לפי הסכם שנחתם בין האטליו לבין המועצה, בעל האטליו ממך עלות שכרו של מנקר אחד בלבד. המפקח הממונה על המנקרים, מטעם המועצה, ידע כי עבודת המנקרים, הממונת על ידי המועצה, משמשת לצרכיו של אטליו זה אך למרות זאת דבר לא נעשה והמועצה שילמה שכרם של מספר עובדים, במשך חודשים ארוכים.

434. לא היה כל פיקוח ובקרה על עבודת המנקרים (מפקח ראשי הממונה על המנקרים לא ביקר קרוב לשנה בבית המטבחים). המנקרים דיווחו על מספר שעות עבודתם באמצעות הטלפון, זאת למרות הימצאות שעות נוכחות בבית המטבחים.

435. חוסר הבקרה על עבודת המנקרים, העובדה כי בבית מטבחים מ לא הועסקו מנקרים והמידע שנמסר מהמועצה, כי נכון לכתיבת תגובתם לטיוטת ממצאי הביקורת הופסקה עבודתם של מרבית המנקרים בבית מטבחים חולון, יש בהם כדי לעורר תהיות בנוגע למספר המנקרים שהועסקו ע"י המועצה מלכתחילה, מחד גיסא, והקלות בה מחליטה המועצה על העסקת עובדים וקביעת משרות חדשות, מאידך גיסא.

הערה: בהתייחסות לטיוטת הממצאים מסר יו"ר המועצה כי רוב הליקויים בנושא זה תוקנו.

ניבולים

436. הביקורת רואה בחומרה רבה העובדה כי למרות שרב בית המטבחים הינו הסמכות הבלעדית לאשר ניבולים, המנהל האדמיניסטרטיבי בבית מטבחים חולון אישר ניבולים לסוחרים. הביקורת איתרה אישור לניבול שניתן במועד בו רב בית המטבחים אמר היה להימצא במקום.

437. רב בית המטבחים חולון אינו מקפיד לרשום על אישורי הניבול הידניים, מספר הבהמה שנשחטה והוכרזה על ידו כניבול וכן את מועד שחיטתה. אי מסירת מידע זה אינו מאפשר לפקח על מתן הניבולים המהווים למעשה זיכוי כספי לסוחרים, מתשלום אגרות.

אגרות שחיטת עופות

438. המועצה העניקה כשרות של רבנות תל אביב לעופות שנשחטו באמצעות "א ה", ללא הסכם התקשרות.
439. התנהלות העבודה מול א ה מעלה תהיות רבות בנוגע לפעולותיו של יו"ר המועצה דאז בחשד, לכאורה, לסחיטה באיומים וקבלת שוחד.
440. בניגוד להוראות חוזר מנכ"ל לפיהם יש לגבות אגרות שחיטת עופות, בפועל לא נגבו אגרות אלו מא ה ו/או מהסוחרים עבורם נשחטו העופות. למעשה, המועצה הגבילה עצמה מהתקשרות עם גופים אחרים, לביצוע שחיטת עופות בעוד שלא היתה לה כל הכנסה מאגרות, ואילו א ה גרפה לקופתה כל ההכנסות מהשחיטה.
- תביעת א ה בנושא סמכות המועצה הדתית לגבות אגרות מתברר, נכון למועד כתיבת דוח הביקורת, בבית המשפט.

בית מטבחים

441. בית המטבחים חולון שילם לעובדי המועצה שכר ומקדמות, ללא דיווח למועצה. הדבר גרר תשלום כפול לעובדים, מבלי שניתן ביטוי מתאים לכך בתלושי השכר. הסכומים ששולמו קוזזו מהאגרות שהעביר בית המטבחים חולון למועצה, לעיתים אף ביתר.
442. הביקורת סבורה כי בבית מטבחים חולון מועסקים בעלי תפקידים שאינם בהכרח נחוצים למערך הפעילות השוטפת של בית המטבחים. כמו כן מועסקים עובדים בתנאי העסקה תמוהים, כגון:
- א. מנהל אדמיניסטרטיבי אשר אמור היה לגבות אגרות מסוחרים, אך בפועל, בעלי בית המטבחים עוסקים בגביית חובות אלו. הביקורת לא קיבלה הסבר מניח הדעת בנוגע לנחיצותו של מנהל אדמיניסטרטיבי בבית מטבחים.
- ב. רב ומנהל בית המטבחים חולון נעדר פעמיים בשבוע מעבודתו והוא אינו מגיע לעבודתו בבית המטבחים בכל הימים בהם קיימת פעילות שחיטה. בתיקו האישי של רב בית המטבחים לא נמצא אישור המאפשר לו להיעדר מבית המטבחים בימי פעילות.

עובדים

443. עובדת שהועסקה בבית המטבחים חולון כפקידה זמנית, לצורך ביצוע רישומים וגבייה מהסוחרים. בפועל, הכינה מספור לבהמות שנשחטו. במהלך חופשת לידה בה שהתה, עבודתה כביכול בוצעה על ידי השוחטים בבית המטבחים. נראה כי, תפקידה מלכתחילה לא היה הכרחי ואף מיותר. לפי שעות העבודה שדווחו על ידה, לא עמדה במסכת שעות העבודה הנדרשות, לעומת זאת קיבלה משכורת חודשית גלובלית עבור משרה מלאה. נכון למועד כתיבת דוח הביקורת העובדת פוטרה.

444. המועצה לא הקפידה להעסיק עובדים בהתאם להנחיות ולנהלים כמפורט להלן:

- א. הועסקו עובדים מבלי שנקבע עבורם מתח דרגות;
- ב. עובדים ששכרם לא תאם מתח הדרגות שנקבע להם ו/או להגדרת תפקידם בפועל (דוגמא לכך הינו עובד המועצה שמתח הדרגות המקסימלי שלו הינו 8 וקיבל, באישור חברי המועצה, שכר לפי דרגה 9);
- ג. קידום עובדים בדרגה למרות שלא עמדו בדרישת מילוי מכסת שעות עבודה מינימליות והרבו באיחורים לעבודה;
- ד. עובדים התקבלו לעבודה ללא תיעוד של קיום ראיון עבודה, אם בכלל.

קבלת עובדים דרך ערוצים מתאימים היתה עשויה למנוע העסקת משגיח כשרות בבית מטבחים חולון, הכפוף לאחיו המשמש כמנהל האדמיניסטרטיבי והעסקת חתנו של היו"ר דאז, במועצה.

445. המועצה הקדימה תשלומי שכר לעובדיה, בסכומים המגיעים לכדי משכורתם החודשית כך שלעיתים שכרו נטו של עובד היה שלילי. הביקורת העלתה כי המקדמות ניתנו לרוב, על סמך הנחיות היו"ר או לפי בקשת העובד, ללא קריטריונים מוגדרים.

כרטיסי נוכחות

446. אין הקפדה על אכיפת הדרישה להחתמת כרטיסי נוכחות על ידי העובדים. חלק מהעובדים אינם נדרשים כלל להחתים כרטיסי נוכחות, כגון: עובדי חוץ, רבני שכונות, מנקרים ופקידת בית המטבחים חולון.

447. עובדים שאינם נמצאים בבניין המועצה ומתבקשים למלא "דוחות חוץ" אינם מקפידים על מילוי המסמכים כנדרש. הביקורת איתרה מקרים בהם העובדים דיווחו על עבודתם, ככל הנראה בדיעבד, וללא פירוט מספק אודות העבודה שביצעו, אם בכלל.

יועצים

448. חלק מעורכי הדין ששימשו כיועציה המשפטיים של המועצה הועסקו על ידי יו"ר המועצה דאז מבלי שחבריה יהיו מעורים בפרטי העסקתם של היועצים ו/או בתיקים המנוהלים על ידם. היו"ר דאז היה אחראי על העסקתם של יועצים אלו וריכז ברשותו את המידע אודות התיקים שנוהלו על ידם.

449. המועצה החליטה להעסיק את עו"ד א נכיועץ ארגוני ויועץ משפטי בשכר לפני שבדקה האם קיימת אפשרות חוקית לכך, או האם יש צורך במכרז. לצורך עבודתו העמידה לרשותו המועצה חשבון בנק בו הופקדו כ- 10,000 ש"ח ששימשו, בין היתר, להגשת תביעות בשם המועצה, אשר ספק אם במצבה הכלכלי דאז, הליכים אלו היו נחוצים.

450. בניגוד להוראות משרד ראש הממשלה, מינה לו היו"ר דאז יועץ אישי.

כלי רכב

451. מטרת רכישתם המוצהרת של האופנועים היתה לשמש את מפקחי הכשרות בעבודתם במוצאי השבת. בפועל, מבדיקה שערכה הביקורת עלה כי אחד האופנועים משמש מפקח כשרות (חתנו של היו"ר דאז) שלא דיווח כלל על עבודה במוצאי שבת ואופנוע אחר משמש את מזכיר המועצה, כך שהאופנועים לא שימשו את המטרה שלשמה נרכשו.
452. לעובדי המועצה לא נזקף שווי שימוש בגין אופנועי המועצה שהיו ברשותם, למרות ידיעת הנגועים בדבר הצורך בזקיפת שווי שימוש. אחד העובדים אף קיבל מהמועצה, בנוסף להחזקת האופנוע שברשותו, אחזקת רכב והחזר הוצאות נסיעה.
- נכון למועד כתיבת דוח הביקורת מסר יו"ר המועצה כי ליקויי זה תוקן על ידה.
453. המועצה רכשה שני כלי רכב בסכומים הגבוהים מהקבוע בחוזר מנכ"ל.
454. בעת היעדרו של היו"ר דאז, יועץ היו"ר/מנהל לשכתו עשה שימוש בכלי רכב של המועצה גם לאחר שעות העבודה לצרכיו הפרטיים, וזאת ללא אישור המועצה ובניגוד להוראות הגזבר דאז.

כשרות

455. המערכת הממוחשבת בה מנוהל מערך תעודות הכשרות לא מאפשרת מעקב אחר בתי עסק שתעודת הכשרות הוסרה מהם. כמו כן, אין בקרה על בתי עסק בעלי תעודות כשרות שאינם משלמים אגרות כשרות כנדרש, כגון: בית החולים א.
456. מפקח כשרות למהדרין, מטעם המועצה, עבד במקביל לעבודתו במועצה בגוף פרטי המעניק תעודות כשרות. המפקח נדרש, במסגרת מחויבותו למועצה, לוודא, עובר להענקת תעודות הכשרות מטעם הגוף הפרטי, כי לבית האוכל יש תעודת כשרות מהמועצה. בפועל, העובדה כי הביקורת איתרה בתי אוכל בעלי תעודת כשרות מטעם הגוף הפרטי בלבד (עבור חלקם אף דיווח למועצה על ביקורים שערך במקום) מעידה כי לנגד עיניו של עובד זה עמדו שיקולים זרים, שלא בהכרח היו לטובת המועצה וניתן לקבוע כי היה במצב של ניגוד עניינים.
457. לדעת הביקורת, קיים חשש של ניגוד עניינים לגבי עובדי מועצה המשמשים כמפקחי כשרות מטעם המועצה וכמשגיחים בבתי אוכל, בו זמנית. העובדה כי מדובר על תפקידים המבוצעים באזורים אחרים בעיר אין בה כדי להפחית מניגוד עניינים זה.

מקוואות

458. הגורמים הממונים במועצה העבירו תשלומי שכירות למרכז חב"ד, בגין מקווה רמת אביב, למרות שהמועצה לא קיבלה ממשד הדתות הכספים המיועדים לכך. בפעולתם זו הסבו נזק למועצה היות ובהסכם השכירות נקבע במפורש כי במקרה זה, לא יהיה ההסכם שנחתם בין המועצה לבין חב"ד, בר תוקף.

459. למנהל המחלקה לטהרת המשפחה במועצה, נודע רק בדיעבד כי המועצה משלמת דמי שכירות בגין הפעלת המקווה. כמו כן, לפי חישוביו, דמי השכירות שהמועצה משלמת לשנה הינם גבוהים פי 3 מהשכירות שמשלם מרכז חב"ד. הביקורת סבורה כי למרות היותה של המועצה גוף ציבורי, האמור לדאוג לרווחת הציבור בהפעלת מקווה באזור, אין להקל ראש בהזרמת כספים מתקציבה של המועצה בעיקר נוכח העובדה כי מקווה זה משמש בעיקר את אנשי חב"ד (שהינו גוף פרטי) ולא נועד מלכתחילה לרווחת תושבי האזור.

460. הביקורת רואה בחומרה את העובדה כי למרות שכבר בשנת 2002 התרה מפקח ראשי במועצה, על אי סדרים כספיים במקוואות ואף אותרו מקרים של חשדות לגניבת כספים על ידי בלנים, נכון למועד עריכת הביקורת, טרם נעשו פעולות למיגור הפרצות וחוסר הבקרה שאפשרו גניבות אלו, כמפורט להלן:

- א. רק בכניסה לחלק מהמקוואות הותקנו קרוסלות;
- ב. המועצה רכשה בשנת 2005, 10 קופות רושמות (למרות שיש 18 מקוואות) אשר במשך חודשים עמדו ללא שימוש במשרדי המועצה ונכון למועד כתיבת טיוטת ממצאי הביקורת טרם הותקנו במקוואות;
- ג. לאנשים שאינם עובדי המועצה, קיימת גישה לחלק מהמקוואות, באמצעות מפתחות המוחזקים על ידם.
- ד. הנהלת החשבונות אינה מבצעת בקרה נאותה אחר הפעילות הכספית במקוואות. הביקורת הינה חלקית בלבד ולא בוצעו השוואות בין הפקדות בפועל לבין מסמכים המצויים אצל בלני המקוואות, כך שלמעשה עדיין אין כל פיקוח על הפקדותיהם של אלו האחרונים.
- ה. מאחר ולמנהל המחלקה לטהרת המשפחה אין מחשב בחדרו אין לו נגישות לנתוני ההפקדות. דבר זה מקשה עליו לבקר עבודת הבלנים ולבצע תפקידו נאמנה.

461. המצב הקיים, נכון למועד עריכת דוח הביקורת, משמר הפרצות הקיימות בחוסר הבקרה על הבלנים ועל גביית הכספים מהטובלים והפקדתם בחשבון המועצה.

מכרזים

462. המועצה לא הקפידה לפעול לפי חוק חובת מכרזים ולהחתים את ראש העיר על ההסכמים שנערכו, כמתחייב.

463. להלן התקשרויות לגביהן איתרה הביקורת ליקויים:

- א. השיפוץ שבוצע בקומה א' בבניין המועצה, הסתכם בסכום כפול מזה שאושר בישיבת המועצה שדנה בנושא, כך שלמעשה אין גורם הבודק סבירות התשלומים וייעודם. היו"ר דאז, חתם בשם המועצה על הסכם שכירות לשכירת שטח נוסף באותה קומה ערב סיום תפקידו וללא אישור חברי המועצה.

- ב. המועצה בחרה סוכן הביטוח שהגיש ההצעה הגבוהה ביותר במכרז לבחירת סוכן ביטוח. לביקורת לא ברור מדוע נבחר, שכן לא קיים פרוטוקול לבחירת הזוכה במכרז.
- ג. בוצעה התקשרות, ללא מכרז, עם חברת כח אדם הפועלת בשוק הסיטונאי. נכון למועד סיום הביקורת, בגין פעילות זו המועצה נמצאת בגירעון מצטבר.

תשלומים

464. הביקורת רואה בחומרה רבה את העובדה כי המועצה אינה מקפידה על שימוש נאות בכספיה בעיקר לאור מצבה הכלכלי הקשה והגירעונות בהם היתה מצויה במשך שנים. הביקורת מצאה מקרים בהם לא נהגו במשורה ואישורו הוצאות שאינן נחוצות, לכאורה, לתפקודה של המועצה. כך למשל הוצאות כספי "קופה קטנה" שימשו לרכישות כיבודים ומצרכים, המועצה מימנה לימודיו האקדמאיים של עובד המועצה, בניגוד להסכמת חברי המועצה ונרכשו שלושה אופנועים אשר, כמצוין לעיל, לא נעשה בהם השימוש בגינו אושרה הוצאה זו (עריכת ביקורת בבתי אוכל במוצאי שבת).
465. הוצאות לאישור חברי המועצה הוגשו בדיעבד, לאחר שבוצע התשלום בפועל, כגון: רכישת מערכת סטריאו. אישור הוצאות בדיעבד, מרוקן מתוכן הבקרה על ההוצאות טרם ביצוען ופוגם בפיקוח האמור היה להתבצע על ידי חברי המועצה.

יישום תכנית הבראה

466. הביקורת בחנה המלצות תוכנית הבראה בנושא כח אדם ומצאה כי תוכנית הבראה שנקבעה למועצה לא יושמה הלכה למעשה. עובדים שעמדו בקריטריונים שנקבעו לפרישה, עדיין מועסקים על ידי המועצה ועובדים שפוטרו כחלק מתוכנית הבראה הוחזרו לעבודה, כדוגמת רב בית המטבחים חולון. טענת היו"ר כי מספר העובדים שיצאו לפרישה בשנים האחרונות הינו רב ומעבר לנדרש בתכנית הבראה, אינה מספקת לאור העובדה כי במקביל, הועסקו עובדים חדשים ששובצו במשרות חדשות.
467. גם בזמנים בהם היתה המועצה שרויה במצב כלכלי קשה, בראשית תהליך הבראה, המועצה לא הקפידה ליישם הוראות תוכנית הבראה בנוגע לחיסכון בעלויות וצמצום משרות. הפרה בוטה של תוכנית הבראה הינה העסקת יועץ ועוזר ליו"ר המועצה דאז בשכר, כאשר משרד הדתות הטיל איסור גורף להעסקת עובדים חדשים.
468. הביקורת סבורה כי גם נכון למועד כתיבת דוח הביקורת מועסקים במועצה עובדים, שלא לצורך. דוגמה בולטת לכך הינה בית המטבחים חולון בו מועסקים, בין היתר, רב בית מטבחים, עוזר לרב (המוגדר במסמכי המועצה כרב נוסף לבית המטבחים) ומנהל אדמיניסטרטיבי.

המלצות

469. המועצה מחויבת להקפיד ולהתכנס כחוק כחלק מניהול תקין וסדיר של פעילות המועצה. יש לוודא שכל חברי המועצה יוזמנו. בכל דיוני המועצה, על הרכביהם השונים, יפרט הפרוטוקול את הנושאים שנדונו, תוך הקפדת ציון שמות המתנגדים והתומכים והבעת דעת כל הצדדים. את הפרוטוקולים יש להפיץ באופן סדיר לכל המשתתפים. נושאים שאינם על סדר היום לא יועלו לדיון, אלא במקרים חריגים בלבד.
470. על היו"ר הנוכחי להמשיך וליישם תוכנית ההבראה כלשונה, תוך ניתוח עיסוקים בכל אחת מהמחלקות במטרה לצמצם כח האדם ולהביא להתייעלות, לקיצוץ בהוצאות ההנהלה ולבחינת יישום הליכי בקרה בנושא המחשוב.
471. על המועצה לגבות תעריפי אגרות שחיטת בקר צאן, עופות וניקור בהתאם לקבוע בחוק, מכל הסוחרים, ללא מתן הנחות הנתונות לשיקול דעתו של בעל תפקיד כזה או אחר. יש להפיץ תעריפי האגרות ברבים, על מנת למנוע מצב של איפה ואיפה בין הסוחרים/הגופים השונים וכן למקסם הכנסות המועצה. באם המועצה מעוניינת לשנות גביית תעריפי האגרות, יש לפעול בערוצים מתאימים מול משרד ראש הממשלה לקבלת אישור רשמי, עובר לשינוי התעריפים.
472. לדעת הביקורת, על המועצה להמשיך בגביית אגרות מסוחרים בבית מטבחים חולון ולא לשנות את שיטת ההתקשרות לזו הנהוגה בבית המטבחים מ, לפיה המועצה אינה נושאת בהוצאות הקשורות לבית המטבחים ובמקביל אינה גובה אגרות שחיטה מסוחרים.
473. מומלץ להטיל סנקציות על סוחר שאינו משלם אגרות כנדרש ולהגבילו בשחיטה בבית המטבחים. יש לדרוש בטחונות מהסוחרים וחתימת הסכמים להבטחת התשלום. ניתן ליזום מהלך של פגישה עם הסוחרים להבהרת הנושאים השונים על מנת למנוע התנגדות כלשהי ולהבטיח המשך פעילות פורה.
474. יש לבצע בקרה על רישומי בית המטבחים ודיווחיו. מן הראוי שעובד המועצה הוא זה שינהל את רישומי השחיטה ויעביר הנתונים למועצה ולא עובדי בית המטבחים.
475. יש להקפיד כי ניבולים יאושרו על ידי רב בית המטבחים באופן מבוקר על ידי רישום מסודר. על המועצה לזכות סוחר בגין ניבול רק לאחר בדיקת תקינות האישור ובחינת סבירות כמות הניבולים הנזקפים לכל סוחר וסוחר.
476. על המועצה לבצע בדיקה בכל התשלומים שבוצעו לעורכי דין חיצוניים במטרה לאתר האם היו הוצאות שאינן קשורות לפעילות המועצה. בנוסף יש לבדוק חשבון הבנק שנפתח לעו"ד א ו נ ומעקב אחר התנהלות ההוצאות בחשבון.

477. חוזה או הסכם שהמועצה צד לו ייערך לפי החוק, באמצעות מכרז מסודר. כל חוזה יועבר לחתימת ראש העירייה טרם תחולתו.
478. מסמכי המועצה יהיו פתוחים לעיון חברי המועצה, תוך כדי שקיפות מלאה ומתן תשובות רלוונטיות וענייניות מהגורמים הנדרשים לכך.
479. על המועצה לכתוב נוהלי עבודה בכל ההיבטים הקשורים לפעילותה, בין השאר, בנושאים שלהלן:
אישורי תשלום (בימים אלה מגבשת המועצה נוהל בנושא);
מתן מקדמות לעובדים;
קבלת עובדים לעבודה;
"קופה קטנה" (יש לאשר הנוהל שנמסר כי כבר נכתב על ידי המועצה);
גביית אגרות מסוחרים.
480. על הנהלים לכלול, בין השאר, מטרות, תהליכי עבודה, אופן יישום הנוהל ודגשים רלוונטיים אחרים. לדוגמה: על נוהל "קופה קטנה" לכלול הגדרת סכום דמי המחזור של הקופה, הסכום המקסימלי שמאושר למתן החזר הוצאות, אופי ההוצאות המאושרות, הגורם המאשר, רישום ההוצאות, שמירת מיקומה הפיזי של הקופה הקטנה וכדומה.
481. על חברי המועצה לאשר כל נוהל. יש לוודא כי העובדים יקבלו הנחיות ברורות ויכירו החוקים וההנחיות הרלוונטיים לעיסוקם על בוריים. המועצה תוודא יישומם כהלכה של הנהלים תוך הטמעה והדרכה וביצוע בקרה שוטפת.
482. יש לוודא כי הליך קבלת עובדים ייעשה בצורה מסודרת; כך לדוגמה כל מועמד ימלא שאלון הכולל, בין היתר, פרטים אישיים, ידווח על קירבה משפחתית במידה וקיימת, יצרף אסמכתאות מתאימות לכישוריו ויעבור ראיון אישי אצל מנהל המחלקה הרלוונטית. העסקתו בפועל תחל רק לאחר שהעסקתו תאושר במועצה ויקבעו לו תפקיד ומתח דרגות.
483. אין לנייד עובדים ולקדמם בדרגה באופן אוטומטי, בעיקר במקרים בהם ידוע כי לא ביצעו עבודתם כהלכה. נוהג זה עלול לשרר לעובד כי עתידו במועצה מובטח ללא קשר לביצועיו ותפקודיו. קידום עובד ייבחן לגופו, על ידי חברי המועצה, תוך לקיחת מכלול השיקולים הרלוונטיים.
484. על עובדי חוץ להחתים כרטיס נוכחות בכל מקום בו הדבר אפשרי כמו מקוואות אשר ברשות המועצה. הדיווח יוגש לממונה, תוך הקפדת מילוי כל הפרטים הנדרשים כגון: שעות עבודה וסיום מדויקות, מקום העבודה, מהות העבודה באותו יום. עובדים שלא יגישו דוח מפורט או לא יחתימו כרטיס נוכחות, ייפגע שכרם.

485. מומלץ לבחון תלושי השכר של כל העובדים לבחינת זקיפת שווי שימוש כלי רכב ופלאפונים, אחזקת רכב והוצאות נסיעה, דירוג שכר ומתח דרגות.
486. השימוש בכספי המועצה ראוי שייעשה במשורה, תוך אישור מתאים של גורם ממונה לכל הוצאה, טרם ביצועה. יש לאסור תשלום הוצאות ללא אישור מנהל המחלקה, הגזבר ויו"ר המועצה. עובד שירכוש מוצרים או יוציא הוצאות על סמך שיקול דעתו בלבד, ללא אישור, יהויב לשאת בתשלום בגינם. יש להקפיד על כך שרכוש וציוד שנרכש ע"י המועצה ישמש אך ורק למטרות שלשמן אושרה הרכישה.
487. על המועצה לייעל שיטת הרישומים של תעודות הכשרות לצורך ניהול ומעקב אחר כל נושא הכשרות. המועצה צריכה להכניס לשימוש מערכת ממוחשבת שתאפשר למפות כל בתי האוכל בעיר ולבצע בדיקה כוללת ומקיפה. כמו כן, יש להקפיד על הפקת דוחות מעקב תקופתיים של תעודות כשרות ותשלום אגרות.
488. בבית המטבחים חולון יש לצמצם כח האדם ולהעמיק הבקרה על עובדי המועצה במקום. יש להגדיר ולבחון מחדש תפקידי כל העובדים בהתאם לצרכים במקום, תוך בחינת נחיצות תפקידו של המנהל האדמיניסטרטיבי ועוזר הרב. יש לאכוף ההוראה כי עובדי המועצה כפופים אך ורק למועצה ותיאסר העברת שכר או הטבות אחרות על ידי המפעילים.
489. על המועצה לדרוש מבית מטבחים מ בק. מלאכי לשנות שיטת ההתקשרות לזו שנהוגה בבית מטבחים חולון, כך שיבוצע תשלום גביית אגרות מהסוחרים כחוק. לחלופין ממליצה הביקורת להסיר את תעודת הכשרות ו/או את הפיקוח הכשרותי על בית המטבחים מבק. מלאכי.
490. יש להעמיק הבקרה אחר הפעילות הכספית במקוואות לאלתר, הן באמצעות התקנת אמצעי בקרה ופיקוח והן באמצעות ביקורת של אנשי מחלקת הכספים. הנהלת החשבונות תבצע בקרה יומית תוך השוואת הפקדות בפועל בבנק אל רישומי הבלנים. מומלץ לרכוש מחשב ללשכת מנהל המחלקה לטהרת המשפחה על מנת לאפשר לו נגישות לנתוני ההפקדות, כבקרה נוספת.
491. במידה ומשרד הדתות אינו מעביר לקופת המועצה תקציב המיועד לתשלום השכירות אין לשלם דמי שכירות למרכז חב"ד.
492. יש למנוע מצב בו יש לאנשים פרטיים מפתחות למקוואות. שעות פעילות המקוה יפורסמו ברבים ועובדים ישובצו במשמרות לפי שעות הפעילות שייקבעו, לפי אופי צרכי המשתמשים בכל אזור לגופו.
493. על המועצה לבחון התקנת גלגלות וקופות רושמות בכל המקוואות בעיר תוך הפעלת שיקולי עלות תועלת. עובדי המקוואות יקבלו הדרכות באופן מסודר והמועצה תגיש דוחות ביקורת כחלק ממערך העבודה השוטף תוך כדי שילוב ביצוע ביקורת פתע. דוחות הביקורת יידונו בישיבות המועצה לצורך הפקת לקחים והסקת מסקנות.

494. מממצאי הביקורת עולה כי יו"ר המועצה דאז ביצע פעולות בשם המועצה שאינן עולות, לדעת הביקורת, בקנה אחד עם מינהל ציבורי תקין והסב כתוצאה מכך נזקים למועצה:

א.

- (1) הפחית על דעת עצמו אגרות לסוחרים.
- (2) סיכם עם א. ש. את גובה התעריפים שישלמו.
- (3) העסיק ופיטר על דעת עצמו עובדים.
- (4) חתם בשם המועצה על הסכם שכירות ערב סיום תפקידו ללא אישור המועצה.
- (5) העסיק יועצים משפטיים מבלי ליידע את חברי המועצה בפרטי העסקתם.
- (6) מנע מגורמי הנהלה לעיין בחלק ממסמכי המועצה ובכך פגע ביכולתם למלא תפקידם כנדרש.

ב. הפעולות הנ"ל בוצעו מבלי ששיתף את חברי המועצה וקיבל את אישורם, וחלקן אף בוצעו בניגוד להוראות משרד הדתות ומשרד ראש הממשלה, ובניגוד לתוכנית ההבראה של המועצה.

ג.

- (1) מתנהלת חקירה במשטרה בעקבות תלונה שהוגשה בחשד לכאורה, כי ניצל משאבי מועצה שלא לצרכי המועצה.
- (2) מתנהלת חקירה במשטרה בנוגע לפעולותיו בחשד לכאורה, לקבלת שוחד וסחיטה באיומים.

לאור הנ"ל ממליצה הביקורת לשקול נקיטת הליכים להפסיק לאלתר כל תפקידיו במנגנוניה.